

GRATUIT thrillerul **Hoții de timp**

FLACĂRA

Katyn 1940:
povestea masacrului

Fondul Proprietatea:
cine pierde și cine câștigă

Andra a refuzat
să joace în telenovele

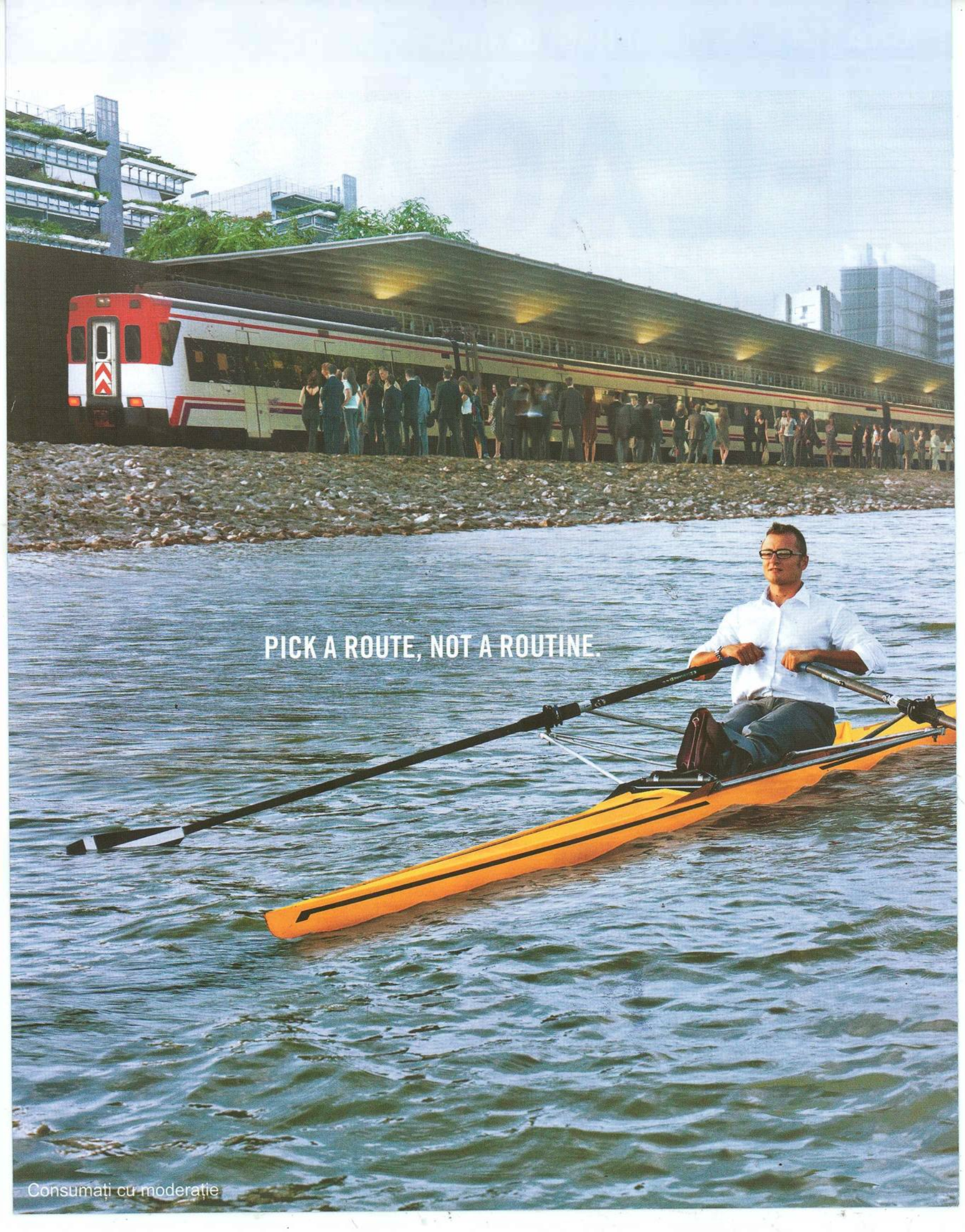
9,90 lei

A photograph of a person wearing a blue jacket and a blue cap, walking away from the camera through a large, arched stone opening. The arch is part of a larger stone structure, possibly a ruin. The path leads through a field of tall grass and some trees in the background. The overall scene is one of exploration and discovery in a historical or natural setting.

RUINE

Vânătorii
de cetăți

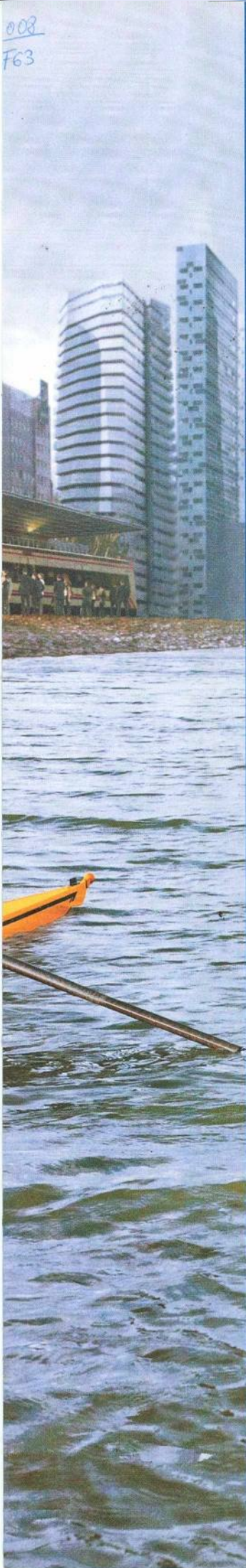

PICK A ROUTE, NOT A ROUTINE.

Consumați cu moderație

008
F63

PLAN *Ballantine's*®

LEAVE AN IMPRESSION

Se lucrează?

Da, procese penale, măsurători atente sau ignoranță desăvârșită... Unele cetăți au fost salvate – acum sunt ca niște exponate împăiate, lipsite de viața lor reală, la altele se lucrează de zor, unele sunt uitate sau abandonate... Dar ce vom face mai departe? Avem o direcție? Un proiect național? O imagine europeană? Pe unele le refacem, pe altele le distrugem! Pe ce criterii? Cine are mai multă dibăcie la redactarea unui proiect sau cine are un primar gospodar și responsabil?... Vom avea niște cetăți, cum-necum, refăcute... Perfect! Și ce facem cu ele mai departe? Cum aducem turiștii? Unde sunt aeroporturile și autostrăzile? Unde e strategia?...

Sssst! Se lucrează! (Bogdan Hrib)

DOSAR

Constructorii de... ruine

Atenție! Se lucrează?

SALA DE
LECTURĂ

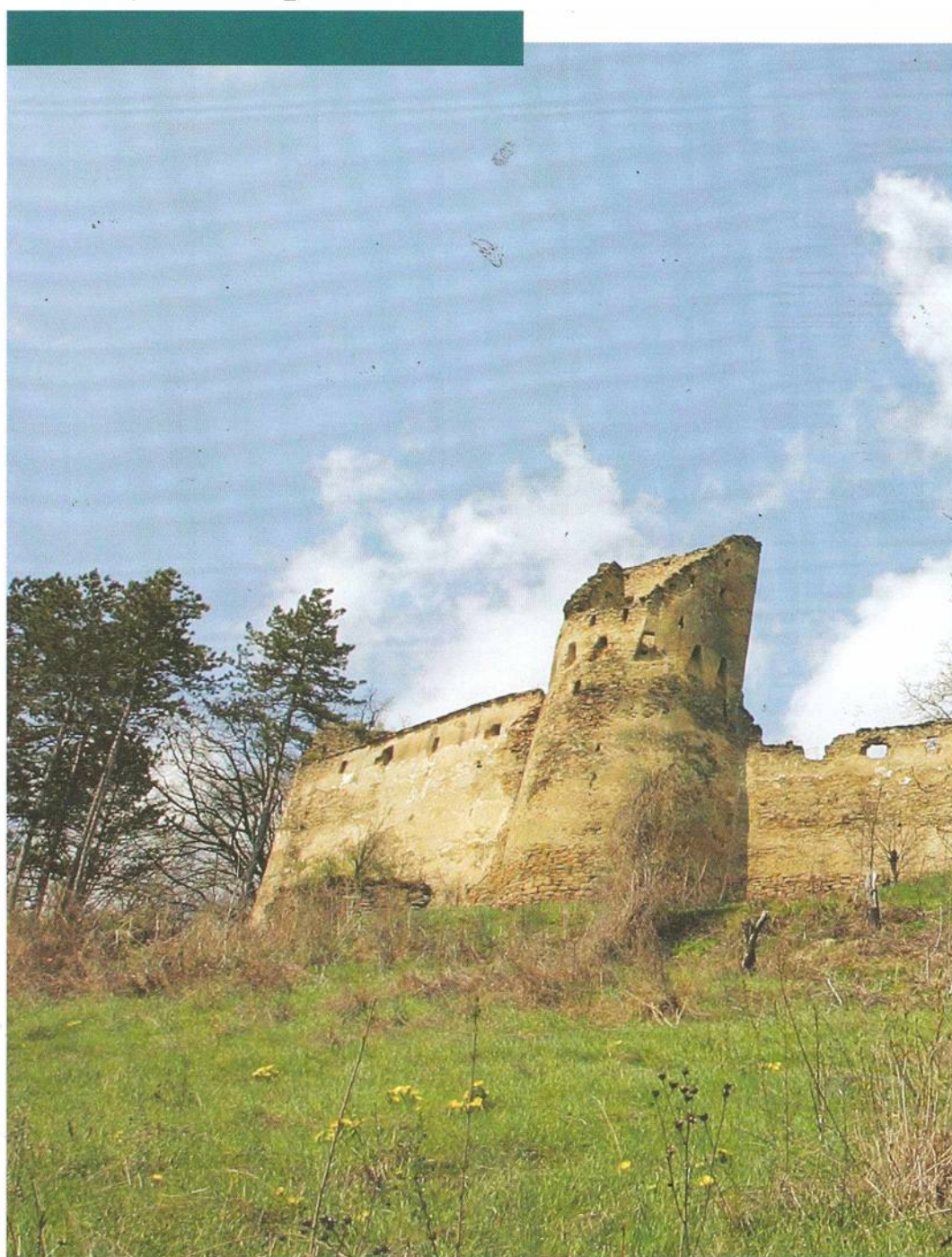

A fi sau a nu fi. A avea sau a nu avea cetăți. Aceasta-i întrebarea care m-a bântuit la Saschiz, în județul Mureș. Unii s-au străduit, pe la 1347, să fim. Să avem o cetate. De apărare, de rugăciune, de frumusețe. Alții se muncesc, de prin 1960 încoace, să nu mai fim. Cel puțin într-un anume fel. Să nu mai avem o cetate. Să o dezmembrăm pe bucăți. Să furăm tot ce se poate. Piatră cu piatră, țiglă, încuietori, obloane. Dacă nu ne-au cucerit barbarii, ne putem cuceri și singuri!

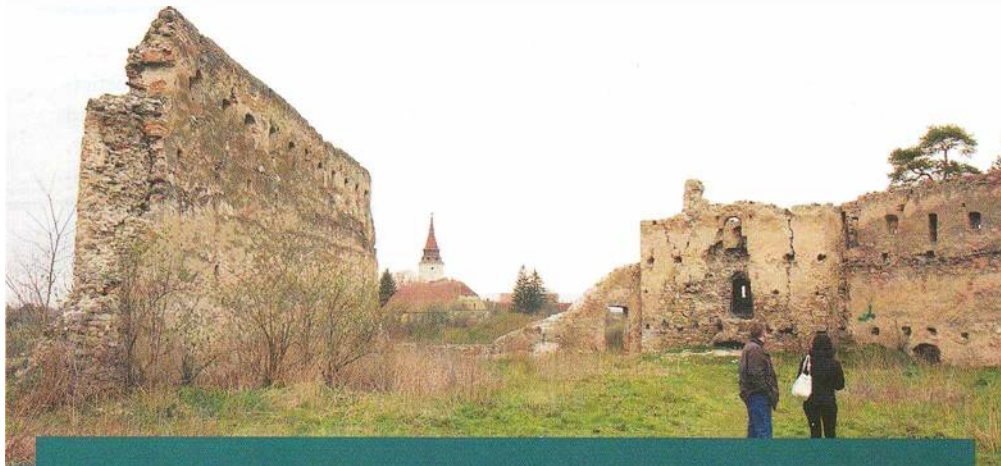
text Liliana Petruș
foto Octavian Tibăr

Vânătorii de cetăți

„Un drum încovoiat este săpat în jurul dealului, pentru a facilita și căruțelor accesul până în vârf”, scria publicistul englez Charles Bonner, în 1868, într-un articol despre Saschiz. Astăzi, deși cetatea face parte din Patrimoniul UNESCO, n-ai să vezi nici un drum. Indicatoare nici atât. Sigur că zărim niște ruine, la vreo trei kilometri de sat, așa că ne lăsăm în voia ulițelor. Și ne tot rotim, până când mașina nu mai poate. Întâmplător, nimerim partea bună pentru urcat. Celelalte trei laturi ale dealului, strategic, sunt înconjugate de râpe. Cu multă îngăduință, aș putea spune că urcușul este oarecum marcat. De două-trei pietre, pe post de trepte. Și de niște cioturi de copaci proaspăt tăiați. Spre vârf, când subsemnata tocmai câștigase concursul de găfâieli, nivelul de trai al vânătorilor de cetăți se îmbunătățește brusc. Niște voluntari, să le dea Dumnezeu sănătate, s-au milostivit cu băncuțe din lemn. Stau și cuget. Zău că mi-e groază să intru în cetate. Am devenit ruino-dependentă. Când văd un turn restaurat, zici c-am luat ecstasy. Niște ziduri în paragină îmi provoacă un episod depresiv major. În rest, e interesant pe-aici. Un peisaj romantic, bun de carte poștală. Pe care i-aș trimite-o ministrului Culturii, de exemplu. Hai, nu fiți neamuri proaste, sigur că în românește! Și ar suna cam așa: „Dragă domnule Kelemen Hunor, la Saschiz este foarte frumos. Din cetate nu a mai rămas mare lucru, dar putem apela la amintiri. Erau șase turnuri, două heleștee cu pești, o fântână de 65 de metri. La ultima verificare, făcută după Primul Război Mondial, încă se mai putea merge pe o porțiune din tunelul care leagă cetatea de biserică din sat. Se mai văd și niște urme de capelă,

funcțională până în 1927. Dacă musai doriți să vedeți niște pietre, lemnărie și alte acareturi originale, e suficientă o excursie prin împrejurimi. Pe la casele oamenilor, mai exact. Că există și o parte bună, la noi nimic nu se pierde, totul se transformă. Din cetate într-o coșmelie de rom, de exemplu. Că ne-au spus și de la primărie. Florentina Călugăr, manager REC, zice că există și un proiect de restaurare a cetății. Numai că ne-ar costa vreo șase milioane de euro. Din care s-au tot promis, inclusiv de la minister. Și n-au mai venit, nici măcar pe bucăți. Nici măcar de-o urgență, cum ar fi consolidarea zidurilor. Că v-am zis că e un peisaj frumos! Doar că atâta ruină sperie vizitatorii. N-am văzut nici unul, cât ne-am învârtit pe-acolo. Era doar un ciudat, pe coclauri, cu niște lupe agățate de gât. Studia stăminele unei flori galbene, cu petale mari, gen bujor. Până să ajung la el, să-l întreb una-alta, s-a pierdut în tufișuri. Sănătate pe care v-o doresc și dumneavoastră, din toată inima!”

Din Cetatea Feldioara, cea mai importantă fortificație ridicată de cavalerii teutoni în Transilvania, n-au mai rămas decât niște resturi. În interiorul lor, urme de grătare, pungi de semințe, sticle goale. Pe ziduri, declarații de dragoste, scrise cu vopsea verde, și desene obscene, în cretă. O eventuală vedere de aici îmi pare atât de sinistru încât n-aș mai trimite-o nimănui. La Primăria din Feldioara e cald și bine. Primarul Sorin Tăuș ne asigură că tocmai se lucrează la un proiect de... Apreciem jena domniei sale în a pronunța cuvântul *restaurare*.

În 11 noiembrie 2000, Primăria Râșnov a semnat un contract de asociere în participațiune cu SC *Drumuri Publicitare SA*, firma italianului Alberto Drera. Obiectul contractului era „asocierea în vederea executării lucrării de restaurare, consolidare, amenajare în scopul conservării ca obiectiv istoric a Cetății Râșnov.” În actul cu pricina se mai vorbește de activități culturale și turistice, aducătoare de profit, de o durată a contractului de 50 de ani și de o finanțare de un milion de dolari, din partea italianului, în primii cinci ani.

În 12 aprilie 2010, ziua documentării noastre, putem intra în Cetatea Râșnov doar dacă ne deschide și ne însoțește Poliția comunitară. Altfel, totul e închis, spre o altă renovare. Cu niște complicații gen proces penal și o grămadă de termene în justiție.

De dragul Râșnovului, ca oraș, o să încep cu singurul amănunt rămas frumos în cetate: privești spre Postăvaru și Piatra Craiului. În rest, o tristețe decorată kitsch. Felinare cu globurile furate, un zid dărâmat lângă Turnul Bathory, o paragină de cârciumă numită *Casa contelui*, un balcon prăbușit, cortul galben în care se află un bar și ținte pentru tir cu arcul, un urs sculptat în lemn, în mărime naturală, agățat pe ziduri. Și, culmea, termopane pe acoperiș: „Dementul de italian și-a făcut acolo

birouri”, mă lămurește Dorin Armăsar, unul dintre polițiști. „Pe vremea lui era un șantier continuu, a făcut tot felul de bazaconii, în general fără autorizații: o terasă bar, rezervoare de apă în incinta principală, ziduri de piatră peste fundațiile existente, lucrări de instalații, pavaje și multe altele. Și, în tot haosul ăsta, italianul nostru chefulia pe rupe, cu nenumărații lui prieteni, evident. Că nu-i de ici, de colo, să faci bairam într-o cetate medievală!” Altfel, amintirile polițistului despre

obiectiv sunt frumoase: „Aici s-au filmat multe scene din *Nemuritorii*, eram copil, pe atunci, dar tata a participat la figuranți. Mă uitam și eu la Sergiu, cu gura căscată, mă fâțaiam prin decor. Până când am dat drumul la niște butoaie cu var, de s-a zdrăgănit și s-a murdărit toată pajiștea. N-ai vrea să știți ce scărmanăală am luat pentru asta!”

Coborâm din Cetatea Râșnov cu un gust amar. Spre ieșire, dintr-un colț, ne rânjește o spânzurătoare. Dacă o restaurăm puțin, cred că merge. Clienți am avea destui. O grămadă de nume din Ministerul Culturii și din Direcția de cultură Brașov au semnat pentru o altă grămadă de tâmpenii pe care le-a făcut un italian într-o cetate medievală românească.

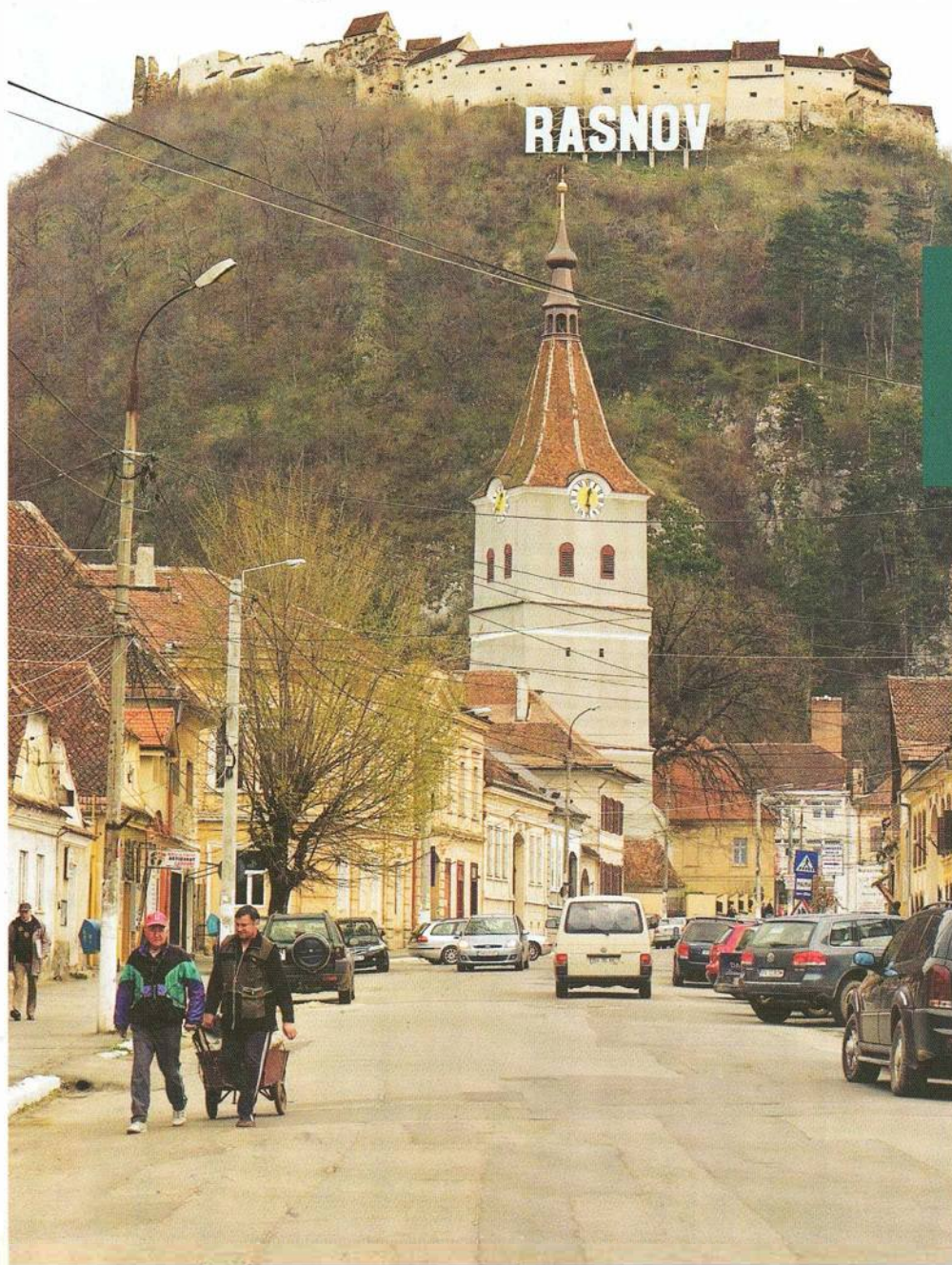
Cât despre Alberto Drera, ce să-i mai faci, a avut noroc, a murit în februarie 2007. Nicolae Pepene, director al Direcției de cultură Râșnov, susține că omul acesta era un personaj foarte dubios. „A fost anchetat penal, de două ori, pentru deținere ilegală de arme și pentru trafic de obiecte de patrimoniu. A scăpat de fiecare dată. După venirea lui în zonă, brusc, în cetate nu s-a mai descoperit

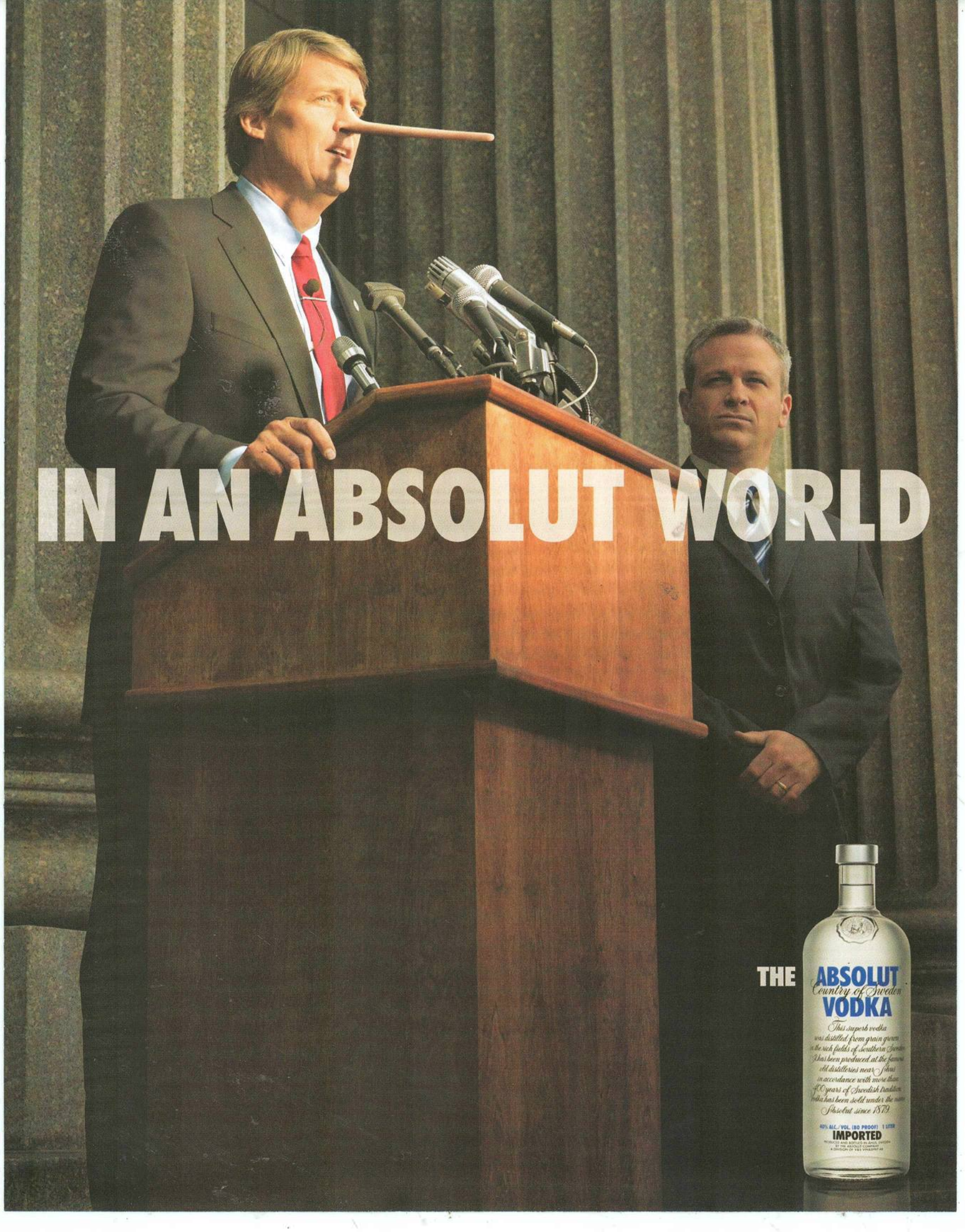
nimic la săpăturile arheologice. Chiar dacă a curățat fântâna, de pildă, unde știm că niște legionari și-au aruncat armele. Nici o

Cetatea Tărbănească Râșnov a fost construită în secolul al XIV-lea, în vârful celui mai înalt deal din zonă.

monedă, deși înainte de venirea lui tocmai s-a descoperit un tezaur de vreo 400 de bucăți, nici un vârf de săgeată, nici o potcoavă, nimic. În schimb, au apărut în cetate obiecte furate de la Bran. Nu mai vorbim că au dispărut obiecte de patrimoniu, care aparțineau Muzeului județean Brașov. Nu se știe câte, nu există un inventar.”

După expertizele de rigoare, Primăria Râșnov a ajuns la concluzia că italianul a distrus cam două treimi din monumentul istoric pe care s-a angajat să-l restaureze și că despăgubirile ar fi de două milioane de euro. Sumă cerută, prin justiție, fiicei italianului, care a moștenit afacerea. Procesul este în curs, următorul termen a fost stabilit pentru sfârșitul lunii mai. Până atunci, însă, primăria promite să deschidă cetatea, cel puțin pe un culoar securizat. Dacă stau departe de ziduri, vizitatorii nu sunt în pericol. Au și început, de altfel, intervențiile de urgență. Mai din fonduri proprii, mai de la Ministerul Turismului, dar mai ales cu speranțe de finanțare europeană. Și de câștigare a despăgubirilor în instanță, evident.

A man with a long, thin nose, resembling Pinocchio, is speaking at a wooden podium. He is wearing a dark suit, a white shirt, and a red tie. Several microphones are positioned in front of him. Behind him, another man in a dark suit and blue tie stands with his hands behind his back, looking on. The background consists of large, dark, vertical columns.

IN AN ABSOLUT WORLD

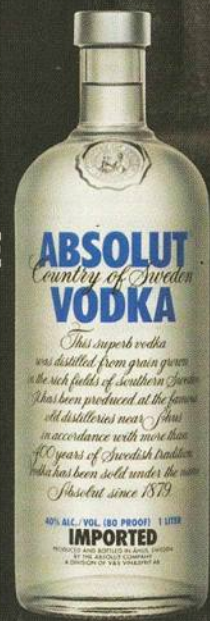
THE **ABSOLUT**
Country of Sweden
VODKA

This superb vodka was distilled from grain grown in the rich fields of southern Sweden. It has been produced at the famous old distilleries near Jönköping in accordance with more than 400 years of Swedish tradition. Vodka has been sold under the name Absolut since 1879.

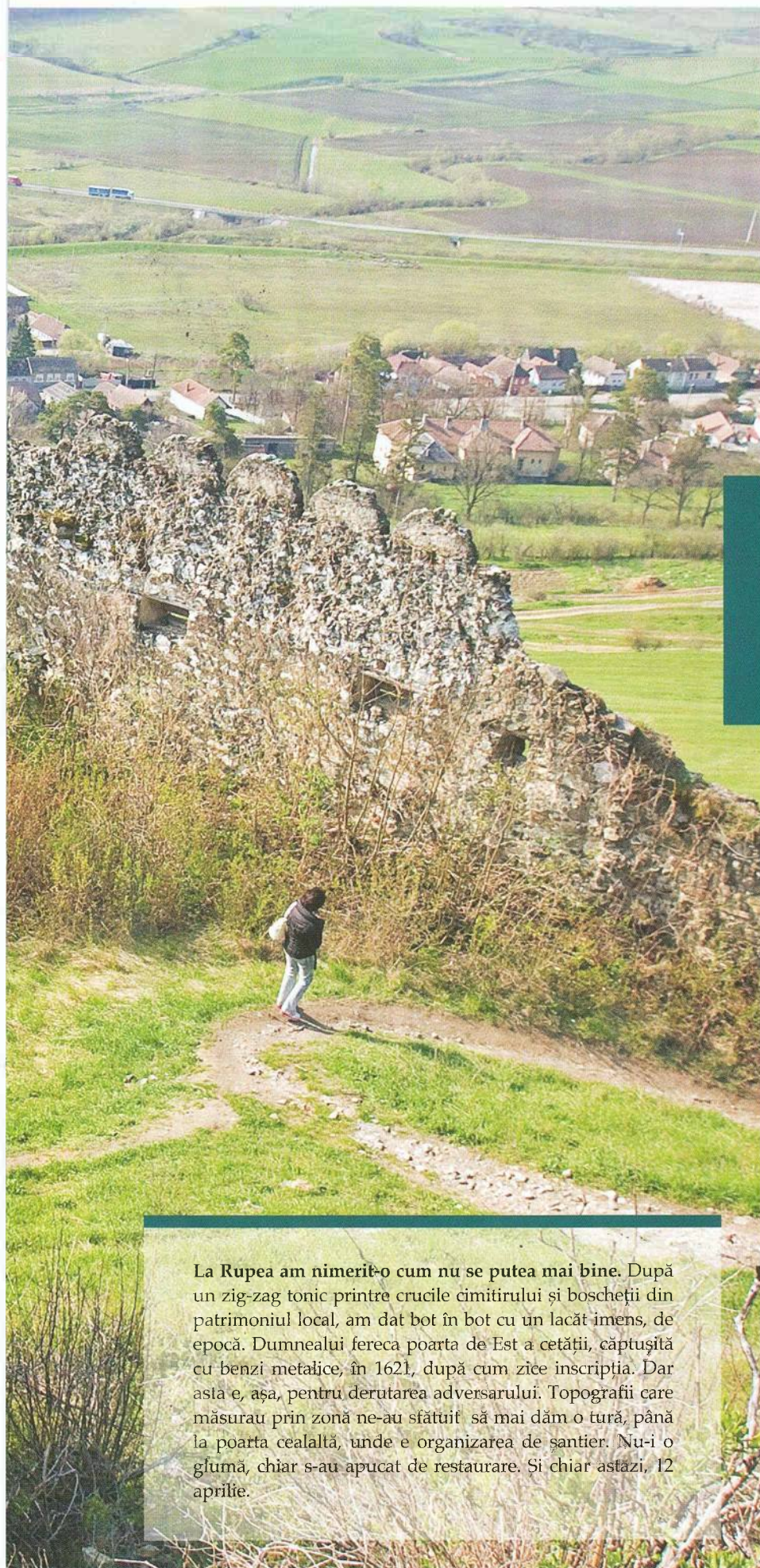
40% ALC. VOL. 80 PROOF 1 LITER

IMPORTED

IMPORTED BY THE ABSOLUT COMPANY, A DIVISION OF THE V&S GROUP, INC.

Sigur că vizitarea cetății e interzisă, pe timpul lucrărilor, da' pentru ziaști s-o găsi o cheie. Și hai, fuguța-fuguța, alți boscheți, altă perspectivă. Defrișări, utilaje, cabluri. Alexandru Tărcuță, șeful de șantier, ne desenează, cu brațele, „planul” de reabilitare a cetății: „Restaurăm zidurile, turnurile, incintele. Pe-acolo va fi o cale pietonală, pe-aici urcă drumul pentru mașini, până în parcare. Ne ocupăm și de iluminat, alimentare cu apă și câteva chioscuri pentru producătorii locali. Contractul e pe 30 de luni, în ultimele zile fiind inclusă și inaugurarea.”

Primim și permisiunea de-a intra în cetate, da' cu mare grijă, că sunt ziduri fisurate. Mai zilele trecute s-au furișat niște tineri, printr-o spărtură, și s-au găsit să cânte în capelă, cu instrumente. Cică au avut noroc, că de la vibrații era foarte posibil să se prăbușească pereții

Cetatea Rupea, ridicată pe Dealul Cohalmului, a fost construită și extinsă în secolele al XIV-lea și al XVII-lea.

peste ei. Intrăm, așadar, cumiști, pe lângă locuința paznicului cetății, construită în 1850. În dreapta, Turnul slăninii, din secolul al XVII-lea. Apoi magazia militară, camerele de refugiu, în caz de asediu, și fântâna adâncă de 59 de metri, săpată în 1693. La un moment dat, observăm că pe lângă noi

s-a strecurat și un turist. Să nu-l deochi, că e primul întâlnit prin cetate. Nicu Stoica, din București, ne roagă pe sănătate, la modul serios. Că-și dorea demult să viziteze cetatea, are rude în zonă, a tot încercat, da' era închisă: „Păi, pe dracu', am fost în Canada, le-am văzut pe ale lor, de secol XIX, și să nu le văd pe ale noastre? Nu-i păcat? Și mi-ar plăcea să fie restaurate, cu mici manufacturi, sticlărie, s-ar face bani pe bandă rulantă, numai să se ocupe cineva de asta!”

Cam așa ne gândeam și noi, mergând pe poteci înguste, gen tunel, printre ziduri. Până sus, în capelă. Unde, vorba lui Bogdan, unul dintre colegii mei, „e iubire multă pe pereți”. Un zid întreg cu Nae, David și alți Vasile care o iubesc pe cutare și cutare. Uneori în cuvinte, mai apoi în desene, mai pe șleau. Și nici măcar nu putem să râdem, că se văd niște surpături proaspete. Așa că, fără vibrații, coborâm. O echipă de topografi tocmai începe măsurătorile de interior.

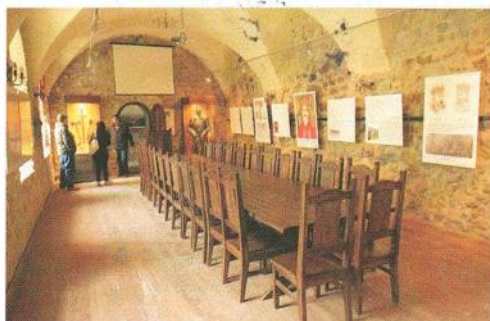
Trecem și pe la primărie, să vedem de unde și cum și câți bani. Daniefa Dărăbanț, asistent manager al proiectului, zice că ar fi vorba de 31 de milioane de lei noi: „Am început studiul de fezabilitate în 2000, în 2005 s-a aprobat proiectul, pe fonduri Phare. Dar a trebuit să așteptăm până în 2008, când s-a deschis o nouă linie de finanțare. Am reactualizat proiectul cu asistență din partea Guvernului, și în 15 mai 2009 s-a semnat contractul de finanțare. Apoi licitație pentru execuție, contestațiile de rigoare și, în fine, am început lucrările. Toate astea au durat mult, prea mult, dar acum important este că am demarat.”

Una peste alta, iată că se poate. Dacă vrei, dacă te și deranjezi puțin pentru asta și, mai ales, dacă ai răbdare, măcar vreo zece ani.

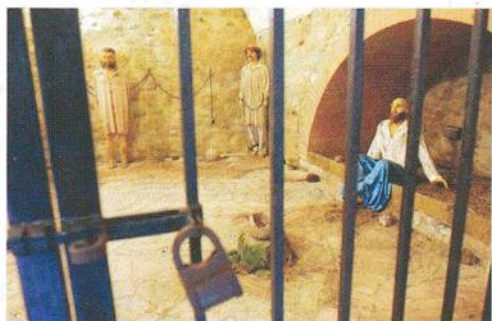
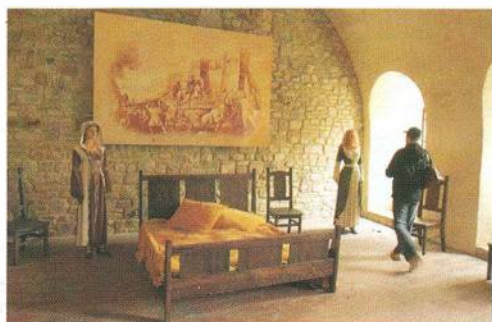
La Rupea am nimerit-o cum nu se putea mai bine. După un zig-zag tonic printre crucile cimitirului și boscheții din patrimoniul local, am dat bot în bot cu un lacăt imens, de epocă. Dumnezeu fereca poarta de Est a cetății, căptușită cu benzi metalice, în 1621, după cum zice inscripția. Dar asta e, așa, pentru derutarea adversarului. Topografii care măsurau prin zonă ne-au sfătuit să mai dăm o tură, până la poarta cealaltă, unde e organizarea de șantier. Nu-i o glumă, chiar s-au apucat de restaurare. Și chiar astăzi, 12 aprilie.

Doamnelor și domnilor, vă rog să vă ridicați! Am găsit, în sfârșit, o cetate restaurată. Cu paznici, custode, vizitatori și bilet de intrare. Cinci lei bucata. Bine ați venit în Cetatea Neamț! Și atenție la *cursa de șoareci*! Respectiv o trapă-capcană, la intrarea pe podul mobil. Hai, că glumeam, era spaima dușmanilor. Acum e doar un pașnic exponat de muzeu.

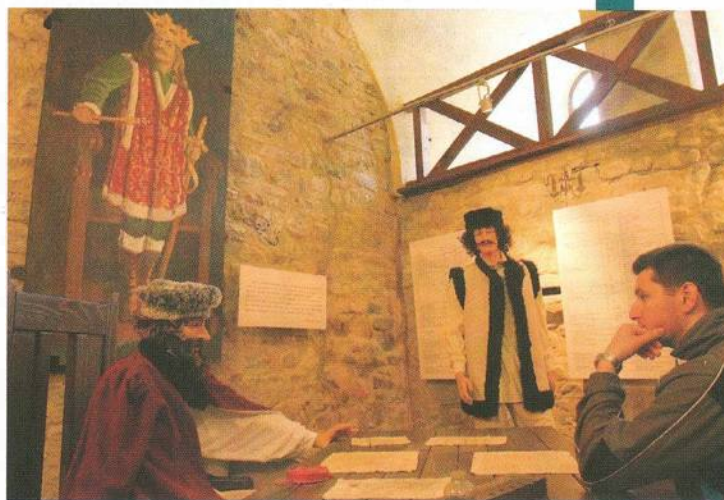

Cetatea Neamț a fost construită de Petru I Mușat. Prima ei atestare documentară datează din 1395. Epoca de glorie a cetății a fost, în perioada lui Ștefan cel Mare (1457-1504).

Spre deosebire de cetățile țărănești de până acum, care aparțin primăriilor, Cetatea Neamț este proprietatea statului. Poate și de aceea starea ei de *sănătate* este destul de bună. Evident că a fost neglijată și ea, o vreme, dar acum lucrurile s-au schimbat. În baza unui studiu de fezabilitate, început în 2002, a fost aprobat un proiect european de restaurare, în valoare de 2.750.000 de euro. Plus sume consistente de la Consiliul județean. Cetatea a fost închisă între 2007 și 2009, cât au durat restaurările. Dr. Gheorghe Dumitroaia, directorul Complexului muzeal județean Neamț, susține că a rămas oarecum nerezolvat doar un singur aspect: „Mai sunt probleme cu umiditatea, soluția tehnică nu e perfectă, dar, deocamdată, n-avem alta. Mai vedem, mai studiem, mai întrebăm și la alții.”

În rest, toată cetatea e un muzeu. Custodele, Geo Maxim, profesor de istorie, el însuși un *obiect de patrimoniu*, că lucrează în sistem din 1968, ne prezintă, pe rând, toate atracțiile: Sala armelor, Camera de taină, Neagra temniță, Paraclisul, Sala pârcălabului, Camera domnițelor, Închisoarea... Ca să nu fie doar spații goale, restauratorii au apelat la personaje și scene istorice. Așa că vedem pârcălabi, domnițe, boieri sau plăieși, în mărime naturală. În fapt, niște manechine, dichisite de o echipă de la Teatrul din Piatra Neamț. S-au

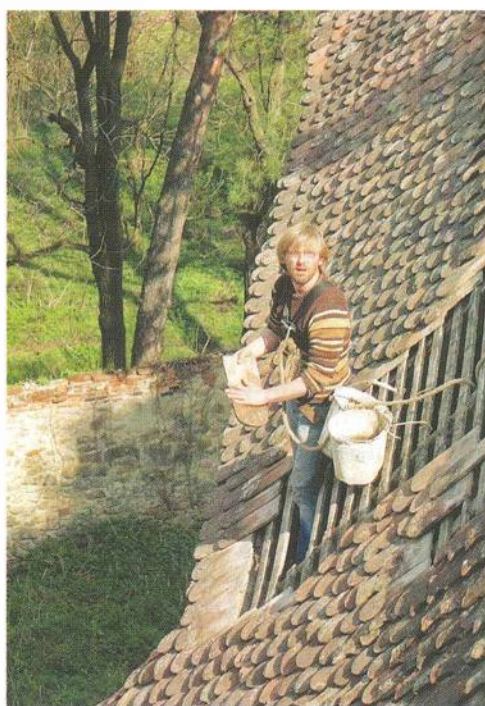

comandat și cai, tot în mărime naturală, din fibră de sticlă. La acest capitol, nu prea știu ce să zic. Probabil că e o chestiune de gust, care, după cum știm, nu se discută. Eu, una, nu mă dau în vânt după păpuși îmbrăcate în plăieși și domnițe. Și nici nu m-a făcut mama englez sau american, ca să mă minunez prin muzee de ceară. Dar, trebuie să recunosc, copiii și tinerii pe care i-am întâlnit în cetate chiar se amuzau pe această temă. Turiștii străini, de asemenea. M-am amuzat și eu, dar de altele. Cum ar fi stilul de-a povesti al custodelui. N-am mai ascultat un asemenea discurs, gen auto-interviu: „Și ce face Vasile Lupu? Păi, ca să înșele vigilența turcilor, transformă cetatea în mănăstire. Și cine o păzea? Păi, călugării. Și ce scoteau dâșii de sub sutană, dacă se supărau? Păi, își sufleau mânecele și scoteau armele!” Plus o grămadă de *ghioagi pi schinari*, la altă grămadă de dușmani. Mă rog, chiar amuzant. Dar nu la fel de tare ca indicatorul de la ieșirea din cetate, spre dreapta: *căsuțe apă caldă 65 lei*.

Cu bisericile fortificate din Transilvania e o altă poveste. Mai săsească, așa, așa spune. De la construcție până la restaurări, via starea de conservare. Ele sunt proprietatea Bisericii evanghelice, n-au nici o treabă cu primăriile și cu statul român. Și nici invers, chiar dacă uneori ar fi cazul. S-au păstrat destul de bine, sunt la fel de distanțe – sigur că se poate citi autentice – și la propriu și la figurat. Restaurări, mai mari sau mai mici, de Patrimoniu UNESCO sau doar de particulari, am întâlnit peste tot. Dar am auzit doar nume de sași, nemți, olandezi, englezi și alte naționalități, mai mult sau mai puțin conlocuitoare. Ei pun, de regulă, și banul și osul. Din păcate, românii din zonă, din țară sau de aiurea, nu prea au nici o taină cu povestea asta.

Situată pe un deal, în centrul localității, la numărul 245, Biserica fortificată Apold este cam șifonată de vreme. Pereți scorjiți, tencuială crăpată, geamuri sparte. Nici orga nu se simte prea bine. Și Turnul ovăzului e cam șubred, la fel și clopotnița. Din fericire, însă, biserica are un fel de înger păzitor. Din import. Dacă n-ar fi atât de blond și dacă n-ar avea ochii atât de albaștri, ai jura că-i țăran din Apold. Haine de gospodar, mâini murdare, bătătorite și zgâriate, unghii negre. Sebastian Bethge nu prea seamănă a neamț, exact din Berlin. Și el zice că nici nu prea mai e, stă în România din 2000: „Pentru mine patria nu e un loc anume, ci mai multe locuri, din diverse țări. Nici nu am căutat ceva, am ajuns aici dintr-o întâmplare. Eram în Ucraina și m-am întâlnit cu un cioban român care mi-a vorbit foarte frumos despre țara lui. Habar nu aveam de ea, așa că am venit să văd. Am stat vreo trei ani prin Bucovina, ca voluntar pe un proiect pentru case de copii, și în 2003 am venit la Apold. Am cunoscut oamenii, preotul, am văzut că este nevoie de ajutor. O vreme am stat în fosta locuință a paznicului cetății, apoi am cumpărat o casă modestă, în sat. Între timp, am făcut diverse lucrări. Am reparat niște ziduri, dar cu mare grijă, știm că e obiectiv de patrimoniu. Eu am și o firmă care se ocupă tocmai de construcții tradiționale. Am reparat și cadranul ceasului din turn, dar mai am nevoie de cineva care să pună mecanismul în mișcare.

Biserica fortificată Apold a fost construită în primii ani ai secolului al XVI-lea.

Am adus și un specialist pentru orgă, însă mai trebuie niște bani, sper să fie gata în luna august. Noi vrem nu doar să restaurăm, ci să avem și o viață aici, în biserică, să facem diverse lucruri. Am organizat o tabără de copii, au fost cazați la casa parohială, am deschis un punct de informare turistică, vrem să facem și concerte de muzică veche. Mi-aș dori foarte mult să se implice și oamenii locului, de aceea, pentru diverse lucrări, prefer să-i angajez pe ei. Le-am întins și o mână, în sensul că după-amiaza mă ocup de copii, sunt mulți analfabeți, nu prea au educație de istorie și de mediu.”

Sebastian se pricepe, printre altele, și la strângerea de fonduri. L-au ajutat prietenii lui din Berlin, prin Asociația *Corona*, pentru inițiative locale, cu donații consistente, adunate de la nemți și sași. Au mai venit niște bani de la Ambasada Americii la București, de la Fundația *Mihai Eminescu* și de la câțiva vizitatori cu dare de mână. Pentru anul viitor, în baza unui proiect, s-a aprobat și o finanțare de la Uniunea Europeană.

Înainte de-a urca pe acoperiș, unde are *treabă de reparații*, Sebastian ne explică, pe scurt, și ce-i cu familia lui. Are o soție, poloneză, care stă tot aici. Și o pune la treabă, că e etnograf, se pricepe mai ales la interioare. Printre altele, au făcut și un băiețel, acum are trei ani. Și o mare problemă cu limbile în care vorbește: poloneză, germană, engleză și... română.

**Biserica fortificată
din Richiș a fost
construită
în anul 1500.**

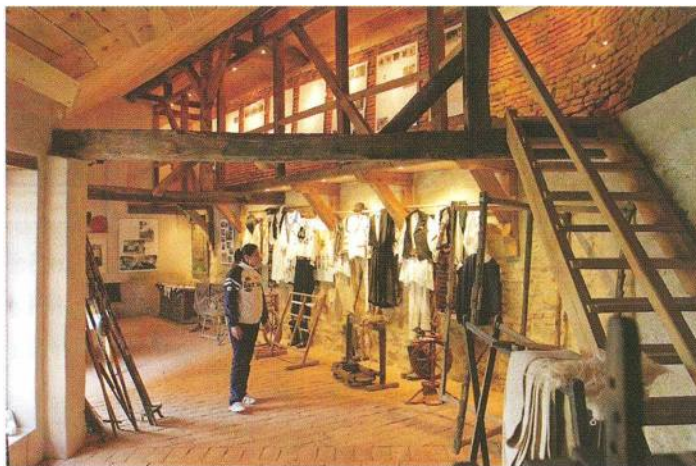

În Biserica fortificată din Richiș stătea să plouă peste altarul decorat în stil baroc. Și peste prim-planul cu scena răstignirii. Până mai anii trecuți, când a venit o familie din Anglia, în vizită. Și oamenii ăia au zis că asta e inadmisibil. Apoi au donat o grămadă de bani, din care s-a reparat tot acoperișul. Johann Schaas, curatorul, mă roagă să scriu și de orgă, poate s-or găsi niște bani s-o repare. Și de geamuri, că bate vântul. Și de toată biserica, altfel e păcat: „E o biserică în stil gotic timpuriu, doamnă, făcută pe la 1400, cu o poveste foarte ciudată. Hai să încep cu *zaga*, adică legenda. Vedeți găurile alea în piatră, de la intrare? Sunt de la oameni, că erau păcătoși, se urgeau toată noaptea. Și dimineața știa tot satul. Și ăia cu pricina erau chemați la prezbiterium, adică un consiliu al bisericii. Erau muștrași și, pentru iertare, trebuiau să stea în genunchi, în fața bisericii, și să frece cu degetul, în piatră, până se făcea gaură. Sunt găuri și în altar, de unde rezultă că nici preotul și preoteasa nu erau tocmai sfinți. La început, biserica a fost catolică. Apoi s-a făcut evanghelică și s-a renunțat la podoabe. Sașii au tot spoit pereții, cu var, ca să nu se mai vadă nici o figură din decorații. În 1990, când am fost numit curator, nu că aș fi bun, da' am rămas singurul sas din zonă, eu de-abia așteptam să văd ce figurine oi găsi sub stratul de var, care ajunsese gros de un deget. Când s-a terminat curățarea, am rămas mut. Nu înțelegeam, eram prea neînvățat pentru o artă atât de abstractă. Uitați-vă, sunt chipuri cu frunze, coarne, zimți. Și am povestit la toată lumea despre drăcușorii ăștia ai mei din biserică. Vecinii m-au lăsat în pace, ziceau că oareșce nu-i prea în clar cu mine. Apoi a venit un grup din Elveția. Și eu dă-i cu dracii, până când o femeie de-a lor m-a rugat să nu mai vorbesc așa. Că ea e specialistă în cultura celtică și chipul ăla cu frunze e un zeu celtic, parte masculină, numit *Omulețul verde*. *The green man*, că așa-l știe lumea. Și de-atunci m-am umplut de respect. Au mai venit popi, prințul Șerban Cantacuzino, de câteva ori, și mai nu știu câți oameni învățați. Zice că omulețul meu e cu vreo șase-șapte sute de ani înainte de Hristos. Și că are numai capete din frunze pentru că toată puterea omului este în cap și în natură. Și mesajul lui ar fi exact pentru vremurile noastre: *să lăsăm pământul precum îi, sigilat, să nu modificăm gene și să trăim cât se poate de modest*. Asta e treabă serioasă, doamnă, gata cu distracția mea cu drăcușorii. Eu aș zice să vină niște oameni studiați, să facă o cercetare, ceva. Că nu mai e de glumă, e o cultură serioasă aici!”

În urmă cu vreo patru ani, un turist olandez, Van Rijen, a oprit, așa, din întâmplare, în localitatea Axente Sever. Și oamenii l-au dus să vadă biserica fortificată, că era frumoasă, chiar și în paragină. Olandezul s-a minunat de orga barocă, de altar, de unde porneau trei tunele, spre exteriorul cetății, de camerele de refugiu pentru localnici, în caz de război. Și a zis că-i ceva deosebit aici, care trebuie șters de praf și uitare. Așa că s-a întors cu bani și a pornit renovarea. Cu binecuvântarea Bisericii evanghelice, evident. Biserica a redevenit o bijuterie, acum se țin și slujbe, dar doar o dată pe lună, că nu prea mai sunt sași în zonă. În fostele camere de refugiu, vreo patru, s-au amenajat apartamente, cu băi, în regim de pensiune. 20 de euro pe noapte, de persoană. Prețul scade dacă sunt mai mulți turiști în aceeași cameră. S-a amenajat și un muzeu, cu obiecte din zonă: arcuri, monede, troc de pâine, război de țesut, costume populare, un prototip de gospodărie

Biserica din Axente Sever datează din secolul al XIV-lea. Ea devine biserică-cetate în 1490, când este reconstruită.

săsească. După toate astea, s-a angajat un administrator – Rodica Ștefan, de profesie tehnician calculator. Acum de-a dreptul îndrăgostită de atmosfera bisericilor fortificate, de vreme ce i s-a dat și o locuință de serviciu aici.

Are 39 de ani și este cea mai tânără bunică pe care am cunoscut-o vreodată. Pe tema asta, cică a fost dată și la televizor.

Și olandezul? Vine pe-aici, în vacanță, cam de două ori pe an.

Când am ajuns la Biertan se cam întuneca. Ne-am cazat la pensiunea din interiorul bisericii fortificate, fostă grădiniță săsească, din secolul al XIV-lea. Acum s-au amenajat vreo zece camere, administrate de Christa Richter și Cristian Sencovici. Doamna a fost ziaristă, în București, și ghid ONT. În 1990 i-a venit, așa, să se mute în Ardeal: „Și am găsit sașii cu valizele pregătite. Eu hai să facem ceva pentru cetate, ei că hai în Germania. Sigur că am rămas. Era aici un preot sufletist, Harry, care a început restaurarea încă din anii '70, cu Securitatea după el. Era nebun, dar știți cum e, întotdeauna trebuie un nebun pentru treburile mărețe, care să tragă

lucrurile după el. Noi i-am continuat, cumva, lucrarea. S-au reparat zidurile, cu bani de la sași. Apoi au venit fonduri de la Banca Mondială și proiecte UNESCO. S-a refăcut tot ce trebuia, de la fațadă până la interioare, inclusiv niște case din localitate și piața.”

Biertan este considerată perla bisericilor fortificate din Transilvania și din patrimoniul UNESCO. Este impunătoare, bine conservată, restaurată până la ultimul amănunt. Cele trei ziduri concentrice au rămas fără cusur, cele șapte turnuri sunt la locul lor. Ceasul încă mai funcționează, altarul sculptat în lemn n-a pierdut nici una dintre cele 24 de icoane. Ce s-o mai

lungim, totul e perfect. Și trebuie să vedeți asta, măcar o dată în viață! În jur sunt numai pensiuni de patru stele, restaurante așijderea. Chioșcurile din piață strălucesc de curățenie și ordine. Ți-e și teamă să pui mâna pe un pliant sau pe un borcănaș cu miere. Nici o căruță, nici o bicicletă, nici un animal. Pușinii localnici pe care i-am zărit pe străzile betonate parcă erau împăiați. Probabil că așa arată un sat european, îmi zic. Nimic nu mai este natural, autentic, uman, normal. Ca experiment, poate fi interesant. Sper, însă, din tot sufletul, să nu devină și un model. Să nu trecem, totuși, în extrema cealaltă.

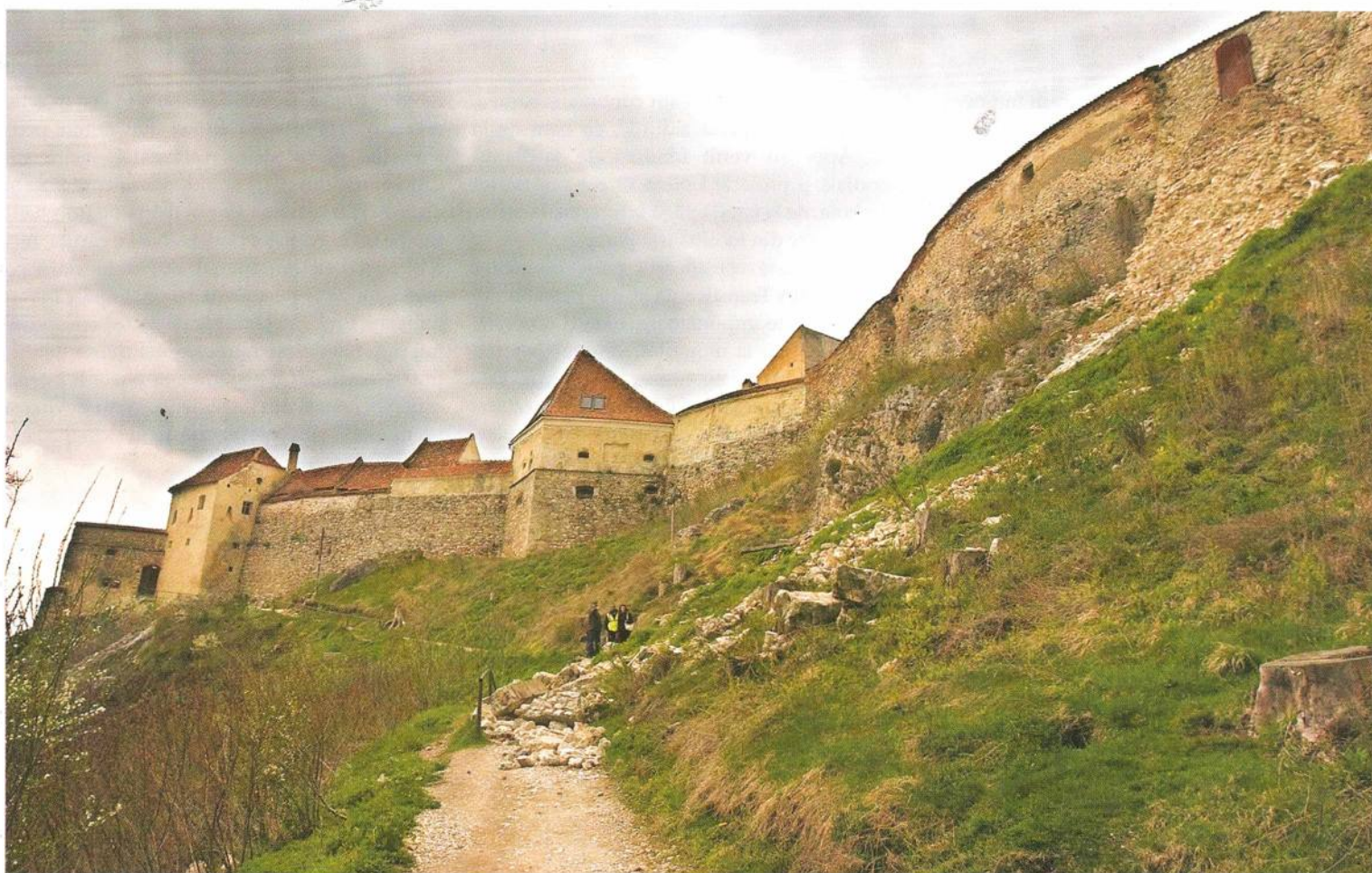
Ansamblul bisericii fortificate Biertan a fost construit între 1493 și 1522, pe locul unei alte biserici.

Sunt peste 30.000 de monumente istorice în patrimoniul cultural al României. Dintre acestea doar 30 sunt înscrise pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO. Șapte dintre ele sunt bisericile fortificate din Transilvania de la: Călnic (Alba), Dârjiu (Harghita), Prejmer (Brașov), Saschiz (Mureș), Valea Viilor, Viscri și Biertan (Sibiu).

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

Patrimoniul românesc în cifre... lipsă

„Nu avem cifra exactă a cetăților aflate în Patrimoniul Cultural al României și nici numărul total al bisericilor fortificate la nivel național sau alte date și cifre privind câte astfel de monumente au fost restaurate, câte sunt în ruină etc. Ceea ce ne cereți dv. presupune să punem la muncă un întreg institut. Datele pe care ni le-ați cerut vor fi gata spre a fi prezentate abia peste doi-trei ani. În acest moment nu poți obține printr-un simplu click la computer aceste detalii”, ne-a declarat arh. Iosif Kovacs, director conservare patrimoniu în cadrul *Institutului Național al Monumentelor Istorice (INMI)*.

V

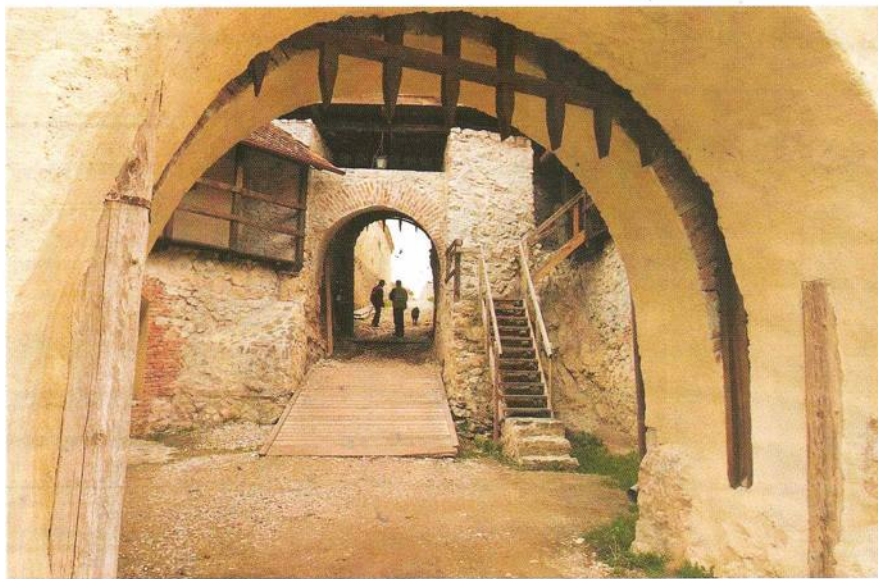
V-ați întrebat vreodată câte cetăți avem? Sau câte dintre acestea sunt țărănești ori urbane? Câte biserici fortificate are România în patrimoniul cultural? Noi ne-am întrebat și am vrut să aflăm acest lucru de la Institutul Național al Monumentelor Istorice – INMI – și de la Institutul de Memorie Culturală – cIMeC, dar nu am reușit să aflăm decât parțial informația fiindcă, pur și simplu, nimeni de la cele două instituții nu le-a numărat, nu există o statistică privind numărul exact al cetăților și bisericilor fortificate din România. Cel puțin deocamdată. O cifră aproximativă de cetăți – 260 – am aflat-o consultând lista monumentelor istorice aflată pe site-ul Ministerului Culturii, după două ore de numărare. În aceste 260 de cetăți intră: cetăți romane, dacice, medievale, cetăți țărănești și cetăți de pământ (multe aflate în ruină). Tot de acolo știm că, în timp, au dispărut 544 de monumente istorice. În ceea ce privește bisericile fortificate, ele reprezintă un fenomen unic în România și specific Transilvaniei, urme ale vieții sașilor în Ardeal. Sunt 102 biserici fortificate: zona Sibiu-Sebeș – 11, Brașov – 12, Mediaș și pe Târnave – 31, Agnita-Olt – 28, zona Rupea – 13, Bistrița – 7.

„În 1990 au plecat foarte mulți sași spre Germania, iar în situația aceasta multe monumente din satele locuite de ei au rămas fără utilizatori și au apărut problemele legate de întreținerea lor. În atari condiții au intervenit degradări importante. Sunt 244 de localități în această situație, unde se găsesc biserici fortificate sau cetăți, e vorba despre sate din zona Brașovului, Sibiu, Orăștie, zona de mijloc a Ardealului spre Reghin și, în nord, către Bistrița. Tipurile de fortificație diferă de la un sat la altul, funcție de topografia locului”, explică arh. Iosif Kovacs, director conservare patrimoniu în cadrul INMI.

Odată cu înscrierea unora dintre bisericile fortificate din Ardeal pe lista Patrimoniului UNESCO investițiile s-au apropiat mai mult de unele dintre monumentele istorice din zonă. Astfel, s-au făcut lucrări de întreținere sau de restaurare prin planul național de restaurare, cu ajutorul unor fonduri de la Banca Mondială și, în mare parte, cu ajutorul sașilor plecați în Germania. „În momentul de față, în planul de restaurare al INMI avem 22 de obiective istorice. S-a dat prioritate monumentelor care au avut probleme mai grave de rezolvat, cum ar fi biserica de la Viscri. Prejmerul, de pildă, a fost mai avantajat având în vedere uriașele lucrări de restaurare desfășurate acolo în anii '70, realizate pe banii sașilor. De altfel, toate cele șapte poziții de biserici fortificate din Transilvania menționate mai devreme se află în diverse stadii de restaurare. Cel mai bine stăm la acest capitol la Biertan (Consistoriul Evanghelic de la Sibiu, care deține majoritatea acestor biserici fortificate, este foarte organizat și se ocupă de restaurarea și întreținerea monumentelor) și Prejmer. La Călnic se continuă lucrările de restaurare și anul acesta. Acolo academicianul Marius Porumb împreună cu Institutul de Arheologie și Istoria Artei din Cluj au readus la viață complexul de la Călnic. La Dârjiu, deși nu e localitate de colonizare săsească, ci o biserică unitariană, avem o biserică fortificată interesantă care dovedește influența arhitecturii și modului de viață săsesc asupra celorlalte comunități. Dârjiul a fost inclus în planul de restaurare începând de anul acesta, urmează să fie înaintate proiectele. Nu s-au făcut nici un fel de lucrări de restaurare la Valea Viilor. La Saschiz, pentru cetate, primăria încearcă să obțină fonduri fiindcă, în sfârșit, administrația locală de acolo și oamenii au înțeles ce potențial fabulos reprezintă pentru comunitate aceste monumente. Urmează să se facă lucrări și la Sânpetru. Sigur, îmi veți spune că 22 de monumente din circa 30.000 de monumente câte sunt în țară e o cifră mică, dar trebuie să rețineți că fiecare dintre

acestea sunt ansambluri foarte mari și complexe și reprezintă proiecte ample. Fondurile se obțin prin programul național de restaurare”, a mai spus arh. Iosif Kovacs.

Dacă în Transilvania lucrurile arată astfel, în ceea ce privește activitatea INMI în Moldova, aici trei proiecte mari s-au derulat sau sunt în curs de derulare. E vorba despre lucrările de restaurare de la Cetatea Neamțului, finalizate anul trecut. „Din 15 ianuarie a.c. cetatea a fost deschisă publicului. Ea a fost realizată prin programul *Phare*, lucrările au durat doi ani. Programele *Phare* presupuneau ca partea română să vină cu un proiect viabil și 20% din bani, iar partea europeană acorda restul de 80%. Altfel nu se obține finanțarea. În 2004-2006 a fost creat *Programul de Coeziune Economică și Socială* – proiecte pe scară largă pentru infrastructura generală – în cadrul căruia a existat *Proiectul de reabilitare și dezvoltare turistică a ansamblului monumentului istoric cetatea Neamțului, un altul al mănăstirii Golia și unul pentru cetatea Sucevei*”, precizează arh. Cornel Constantin de la INMI, care s-a ocupat de proiectul cetatea Neamț. „Acum, în Moldova, mai sunt în curs de restaurare mănăstirea Golia, care are și ea un sistem de fortificații, turnul Goliei și turnul de colț și cetatea Sucevei, la care deocamdată suntem în faza de licitație. Termenul de finalizare a lucrărilor este 24 august, iar deschiderea pentru vizitatori va avea loc undeva la sfârșitul acestui an. De obicei un proiect de restaurare durează. În acest caz, dar și în cazul cetății Neamț sau al cetății Suceava, proiectele s-au făcut între 2004 și 2006, apoi s-a mers la Bruxelles la Comisia europeană pentru aprobare, trei luni după aceea, proiectele au fost supuse licitației pe internet, iar după ce a fost ales un constructor mai durează încă 18 luni până la finalizarea lucrărilor de restaurare.” Pentru cetatea Neamț s-au investit 2.500.000 de lei, în timp ce proiectul Golia presupune o investiție de 4.450.000 lei.

Au existat de-a lungul secolului al XX-lea trei valuri de emigrare a sașilor din Transilvania: un prim val a plecat în anii '40-'45, a mai fost un val înainte de '89 când sașii au plecat din cauza comunismului, iar un al treilea val de emigranți, foarte consistent, a plecat imediat după 1990.

DOSAR

p. 04

Constructorii de... ruine

■ Vânătorii de cetăți 06

■ Patrimoniul românesc

în cifre... lipsă 20

ZOOM

p. 26

A doua decapitare a Poloniei

PEOPLE

p. 44

Andra: „Nu sunt un star de o vară”

LIFESTYLE

p. 78

Istoria cafelei, de la bob la ceașca aburindă

FLACĂRA Nr. 5
mai 2010

DOSAR

Constructorii de... ruine 04

ZOOM

Info 24
A doua decapitare a Poloniei 26
Fondul *Proprietatea*, între jalea bătrânilor și buzunarul băieților deștepți 32
Bombe de presă, îngropate de vii 36

POLITIC

Efectul Voicu
asupra florilor din PSD 40

PEOPLE

Andra: „Nu sunt un star de o vară” 44
Ticu Lăcătușu, între verde vertical și alb orizontal 48
Ecaterina Geru: „Sunt cele două eu!” 50

CULTURĂ

Charles Ardai: „Iubesc cărțile.
Nu doar poveștile conținute în ele
ci și obiectul fizic!” 52
Teatru 54
Film 56
Top carte 58
Agenda muzicală 62

LIFESTYLE

Auto 64
Gadgets 66
Comorile ascunse ale Maltei 68
Turism 72
La masă cu Dracula 74
La invitația USAMVB, prof. Lester
Brown vizitează România 76
Istoria cafelei 78
Shopping 80

foto coperta 1: Octavian Tibăr

FLACĂRA

Fondată în 1911 de Constantin Banu
www.revistaflacara.ro

Biroul Român de Audit al Tirajelor a eliberat
Certificatul de Audit pentru revista *Flacăra* în con-
formitate cu Standardele Internaționale de Audit.
Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență,
conform Studiului Național de Audiență, măsu-
rate în perioada octombrie 2008 – octombrie 2009

PUBLISHER – Alexandru Arion
alexandru.arion@publicatiileflacara.ro

CONSILIER EDITORIAL – Bogdan Hrib
bogdan.hrib@publicatiileflacara.ro

REDACTOR-ŞEF – Liliana Petruș
liliana.petrus@revistaflacara.ro

EDITOR – Alice Gherman
alice.gherman@revistaflacara.ro
SPORT – Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu
COLEGIUL REDACȚIONAL:

Mihai Belu, Claudia Golea Sumiya, Călin Hentea,
Mugurel Mărgărit, Dan Medeanu, Mircea Pricăjan,
Petre Rău, Alina Savin, Vasile Savin, Raluca
Spătăreanu, Bazil Ștefan, Tudor Călin Zarojanu

SENIOR EDITOR FOTO – Octavian Tibăr
octavian.tibar@revistaflacara.ro

TEHNOREDACTOR – Laura Tibăr
dtip@publicatiileflacara.ro

CONCEPT GRAFIC:
Alexandra Bardon

CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE:
Adina Dabija (SUA), Eugen Frunză (Canada), Anca
Motoianu (Londra), Luiza Palanciuc (Paris), Laurenția
Stelea (Olanda), Gelu Vlașin (Madrid),

CORRESPONDENȚI ÎN TERITORIU:
Marius Condrat (Sulina), Iulia Pană (Constanța)

PUBLICAȚIILE FLACĂRA

Societate comercială înmatriculată la Oficiul
Registrului Comerțului București sub nr.
J. 40/5888/1991 din 04.07.1991 Cod Unic de
Înregistrare RO1582276 S.C. PUBLICAȚIILE
FLACĂRA S.A. este membru al Biroului
Român de Audit al Tirajelor – BRAT

PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL: George Arion
george.arion@publicatiileflacara.ro

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Păsărin
alexandru.pasarin@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR COMERCIAL: Gabriel Bumb
gabriel.bumb@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR RESURSE UMANE: Manuela Ruxandra Arion
manuela.arion@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR VÂNZĂRI PUBLICITATE: Emil Dumitru
emil.dumitru@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR MARKETING-COMUNICARE: Corina Anghel
corina.anghel@publicatiileflacara.ro

ŞEF DEPARTAMENT PRODUCȚIE – Petruț Stoian
petrut.stoian@revistaflacara.ro

SECRETARIAT: Anca Veliu
Tel: 021.317.91.42; 021.317.91.44

Fax: 021.317.91.43

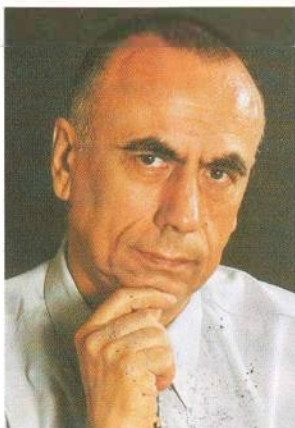
E-mail: office@publicatiileflacara.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr.
1, cod 013701, O.P. 33, C.P. 12

Cont IBAN RON: RO64BRMA0720072654400000,
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN USD: RO14BRMA0720072654430000,
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN EUR: RO02BRMA0720072654495400,
Banca Românească Băneasa

ALTCEVA

Fiindcă erupția unui vulcan din Islanda a bulversat traficul aerian din Europa, am venit de la Viena la București cu trenul. Aproximativ 1.200 de km. O călătorie de 22 de ore. Cei 600 de km prin România i-am străbătut într-o zi-lumină.

La pas, cu trenul

Am plecat seara din capitala valșului iar la miezul nopții eram în imperiala gară din Budapesta. În zori am ajuns în țară, începând, din clipa aceea, să ne deplasăm cu viteza unui melc nu foarte grăbit. Așezat pe o banchetă tare, am privit ore în șir pe fereastra murdară. Mersul de rădvan al trenului mi-a îngăduit să observ cu luare-aminte spațiul prin care treceam. În primul rând am văzut mii de hectare de teren în paragină. Bălăriile, lăstărișurile se răsărau în voie. De ce oare a mai fost o asemenea bătălie pentru restituirea pământului proprietarilor, dacă aceștia nu sunt în stare să cultive nimic pe el? Alții au suprafețe roditoare liliputane, dar au grijă de ele și obțin recolte de vis. Din loc în loc, mari grămezi de gunoaie își răspândeau miasmele pestilențiale, focare de infecție vinovate, probabil, de unele boli de care suferim. Am trecut și pe lângă halele unor întreprinderi dezafectate, ruine care aduc aminte de o vreme în care România producea utilaje, prelucra cărbune... Pretutindeni semne ale unei prăbușiri pe care politicienii o ascund sub un morman de declarații emfatică și mincinoase. Uneori, calea ferată trecea pe lângă localități umile, sate cu case din chirpici, orașele cu blocuri ca niște temnițe lăsate în uitare. Când opream prin gări, era un popas tot într-un decor sinistru – murdărie pe peroane, pereți care n-au mai văzut varul de ani de zile, acoperișuri într-o stare precară, călători cu fețe posomorâte. Nici măcar nu puteai să-ți îneci amarul bând o bere – la ora prânzului, la vagonul restaurant nu mai găseai nimic de băut, nimic de mâncare, încă o dovadă a modului în care știm să ne gospodărim.

Când mergi pe șosea cu mașina blestemi numai gropile pe care trebuie să le ocolești, nemaifiind atent la altceva. Când zbori cu avionul, de la înălțimea la care te afli, nu mai ai cum să vezi urâtenia de dedesubt. Dar mersul cu trenul prin România te edifică pe deplin despre locul în care trăim – un teritoriu lăsat de izbeliște.

Nu lăsați copiii să meargă ziua cu trenul! După o călătorie cu un astfel de mijloc de transport, cu greu îi mai poți convinge că trebuie să-și iubească țara.

George Arion

Fundația
„Premiile Flacăra România”
Președinte: George Arion

Director al publicațiilor de divertisment:
ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS

Publicație auditată BRAT
Redactor-șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

Redactor-șef: DANIEL POPA
Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu
Tehnoredactare computerizată:
Angela Ciocăzanu
Culegere computerizată: Elena Florescu
Corectură: Pompiliu L. Dumitrescu

PUBLICITATE ȘI MARKETING:
publicitate@publicatiileflacara.ro
Telefon, fax: 021.317.91.38, 021.317.91.42
Șef Departament Distribuție:
Nicoleta Predescu
Distribuție: (021.317.91.37):
Laurențiu Marian Celcan,
Constantin Epure, Ion Mihail, Roșca Viorel
ADMINISTRATIV:
Constantin Balica, Iulian Stanciu
Cititorii din țară și din străinătate se pot
abona prin SC „Publicațiile Flacăra” S.A.,
Abonamente: Robert Pandelea,
abonamente@publicatiileflacara.ro;
telefon: 021.317.91.37

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis,
Flacăra Focus, Rebus, Almanah Rebus,
Rebusache, Rebus Bis sunt mărci
înregistrate ale SC Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: Megapress SA,
tel./fax: 021/461.08.08/09

Revista
FLACĂRA

Ballantine's®
Ballantine's®
Ballantine's®

Sala de lectură Constantin Drăgan

La biblioteca Universității Naționale de Apărare Carol I a fost inaugurată sala de lectură *G-ral Iosif Constantin Drăgan*. După ce timp de cinci ani clădirea bibliotecii a fost supusă unor lucrări de renovare, acum a fost amenajată și dată în folosință sala de lectură ce poartă numele cunoscutului general și om de afaceri mehedintean. „Sala de lectură a fost amenajată cu sprijinul Fundației Europene Drăgan și al Ministerului Apărării Naționale. S-au investit 25 de mii de euro. Avem acum o bibliotecă modernă cu un fond de carte care depășește 40.000 de cărți, o capacitate de 24 de locuri, peste 1.500 de documente audio-vizuale, 674 documente digitale și peste 2.200 de documente cartografice. Biblioteca se adresează atât studenților cât și masteranzilor sau doctoranzilor”, ne-a declarat la inaugurare directorul bibliotecii, dl Ovidiu Călugărescu. [A.G.]

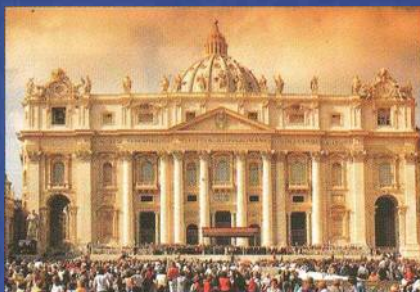
Bucharest City Marathon

Asociația *Bucharest Running Club* a organizat la Hotel *Hilton Athénée Palace*, sala *Emil Cioran*, conferința de presă de lansare a *Bucharest City Marathon (BCM)*, ediția 2010, care va avea loc în data de 17 octombrie a.c. Asociația a anunțat noutățile acestei ediții: trei probe competitive – maraton, semimaraton și ștafetă și două probe necompetitive – cursa populară de 4 km și cursa copiilor de 1 km. Sportivii în fotolii rulante pot să se înscrie la oricare dintre probele BCM. Până la data lansării ediției a III-a s-au înscris deja 44 de sportivi din șase țări: România, Spania, Suedia, Israel, Anglia și Irlanda. [A.G.]

O lume nebună

New York, Madrid, Londra, Beslan, Moscova, Moscova, Moscova... După tragedia de la Teatrul *Dubrovka*, din 2002 (67 de victime) și exploziile teroriste de la metrou din 2004 (41 de morți, 250 de răniți), capitala rusă a fost lovită din nou, prin două explozii tot la metrou, soldate cu peste 40 de morți și o sută de răniți. Prima deflagrație s-a produs în stația *Lubianka*, la ora locală 7:56, a doua în stația *Park Kulturi*, la 8:34, și au fost revendicate ulterior de separatiștii ceceni din Caucaz, mai exact de liderul acestora, Doku Umarov. Câteva zile mai târziu, în orașul Kizliar, din Daghestan, Caucazul de Nord, două explozii au luat alte 11 vieți. [T.C.Z.]

Morala?

Autoritățile braziliene au declanșat o anchetă asupra a trei preoți acuzați că ar fi întreținut relații sexuale cu mai mulți băieți din corul respectivelor biserici. Un post de televiziune a difuzat o înregistrare cu unul dintre preoți, în vârstă de 82 de ani (!), în relații intime cu un tânăr de 19 ani. Ulterior, alți tineri au susținut că ar fi fost abuzați de monseniorul Luiz Marquez Barbosa, respectiv monseniorul Raimundo Gomes și părintele Edilson Duarte. În scurt timp, scandalul a ajuns la vârful bisericii catolice: Papa Benedict al XVI-lea a fost acuzat că nu a luat măsuri împotriva unui preot american, Lawrence C. Murphy, care a molestat până la 200 de copii, deși știa cazul acestuia pe vremea când era cardinal. [T.C.Z.]

Eyjafjallajökull, spaima companiilor aeriene

Un vulcan cu nume straniu, *Eyjafjallajökull*, a declanșat criza în Europa producând haos în transportul aerian. Oameni blocați pe aeroporturi, nervi întinși la maximum și pierderi mari pentru companiile aeriene și aeroporturi. Potrivit Asociației Internaționale pentru Transport Aerian – IATA – companiile aeriene au înregistrat pierderi totale în valoare de 1,7 miliarde de dolari, în timp ce aeroporturile europene au pierdut 1,26 miliarde de euro. La noi, *TAROM* a avut o pierdere de circa patru milioane de euro.

Celălalt vulcan – *Katla*, aflat la 20 de kilometri de *Eyjafjallajökull*, nu s-a hotărât să erupă și el, cum a făcut-o în trecut, că altfel, Europa chiar că ar fi intrat în ceață de tot. [A.G.]

Un nou real,- la București

Capitala s-a îmbogățit cu un nou hipermarket *real,-* în zona Pallady-Policolor. Întregul complex comercial se desfășoară pe o suprafață de aproximativ 15 ha, din care 6,5 ha spațiu construit și oferă publicului accesul la o platformă modernă de retail formată din: *real,- Hypermarket* – primul magazin care se deschide, *METRO Cash&Carry*, magazinul *DIY OBI*, o galerie comercială, parcuri subterane, spații verzi și zonă pietonală. Noul hipermarket este rezultatul unei investiții de 22,8 milioane de euro și ocupă o suprafață de 14.000 mp, dintre care 9.713 sunt destinați spațiului de vânzare. [A.G.]

Noua Românie liberă prezintă:

ÎN SPATELE UȘILOR ÎNCHISE

Un nou episod în fiecare zi.

Cea mai spectaculoasă selecție de informații, analize și reportaje din lumea politică.

RL
România liberă

VIATA, IEȘITĂ DIN TIPAR

A doua decapitare a Poloniei

3 aprilie – 9 mai 1940 (cu o pauză de 1 mai...). Pădurea Katyn, 20 km vest de Smolensk, URSS. NKVD execută, unul câte unul, cu câte un glonț în ceafă, peste 22.000 de polonezi, majoritatea ofițeri luați prizonieri după invadarea Poloniei de către Armata Roșie, în anul precedent. Cei mai mulți sunt rezerviști, deci absolvenți de facultate – conform sistemului polonez de recrutare. Uciși și aruncați în gropi comune. NKVD a ales pentru măcel ofițeri superiori, ingineri, profesori, avocați, înalți funcționari, latifundiași, aristocrați, preoți.

10 aprilie 2010. Catastrofă aviatică la Smolensk: președintele Poloniei, Lech Kaczynski, soția sa, guvernatorul Băncii Centrale, președintele Comitetului Olimpic, șeful Statului Major, vicepreședinții Parlamentului, comandanții forțelor terestre, aeriene și navale, Avocatul Poporului – în total 96 de persoane, majoritatea demnitari, mor în prăbușirea avionului care îi ducea la comemorarea a 70 de ani de la Katyn. Între victime, Anna Walentynowicz, veterană a *Solidarității*. Concedierea ei de la șantierele navale din Gdansk a fost scânteia care a provocat marea grevă în urma căreia s-a ajuns la negocierile cu guvernul și la recunoașterea oficială a mișcării care avea să distrugă sistemul comunist din Polonia. Prima piesă din dominoul care a dus la prăbușirea comunismului în întreaga lume.

Misiune personală: Adevărul

Dacă e adevărat că fiecare om are un rost în lumea asta, o misiune personală de la Dumnezeu, atunci Lech Kaczyński s-a născut pentru a muri în acest fel și în acest loc, deschizând în sfârșit ochii lumii întregi asupra unui masacru despre care prea puțini știau și încă mai puțini îi înțeleseseră semnificațiile.

De altfel, dovedise de mult că are un rost anume. Opozant anticomunist, veteran al *Solidarității*, încarcerat sub Legea Marțială, mâna dreaptă a tizului Walesa, inclusiv când acesta a ajuns președinte după căderea comunismului, senator, ministru al Justiției, procuror general, primar al Varșoviei, președinte – în toate aceste poziții a făcut două lucruri remarcabile: a luptat pentru limpezirea trecutului recent și celebrarea victimelor comunismului (dar și ale nazismului); a făcut abstracție de diplomație și de atitudinea *politically correct*. A interzis paradele gay și s-a arătat nemulțumit că forțele de ordine nu le-au împiedicat. Și-a nominalizat ca premier fratele geamăn, Jarosław (ia să fi făcut cineva asta în România!). A fost primul președinte polonez care a participat la o ceremonie religioasă într-o sinagogă,

în prima noapte de Hanukkah. Este foarte admirat în Israel pentru că a promovat ideea ca elevii polonezi să învețe despre Holocaust. A fost eurosceptic și a dat mari bătaii de cap Uniunii Europene. În 2005, țara sa și-a folosit dreptul de veto împotriva întâlnirii UE-Rusia, ca răspuns la embargoul rus asupra importurilor de alimente și cereale din Polonia. În timpul conflictului din Georgia, președinția poloneză și-a pus la bătaie... site-ul pentru promovarea informațiilor din partea georgiană. În vizita din Serbia, în 2009, a explicat că guvernul polonez a decis să recunoască autonomia provinciei Kosovo, dar că el personal nu e de acord!

Tentativa unei reforme profunde, implicând concedieri masive de bugetari, l-a obligat pe Jarosław să demisioneze, dar Lech a creat scene antologice întrerupând convorbirile oficiale de la Bruxelles pentru a se consulta telefonic cu frate-său!

Într-o dimineață de aprilie, toate astea s-au curmat brusc. Era rândul lui Jarosław s-o vegheze pe mama lor, internată în spital, în vreme ce Lech a plecat să intre în istorie.

A doua zi după catastrofă, televiziunea rusă de stat a difuzat, pentru prima oară, filmul lui Andrzej Wajda și vreme de o săptămână lumea întreagă a vorbit despre Katyń.

Misiunea a fost îndeplinită.

Lech Kaczyński s-a născut pe 18 iunie 1949, la Varșovia, la 45 de minute după Jarosław.

În copilărie, cei doi au jucat rolurile a doi gemeni în filmul *Cei doi care au furat Luna*. Lech Kaczyński a absolvit Dreptul și administrația. În 1980 și-a luat doctoratul la Universitatea din Gdańsk. După 1990 a devenit profesor universitar tot aici, dar și la Universitatea Cardinal Stefan Wyszyński din Varșovia. La sfârșitul anilor '70 cei doi frați au activat în opoziția anti-comunistă. După impunerea legii marțiale în decembrie 1981, Lech a fost închis, împreună cu alte câteva mii de militanți ai *Solidarității*. După eliberare, a devenit, împreună cu fratele său, un colaborator apropiat al lui Lech Walesa. În 2001, gemenii au fondat partidul *Dreptate și Justiție*, devenit între timp cel mai important partid polonez.

Lech Kaczyński a fost senator, ministru al Justiției, președinte al Camerei Supreme de Control, procuror general. În 2002 a fost ales primar al Varșoviei, iar în 23 octombrie 2005 a câștigat alegerile prezidențiale.

Alături de soția sa, odihnește acum în Catedrala Wawel, locul de veci al regilor și eroilor Poloniei. Întru totul meritat.

La 5 martie 1940, conform notei pregătite pentru Stalin de Lavrenti Beria, membrii Biroului politic – printre care Stalin și Molotov – semnează ordinul de executare a „activiștilor naționaliști și contrarevoluționari”, „elemente sociale străine”, acuzați a fi „inamici înrăiți și neînduplecați ai autorității sovietice”. Printre cei uciși se numără un amiral, doi generali, 24 colonei, 79 locotenent-colonei, 258 maiori, 654 căpitani, 17 căpitani de marină, preoți militari, un prinț, 20 de profesori universitari, 300 de doctori, sute de avocați, ingineri și profesori, 100 de scriitori și ziariști, 200 de piloți de aviație. Este masacrată aproape o jumătate din corpul ofițerilor polonezi.

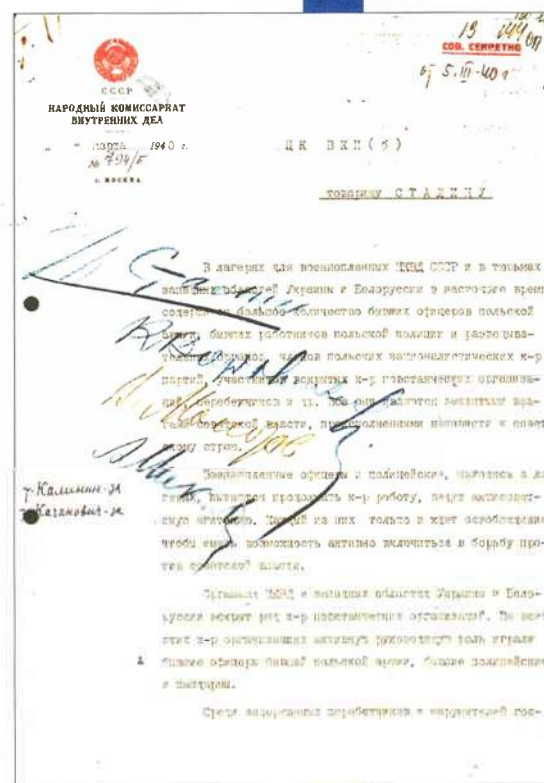
În aprilie 1943, naștii, care ocupaseră zona în 1941, descoperă pe Dealul Caprei 4.000 de cadavre într-una dintre gropile comune, fapt ce duce la ruperea relațiilor diplomatice dintre Uniunea Sovietică și guvernul polonez în exil, de la Londra.

După ce Armata Roșie a recucerit zona Katyn, NKVD a început acoperirea crimelor sale, distrugând cimitirul și ștergând urmele. În ianuarie 1944 s-a înființat o comisie condusă de Nikolai Burdenko, președintele Academiei de Științe Medicale a URSS. Morții au fost din nou exhumați pentru a se ajunge la „concluzia” că execuțiile ar fi avut loc în 1941.

Confuzia – sau indiferența – față de Katyn au domnit în toată lumea. În opinia lui Churchill, crima de la Katyn era una „fără vreo importanță politică practică”. De altfel, în memoriile sale citează ancheta sovietică din 1944 „care a demonstrat în mod previzibil că germanii au săptuit crimele”...

La Katyn au fost uciși: 1 amiral, 2 generali, 24 colonei, 79 locotenent-colonei, 258 maiori, 654 căpitani, 17 căpitani de marină, 3.420 subofițeri, 7 prelați, 1 prinț, 20 profesori universitari, 300 medici, 200 piloți, peste 100 de scriitori și jurnaliști, sute de avocați și ingineri...
Lista poate continua!

Pentru președintele Roosevelt masacrul era doar „propagandă germană”. În 1944, el l-a desemnat pe căpitanul de armată George Earle să adune informații. Concluzia lui Earle a fost împotriva sovieticilor, dar Roosevelt a respins raportul. Când Earle a cerut oficial permisiunea publicării, președintele i-a ordonat în scris să uite toată afacerea. Earle a demisionat.

Mai mult: în noiembrie 1945, șapte ofițeri ai Wehrmachtului au fost judecați de un tribunal al Aliaților, condamnați la moarte pentru masacrul de la Katyn și executați prin spânzurare! Alți trei au primit sentințe de 20 de ani de muncă grea corecțională, au fost predați sovieticilor și nu s-a mai auzit nimic despre ei.

Totuși, în 1946, când procurorul-șef sovietic din celebrul proces de la Nürnberg a încercat să arunce în sarcina Germaniei genocidul de la Katyn, a fost nevoit să renunțe la cauză după ce Statele Unite și Anglia au refuzat să-l sprijine.

Abia în 1952 o comisie de anchetă a Congresului SUA, Comitetul Madden, a ajuns la concluzia că sovieticii sunt vinovați de moartea polonezilor și a recomandat să fie deferiți spre judecare Curții Internaționale de Justiție.

Cu toate acestea, în Anglia, la sfârșitul deceniului al optulea (!), planurile pentru ridicarea unui memorial care ar fi purtat data de 1940 în loc de 1941 au fost condamnate ca provocatoare în climatul politic al războiului rece. Evident, în Polonia comunistă subiectul a fost tabu. În 1981, sindicatul polonez *Solidaritatea* a ridicat un monument pe care scria, suficient: „Katyn, 1940”, dar memorialul a fost confiscat de poliție!

Abia în octombrie 1990, Mihail Gorbaciov își cere oficial scuze față de poporul polonez. În 1992 președintele Boris Elțin a scos din arhive și i-a predat noului președinte polonez, Lech Wałęsa, documente ultrasecrete din „pachetul sigilat nr. 1”, printre care propunerea lui Beria de a fi împușcați 25.700 de polonezi, cu semnătura de aprobare a lui Stalin, un fragment al ordinului de împușcare din 5 martie 1940 și nota lui Alexandr Șelepin din 3 martie 1959 către Nikita Hrușciov, privind executarea a 21.857 polonezi, în care i se cerea aprobarea pentru distrugerea dosarelor.

În martie 2005, după un deceniu de noi investigații, procurorului-șef militar Alexandr Savenkov i-au ieșit la număratoarele „doar” 14.540 de victime și a declarat că masacrul n-a fost nici genocid, nici crimă de război, nici crimă împotriva umanității. Probabil doar un incident... Drept urmare, câteva zile mai târziu, Seimul polonez a votat o moțiune prin care se cere deklasificarea arhivelor rusești și încadrarea masacrului de la Katyn drept genocid.

Rămășițele a peste 7.000 dintre cei uciși nu au fost găsite nici până azi...

Dacă Lech Kaczynski n-ar fi murit așa cum a murit, acolo unde a murit, lumea n-ar ști nici azi ce s-a întâmplat la Katyn sau ar continua să creadă că vinovăția e „controversată”.

Ar mai fi de spus două lucruri.

Polonia nu va fi îngenuncheată nici acum, nici așa.
Și, în vreme ce polonezii fac orice ca să-și afle trecutul,
românii fac aproape orice ca să-l uite și să nu mai
vorbească despre el.

Președintele rus Dmitri Medvedev a declarat la plecarea din Cracovia, unde a participat la funeraliile președintelui Lech Kaczynski, că poziția statului rus în privința masacrului de la Katyń rămâne neschimbată: a fost greșeala lui Stalin și a acoliților lui. Dacă nu e o aproximație de traducere, să reținem termenul: greșeala. Dar măcar a ținut să fie acolo. Unde a ajuns cu avionul, în ciuda norului vulcanic invocat de marii absenți. Barack Obama a rămas să joace golf la baza aeriană Andrews. De altfel, Obama nu a călcat în ambasada poloneză din Washington după accidentul de la Smolensk. N-o fi putut să zboare nici până acolo. Președintele francez Nicolas Sarkozy și cancelarul german Angela Merkel și-au anulat de asemenea participarea la funeralii. Unele avioane și elicoptere zboară, unele mașini merg – altele nu. Că și Kaczynski ăsta prea s-a pus rău cu toată lumea.

După 20 de ani de la înlăturarea regimului comunist, autoritățile din România nu au fost în stare să facă reparațiile morale și materiale cuvenite celor care au fost deposezați de averile și proprietățile lor.

text Silvana Pătrășcanu
foto Mediafax și Agerpres

Fondul Proprietatea, între jalea bătrânilor și buzunarul băieților deștepți

„România este singura țară din Estul Europei unde se încearcă o soluție de restituire – la valoarea ei reală – a proprietății confiscate de statul comunist. Având în vedere cadrul legal (...) și complexitatea problemelor apărute în practică – mai ales în cazurile în care restituirea în natură nu este posibilă, a fost necesară crearea unui sistem eficient și rapid de acordare a unor despăgubiri echitabile. Astfel s-a constituit SC Fondul Proprietatea SA pentru asigurarea resurselor financiare necesare despăgubirii persoanelor expropriate abuziv“, se arată în declarația de intenție postată pe site-ul Fondului Proprietatea. În spatele cuvintelor frumoase sunt mii de oameni față de care statul român are obligații neonorate și pe care îi duce cu vorba de 20 de ani.

Fondul Proprietatea (FP) este unul dintre cele mai mari și importante fonduri de investiții din Europa Centrală și de Est și a fost înființat de statul român în 24 noiembrie 2005, cu scopul de a produce fondurile care să despăgubească persoanele ale căror proprietăți au fost confiscate de regimul comunist.

Capitalul social al Fondului a fost, la data înființării, de 3,9 miliarde de euro. Principalul acționar este Ministerul de Finanțe, cu 61,03 la sută, persoanele fizice cu 29,82 la sută și persoanele juridice cu 9,14 la sută. Fondul are participații la 88 de companii, cele mai multe din domeniul energetic. Bugetul de venituri și cheltuieli pentru 2010 este de 91,17 milioane lei, adică de opt ori mai mic față de 2009. În ceea ce privește încasările, Fondul mizează în acest an pe venituri de 154,66 milioane lei, cheltuielile estimate fiind la 57,66 milioane lei. Profitul brut pentru 2010 – 97 milioane lei – va fi susținut doar de dobânzi. Concluzia este că, după doi ani de criză, fără plata de compensații, FP anunță un al treilea an de criză. În această perioadă au murit circa 500 dintre bătrânii care așteaptă despăgubiri.

Daniela Lulache a fost numită în funcția de director general al Fondului Proprietatea la 30

Legislația neunitară, cazurile tratate individual și deciziile contradictorii luate în instanțe au făcut ca numărul celor față de care statul român este, încă, dator să fie cel mai mare dintre statele foste comuniste și ca România să fie cel mai condamnat stat la Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru încălcarea dreptului fundamental al proprietății.

ianuarie 2008 și demisă, împreună cu echipa ei, în decembrie 2009. Totodată a fost demis și președintele comisiei de supraveghere a fondului, Mircea Ursache. Demiterea i-a adus Danielei Lulache 455.000 de euro. Această sumă imensă a însemnat indemnizația pe 12 luni în avans și bonusurile de performanță pe 2008 și pe 2009, compensații pentru faptul că Lulache a pierdut postul, înainte de finalul mandatului. Deranjată de acuzațiile care i-au fost aduse și de titlatura de „cel mai bine plătit funcționar de stat”, Lulache a reacționat și a declarat că banii reflectă activitatea ei performantă la FP: „Am preluat fondul cu 100 de milioane de euro în conturi, iar la plecare l-am lăsat cu aproape 500 de milioane de euro”, și-a justificat Lulache salariul de peste 13.000 de euro pe lună din bani publici. După scandalul Lulache și salariile compensatorii uriașe, aceasta s-a retras, nu înainte de a comenta, că în Statele Unite ar fi câștigat mult mai mulți bani, pe criterii de performanță. „De fapt am pierdut bani, nu am câștigat”, a fost explicația, prin care Lulache a încercat, fără succes, să oprească scandalul.

La sfârșitul lui decembrie, Ionuț Popescu, fost consilier pe probleme economice al lui Emil Boc, a fost numit director general al FP, iar Cristian Bușu a primit funcția de director economic, în timp ce Valeria Nistor pe cel de director juridic.

În urma scandalului Lulache, și de rușinea mamei, pensionară cu o pensie de câteva sute de lei pe lună, Ionuț Popescu a decis că, de la 1 martie, salariul său să fie de 4.800 lei net. Decizia a fost aprobată de consiliul de supraveghere al FP. Popescu a mai cerut să nu primească salarii compensatorii în cazul în care

va fi revocat, deși acest amănunt este stipulat în contractul său.

Conform regulamentului, a fost validat și noul consiliu de supraveghere. Cei șapte care vor garanta afacerile FP sunt: **Gheorghe Pogea** (acuzat de ANI de incompatibilitate, pentru faptul că în perioada în care a fost ministru de Finanțe s-a ocupat de administrarea unei firme a lui Adrian Videanu, cauza fiind pe rolul Curții Supreme), **Grațiana Iordache** (fost secretar de stat în Ministerul de Finanțe), consilierul guvernatorului BNR, **Lucian Croitoru**, **Eduard Goean** (nimeni altul decât șeful de cabinet al lui Gheorghe Pogea, din perioada în care acesta a fost ministrul Finanțelor), **Corin Trandafir** (avocat, reprezentantul legal al familiei Habsburg, cel care a reușit să recupereze și să retrocedeze castelul Bran proprietarului de drept și reprezentant al acționarilor privați, printre care și familia Malaxa), **Ene Dinga** (fost ministru al Integrării Europene în Guvernul Adrian Năstase și membru PDL din 2003), și **Crinuța Nicoleta Dumitrescu** (președinta Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietății, numită de PDL).

Marele pas, așteptat de toată lumea interesată de activitatea Fondului Proprietatea, este listarea la Bursă. Procesul a evoluat până la semnarea contractului cu *Franklin Templeton Investment*, compania care a câștigat licitația pentru administrarea Fondului Proprietatea, în iunie anul trecut, cu o ofertă mai bună decât a concurentului din etapa finală, *Morgan Stanley Investment Management*.

Mark Mobius, președintele executiv al *Franklin Templeton Investment Management*, a participat la deschiderea ședinței de tranzacționare a Bursei de Valori București, în 25

martie, după semnarea documentelor, context în care a afirmat că marea problemă este subevaluarea acțiunilor FP. „Nu pot să dau o cifră pentru că analizăm companiile din portofoliu și valorile acestora. Sperăm ca până în 1 iulie, când vom deveni administratorii propriu-ziși ai Fondului, să avem calcule exacte și cotații ale activelor FP”, a mai spus reprezentantul *Franklin Templeton*.

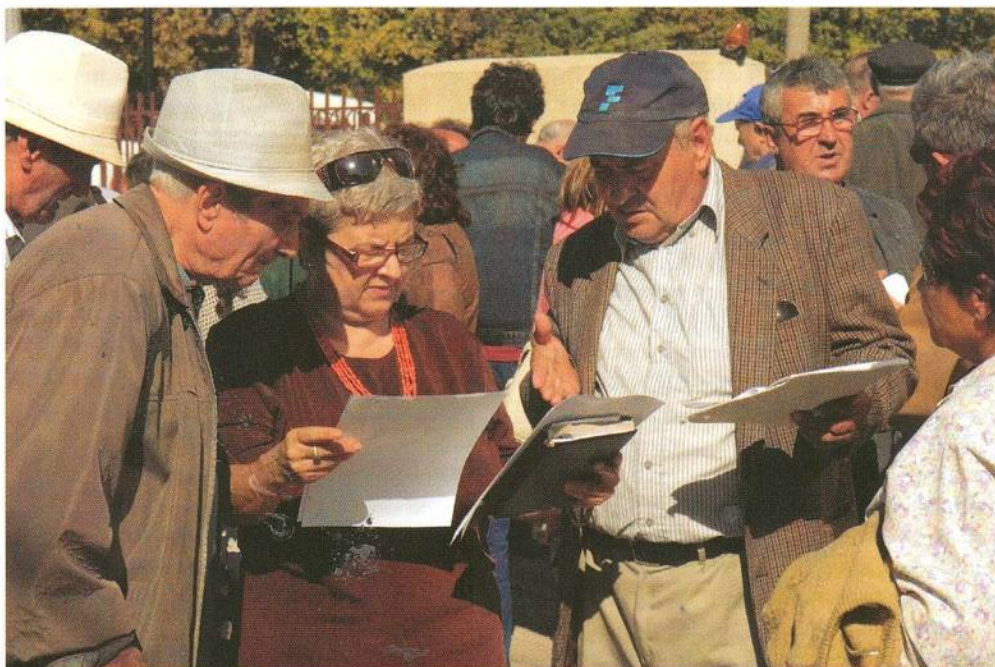
Mobius, supranumit gurul piețelor emergente, susține că listarea Fondului Proprietatea va avea loc în acest an, în septembrie, fiind o listare dublă, la București și la Londra.

Pe blogul reputatului finanțist, blog găzduit de site-ul oficial al *Franklin Templeton Investment Management*, acesta nu face nici o mențiune la România și FP, deși o simplă răsfoire a blogului te face să înțelegi că Mobius are câte ceva de spus în urma tuturor călătoriilor sale. În martie a fost în Chile, China, Arabia Saudită, Vietnam, Iordania și România. El are comentarii cu privire la toate țările, cu excepția României.

Fondul Proprietatea are un site. Undeva în paginile acestuia este organizat un forum. În prezent, acesta este monopolizat de oferte de vânzare/cumpărare de acțiuni. Valoarea reală a unei acțiuni este în jur de un leu. Ofertele de cumpărare se situează la un maxim de 0,50-0,55 de lei. Adică jumătate, și asta înainte de listarea la Bursă. Despăgubiții cu acțiuni (a se citi, hârtii fără valoare) au primit în medie un milion de acțiuni. Așa se face că, pe forumul oficial al Fondului, băieți deștepți cumpără acțiuni la jumătate de preț. Este vorba despre aceleași acțiuni pe care Mark Mobius le consideră mult subevaluate. *Interesant și la limita legalității*, a anunțat moderatorul, în

Procesul de retrocedare a proprietăților este prea lent în România, iar majoritatea cazurilor sunt nesoluționate, afirmă Departamentul de Stat al SUA în raportul privind respectarea drepturilor omului. România este atenționată că prin neliistarea la Bursă a FP se menține intenționat o „piață gri”, ilegală, a acțiunilor, la prețuri scăzute, ceea ce duce la acumularea de capital de către un grup mic de persoane, contrar scopului inițial.

„Am 82 de ani. Am luptat 10 ani ca să primesc despăgubiri pe hârtie pentru faptul că mie și rudelor mele ne-a fost furată averea de către comuniști. După zeci de drumuri, am ajuns la final. Am primit certificatul și aștept rândul la bani. Am numărul de ordine 9344 și 9346, din 28 ianuarie 2009. Cât timp să mai aștept! Am pierdut deja o viață. Alta nu mai am... Plătesc taxe, impozit pe pensie, în condițiile în care statul îmi este dator, și refuză să-și plătească datoriile față de un om bătrân! Urăsc acest stat! Urăsc această țară!”, susține unul dintre vârstnicii care își așteaptă rândul la despăgubiri.

deschiderea forumului, în 22 ianuarie 2010. Este vorba despre o schimbare de reguli, de unde concluzia că anunțurile de vânzare/cumpărare nu au fost acceptate până la acest moment: „Schimbare de reguli: se pot posta anunțuri de vânzare/cumpărare de acțiuni FP, pe acest forum. Fondul Proprietatea nu își asumă răspunderea și nici implicarea în tranzacțiile dintre utilizatori”.

Se explică astfel de ce numărul acționarilor Fondului Proprietatea s-a micșorat după 1 ianuarie 2008 cu circa 2.000 de acționari, în condițiile în care logic ar fi fost ca numărul să crească. Numărul acționarilor privați a scăzut de la circa 4.000 la 2.024, ca urmare a faptului că o parte dintre vechii acționari au renunțat la această calitate și și-au vândut titlurile la jumătate de preț. Pe de altă parte, media despăgubirii pe un acționar a crescut de la 140.000 de euro la 600.000 de euro pe dosar. Rezultă că pierderea de acționari a reprezentat concentrarea, în doar doi ani (ani în care activitatea de despăgubire a FP și a ANRP a fost ZERO!) a mai mult de 200 de milioane de euro de la simplii acționari nedespăgubiți, către băieții deștepți. Mecanismul este perfect întreținut de degringolada de la FP, dar și de cea de la Autoritatea Națională pentru

Restituirea Proprietății, dar este greu de precizat cui folosește și care vor fi efectele în timp.

La ora actuală, la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților (ANRP) au fost înregistrate 65.000 de dosare de despăgubiri în bani și/sau acțiuni – ultimele prin Fondul Proprietatea. Pentru despăgubiri în numerar au optat 12.200 de persoane, iar până pe 15 septembrie 2009 au primit bani (în prima tranșă) mai puțin de 20 la sută. După această dată nu s-a mai plătit nici un leu, ANRP epuizând fondurile de la bugetul de stat în 2009. Nimeni din structurile noi ale ANRP nu poate spune când vor obține ceilalți 9.000 de proprietari despăgubirile datorate de stat. Printre dinți se vorbește despre 2020-2025.

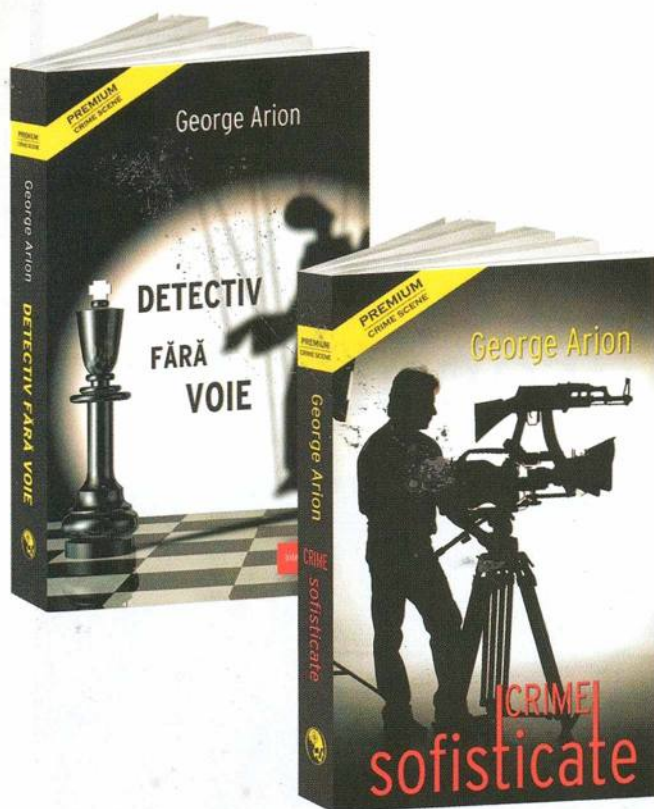
În bugetul de stat 2010, ANRP a primit 180 de milioane lei, din care 90 de milioane de lei vor fi utilizați la despăgubirile pentru minorități, culte, cei care au avut proprietăți în Cadriater și, evident, la funcționarii instituției. Aceștia au prioritate ca urmare a prezenței UDMR la guvernare și în urma unor presiuni internaționale, în fața cărora suferința Popeștilor și Ioneștilor de rând, oameni de peste 80 de ani, cu viața stricată de depozitări la care au fost supuși de comuniști, nu contează. Din sumele

care rămân vor fi despăgubiți și câștigătorii din dosarele împotriva statului român la CEDO. Un calcul simplu arată că 2010 înseamnă despăgubiri pentru maxim 700 de dosare, din cele 9.000 aflate la rând.

Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a trecut în ultimii doi ani de la liberali, reprezentați de Ingrid Zaarour, pe mâna tinerei consiliere personale a lui Mircea Geoană, Anca Opre, pentru ca, după victoria lui Băsescu să revină PDL, prin Crinuța Nicoleta Dumitrea. Autoritatea a funcționat cu adevărat doar pe vremea lui Ingrid Zaarour. Opre, prea tânără și prea dedicată partidului, a aplicat procedurile populismului ieftin, punând scaune pentru bătrânii care așteptau să intre la audiențe (unde nu rezolvau nimic) și înfrumusețând site-ul, foarte practic, lăsat de Ingrid Zaarour, cu pozele sale în cele mai diferite ipostaze. Pe mâna lui Opre a dispărut și statistica la zi – câte dosare rezolvate, câte în așteptare, câte la plată, câte înregistrate. Anca Opre are, totuși, și „realizări”: și-a împrumutat tatăl cu 67.000 de euro și a îndesat în conturile proprii 27.000 de lei, economii din salariul pe care a uitat să-l precizeze în declarația de avere la final de mandat. La mai bine de două luni de la înscăunare Crinuța Nicoleta Dumitrea a restabilit logica site-ului și a actualizat toate declarațiile de avere ale funcționarilor de la ANRP. Nu a menționat însă care este salariul câștigat la Autoritate, conform funcției de secretar de stat. Unul dintre puținii angajați care își declară salariul, și care este director în departamentul plăți, are un venit lunar de 5.700 lei.

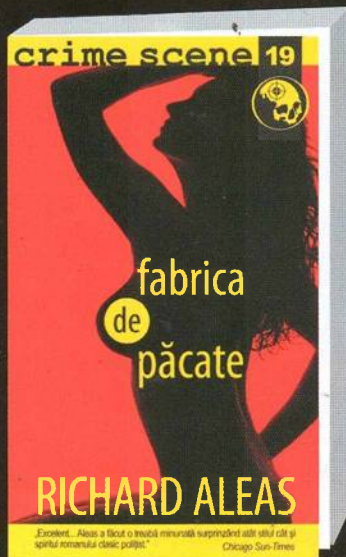
3.400 de oameni, acționari de circumstanță la Fondul Proprietatea și 16.500 de dosare la Autoritatea pentru Restituirea Proprietății, în spatele cărora se află cel puțin 6.000 de persoane, așteaptă ca statul să-și achite datoriile față de ei. Doar din salariul pe doi ani al Danielei Lulache statul și-ar fi putut spăla obrazul pătat față de vreo sută de bătrâni.

2 x George Arion = 50 lei

un imprint al grupurilor **FLACĂRA** și **t... TRITONIC**

crime scene

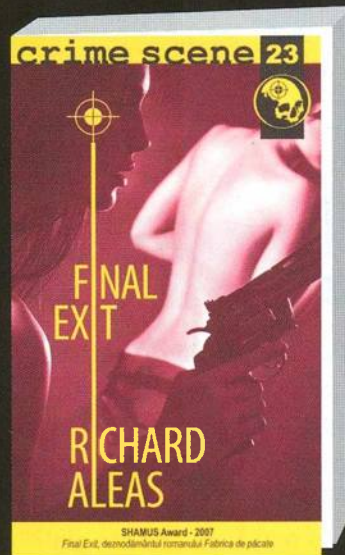
Fabrica de păcate
Richard Aleas

224 pagini

Un roman extraordinar,
un subiect minunat,
o scriitură frumoasă,
satisfacție deplină
(Richard S. Pratcher)

În buna tradiție a romanelor
americane clasice.
Un adevărat
hard-boiled

Shamus
Award
2004

Final Exit
Richard Aleas

224 pagini
(continuarea volumului
Fabrica de păcate)

Ca întotdeauna Richard Aleas
știe să descopere, în reali-
tatea care ne înconjoară,
faptele cele mai atroce.
(George Arion)

Două romane semnate Richard Aleas (vezi interviul de la pagina 52) la prețul de

17 lei

Încep cu un asurzitor sunet de trâmbiță emis sub un titlu generic din care e musai să facă parte epitete precum INCENDIAR, SCANDALOS, ȘOCANT.

text Tudor Călin Zarojanu
foto Agerpres

Bombe de presă, îngropate de vii

Continuă cu o campanie furibundă de câteva zile. Teoria presei susține că nici un subiect nu poate să țină trează atenția publicului mai mult de 14 zile la rând. Am dubii că ar fi valabil și în România. Ce părere aveți, de pildă, despre subiectul Traian Băsescu? Celelalte, însă, după o vreme, dispar într-o gaură neagră. Deși nu s-au încheiat cu o rezolvare, o concluzie, un verdict, ceva – uităm complet de ele. Până când o conjunctură, o întâmplare, o aniversare sau comemorare ne face să ne plesnim cu palma peste frunte: „Chiar! Ce-o mai fi cu chestia aia!” Asta este valabil însă doar pentru unele dintre cazuri – căci despre restul, grosul, nu mai vine vorba în veci.

D

Presa lansează cu tam-tam mii de subiecte. Unele dintre acestea se consumă de la sine în câteva zile (un cutremur, de pildă), și asta pentru că nu e prea mult de spus despre **cauze**. Altele, însă – și este vorba despre majoritatea subiectelor – au o desfășurare în timp care acoperă săptămâni, luni sau chiar ani. Pe cele mai multe presa le abandonează repede, ceea ce nu exclude reluarea subiectului după o vreme, atunci când apare un element nou (un termen într-un proces, de exemplu) sau, din contră, atunci când jurnalistul își pune întrebarea de ce n-a mai apărut nimic nou, deși ar fi fost de așteptat – după o perioadă semnificativă de timp.

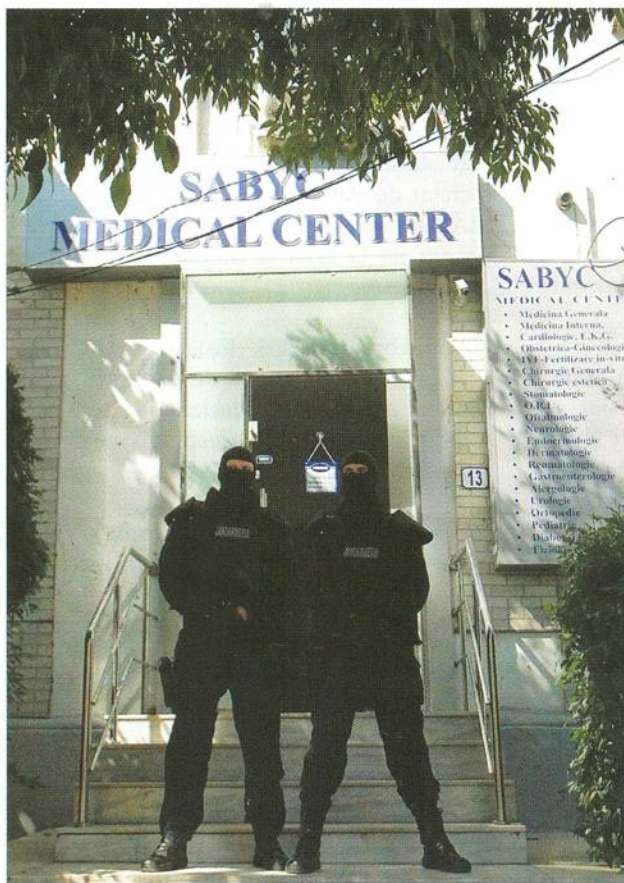
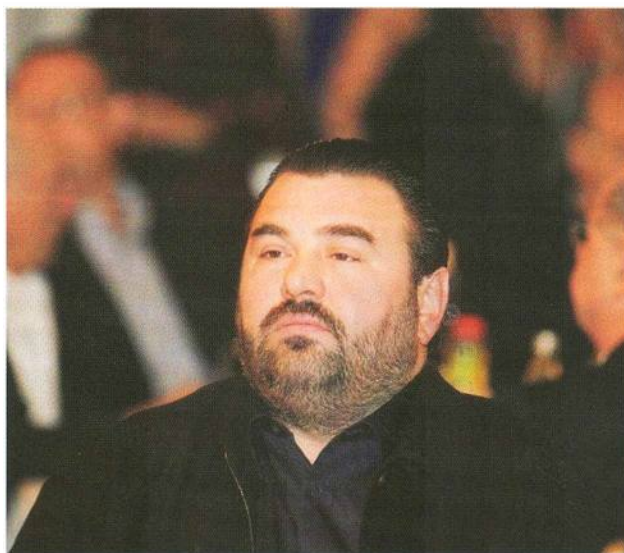
La acest ultim capitol, presa românească stă cam rău. Subiecte senzaționale sunt pur și simplu uitate. O categorie „clasică” o constituie disparițiile umane: din când în când este semnalată cu gravitate dispariția unei persoane, cu o întreagă aură de mister și suspiciuni – dar rareori există o știre de încheiere, din care să reiasă cum s-a terminat cazul. Dacă toate disparițiile ar fi și în realitate – nu numai în presă – nedublate de reapariții, o bună parte din populația României ar fi prizoniera unui univers paralel. Dar nu astfel de cazuri sunt ținta rândurilor de față, ci chiar subiecte de prima pagină. Să ne întrebăm, așadar, împreună...

Își mai amintește cineva că în ianuarie 1990 am fost asigurați că demnitarii comuniști (o parte dintre ei) sunt judecați în procedură de urgență pentru reprimarea revoluției, dar va urma și **un proces de subminare a economiei naționale**? Dacă implicarea „celor 4” (Bobu, Postelnicu, Dincă, Manea Mănescu) în revoluție rămâne discutabilă, deși au fost condamnați pentru asta, rolul jucat în cvasi-distrugearea României – nu numai de către ei, firește – era aproape evident. Dar n-a mai venit vorba. Acum, după 20 de ani, sunt speranțe timide pentru măcar o Lege a lustrației. Numai să mai aibă pe cine să lustreze... Pe de altă parte, dacă arestarea, respectiv condamnarea unora dintre foștii demnitari comuniști au fost justificate, **de ce n-au fost condamnați toți** și de ce au scăpat așa ușor cei închiși? Dacă n-au fost justificate, cine și cum răspunde pentru prejudiciile care le-au fost aduse?

Există un bilanț final al **Contului „Libertatea”**? Dar pentru numeroasele străngeri de fonduri prin donații, mai ales din străinătate – celebrele „ajutoare”?

Ce s-a ales până la urmă de **averea (mobilă și imobilă) a PCR, UTC, UASCR, FDUS**? Există un raport complet?

Cui aparțin azi numeroasele **case, vile, hoteluri etc. ridicate de PCR** pentru activități

Ce-o mai face Gabriel Bivolaru?

Fostul deputat PDSR a fost condamnat la cinci ani de închisoare pentru un prejudiciu de aproape 50 de milioane de euro adus Băncii Române de Dezvoltare. Dar, pentru că a fost cuminte, n-a făcut decât trei ani. Trei ani pentru 50 de milioane de euro – nu-i rău! În atenția bătrânicilor care primesc tot cam atât pentru c-au mutat un gard.

Ce verdict final s-a dat în cazul „maternităților morții” din Ploiești, Galați, Reșița? Dar în cel al traficului de ovule de la clinica Sabyc, despre care prof. dr. Vasile Astărăstoae, președintele Colegiului Medicilor, a declarat că „s-au încălcat norme elementare ale eticii medicale. Unor oameni săraci, vulnerabili, li s-au cumpărat părți din trup, fără să fie informați despre riscuri” și „ceea ce au făcut medicii de la Sabyc este comparabil cu practicile medicilor de la Auschwitz”!!

Ce s-a întâmplat cu banii din răposatul proiect Dracula? Dar cu inițiatorii proiectului?

săi, inclusiv și în special pentru familia Ceaușescu? Există o listă?

Ce mai face proxenetul Piticu'? Senzațional reportaj cu camera ascunsă al reporterilor de la Prima TV și Evenimentul zilei, care au reușit să cumpere o femeie cu 300 de euro. În urma dezvăluirii, individul a fost arestat și...!?

Ce mai face Petre Nica, autorul „furtului secolului”, și unde este partea de bani care nu s-a găsit (opt miliarde de lei vechi)? În octombrie 2007 a fost pus în libertate (ca și ceilalți doi inculpați), după ce s-a decis rejudecarea procesului prin care fuseseră condamnați la câte 14 ani de închisoare. De atunci – tăcere. Cei trei furaseră 88,4 miliarde de lei și 33.396 de dolari dintr-o autospecială.

Ce s-a ales de scandalul „euro-copiilor” – 105 adopții în Italia în timpul moratoriului care interzicea adopțiile internaționale, o mie în total? În februarie 2004, Traian Băsescu a făcut public un document semnat de Adrian Năstase și Șerban Mihăilescu, din care reieșea că au insistat chiar unii europarlamentari, inclusiv Romano Prodi. Și?

Conform unui documentar din 2004 al Evenimentului zilei, în mega-escrocherii s-au pierdut peste 25 de miliarde de euro. **Câți bani s-au recuperat de la marii datornici și infractori?** În paranteză fie spus, nu acordați nici o atenție știrilor despre amenzi aplicate de nu știu cine pentru nu știu ce. Sunt aplicate, nu încasate. Statistici de amenzi încasate nu se publică niciodată, din motive de jenă.

În ce stadiu se află contorizarea blocurilor? Cel puțin la asta știm un răspuns: în București s-a terminat de mult. Poanta e că, dacă pe vremea când abia începea operațiunea, presa ataca frecvent autoritățile locale (nu se face, se face prost, prea încet etc.), nimeni n-a mai scris nimic când s-a terminat.

Cum s-a finalizat scandalul din Ministerul Sănătății, unde, din cauza unui secretar de stat și a unui consilier diplomatic MAE, s-au pierdut, în iulie 2004, 300.000 dolari primiți de la SUA și destinați... combaterii corupției?

În februarie 2005, Institutul de Politici Publice a anunțat că **128 de parlamentari au încălcat legea privind declararea averilor**. În ultimul an, astfel de informații au curs dinspre Agenția Națională de Integritate. Și?

Cum rămâne cu **vaccinarea copiilor împotriva gripei H1N1**, programată a începe în februarie? Cum rămâne cu gripa? Dar cu Institutul Cantacuzino, rămas fără autorizație?

Mai recuperăm banii de la Irak (1,7 miliarde de dolari, 2,6 cu penalități în decembrie 2004)?

De altfel, gripa porcină face parte dintr-un șir de cumplite amenințări planetare, apărute – ca prin farmec – cam la doi ani o dată. În urmă cu câțiva ani, Organizația Mondială a Sănătății anunța că o pandemie de gripă aviară este doar o problemă de „când?”, nu de „dacă?”. Dar, după ce s-a vândut ce era de vândut – *Flacăra* a scris pe îndelete despre asta, în cadrul dosarului *Marketing de gripă* – subiectul a fost uitat, după ce virusul produsese (dacă produsese) vreo două sute de victime, majoritatea în Vietnam. Spre comparație, SIDA a depășit 30 de milioane de morți.

Uitate sunt și Ebola, și „bacteria ucigașă”, și boala vacii nebune (ESB), și pneumonia atipică (SARS). Nu peste mult timp se va uita și de cumplita încălzire globală, după ce două mari scandaluri, ClimaGate și GlacierGate, au dovedit falsificarea datelor, respectiv preluarea unei informații neverificate și amplificarea ei iresponsabilă. Drept care putem râsufla ușurați: nu e numai la noi!

Va fi vreodată condamnat sau măcar cercetat cineva pentru proasta proiectare, realizare și întreținere a lucrărilor anti-inundații – despre care vine vorba doar după un nou val de inundații?

S-A DAT DEZLEGARE LA REBUS ȘI SUDOKU ONLINE

FREE

Pe www.revistarebus.ro ai:

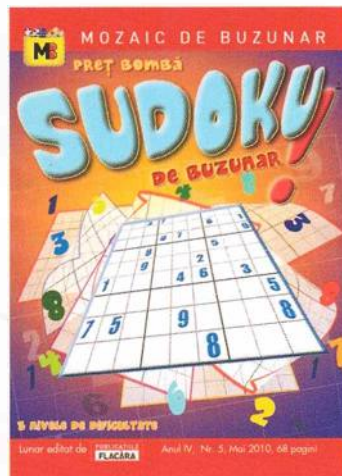
- dezlegări online
- selectarea tipului de careu și gradului de dificultate prin filtre succesive
- posibilitatea salvării dezlegărilor parțiale

- sute de careuri de cuvinte încrucișate și grile sudoku
- informații la zi
- articole
- umor

NOU

În mai, la chioșcurile de presă
MOZAIC DE BUZUNAR

Cătălin Voicu a fost urmărit. A fost arestat. A fost pus sub acuzare. Cătălin Voicu e un senator. Gras. Cu mustață. Aparent jovial. Întrebuințează un jargon alocat spitalelor. Vorbește cifrat. Parcă poți să-l acuzi pentru asta, într-o lume care vorbește cifrat?

text Mihail Gălățanu
foto Agerpres și Intact Images

Efectul Voicu asupra florilor din PSD

Iar Justiția, deh, se privatizase și ea: JUSTIȚIE S.R.L. Justiția nu a ajuns și ea mai mult decât o societate cu răspundere limitată. Acum o sută de ani și ceva probabil că era „o vorbă de dâșii inventată”. Acum a mai căzut. Așa, între timp. A ajuns o afacere ca oricare alta, poate mai spinoasă, mai periculoasă și mai murdară. E, oricum, o afacere rezervată cercurilor înalte ale puterii. Nu poți dumneata sau eu să influențăm justiția. Ne trebuie un om specializat în asta. Profund specializat în asta.

Numele lui Costel Cășuneanu apare cam prin 2003 pe frontispiciul politic. În ce context? În asociere cu Traian Băsescu. Dar și cu, în egală măsură, Partidul Social-Democrat. Era un om din Bacău – ce definiție simplă! – care făcea drumuri. Nu cu picioarele. Deși arătau ca și cum ar fi fost făcute cu picioarele. Cineva, niște oameni, dintr-o regretabilă lipsă de inspirație, l-au numit REGELE ASFALTULUI. Era, ce-i drept, băiat de asfalt. Băiat de băiat. Avea nevoie, firește, de niște consultații. Așa că prietenul Voi-K l-a plimbat prin spitale. La consultații. Prin clinici.

Abia acum apare pe firmament și Mircea. Geoană. Mircea Geoană. O asemenea apariție, la acest moment, riscă să îngroape, pe drept ori pe nedrept, o carieră politică. Nu mai punem că ea se petrece într-un moment de cumpănă pentru cariera fostului nr. 1 din PSD. Dovadă că este îndeajuns să apari, cu numele, în nuștiu-ce-stenogramă, ca să fii livrat pe post de posibil cadavru politic.

Dar Cătălin Voicu, în calitate de fost senator PSD, nu stă bine în piele proprie, dar aruncă un efect de panică și asupra florilor din PSD. De fapt, acum se devoalează felul în care se poate influența justiția și în care, n-avem dubii, lucrul s-a petrecut de douăzeci de ani încoace. Profeția lui Silviu Brucan riscă să pară caducă: în douăzeci de ani nu am ajuns la democrație (deplină) cu siguranță, dar am ajuns, neîndoios, la corupție. Dovadă, iarăși, că democrația e mai departe decât corupția. Și, chiar așa, hai să ne punem întrebarea: ce democrație autentică se poate imagina într-un sistem profund corupt? Corupția subminează abrupt orice elemente de etică și democrație. O asemenea democrație e la fel de hilară (sau altfel hilară) precum cea socialistă, de care fugim de douăzeci de ani, după ce regimul comunist a fost răsturnat.

Regii asfaltului au de unde plăti. Dar au și probleme. Iar problemele sunt generate de natura venitului. Pe de altă parte, unde se

După audierile lui Voicu (precum și după benzile care au ajuns la cunoștința opiniei publice, elucidându-ne, parțial, și pe noi), au intrat imediat „la apă” și Marius Locic (logic, nu?), dar și Florin Costiniu (bătrân, pipă, venerabil, respectabil, cuvinte cheie, meșă, om rătăcit pe acolo, stat tot timpul în sala de judecată – pentru că, probabil, așa îl obligă percepțele sale), dar și Costel Cășuneanu.

încerca influențarea justiției? Păi, da, tocmai contra *statului*. La ora actuală, românii nu mai au nici o încredere în stat. Statul e cel mai hulit. Jumulit. A devenit o noțiune fără acoperire. Trebuie să ne redăm, pentru a putea continua în istorie, încrederea în *stat*. Altfel riscăm să semănăm unui trib băștinaș de prin Burundi. Scuze, Burundi, nu ne lua în serios! Curățăm și noi, așa, pușca, și vorbeam prostii.

DOSARUL VOICU este unul complex.

Dă măsură și despre natura miceliilor sociale. A relațiilor sociale care se stabilesc, pe baza relațiilor economice, în România de astăzi. România de astăzi are un singur Dumnezeu: banul. Dacă banul poate fi, cumva, vreun Dumnezeu. Justiția, care ar trebui să fie mai aproape de Dumnezeu, este mai aproape de bani. 250.000 de euro, ÎN FINE, UN APROXIMATIV SFERT DE MILION DE EURO este PREȚUL CORECT AL JUSTIȚIEI. Și ce vede omul simplu de rând? Vede că nu mai poate să aibă nici cea mai mică umbră de încredere în justiție. Și nu numai în justiție. În toate instituțiile statului. În Parlament? Păi nu sunt parlamentari oamenii care vorbesc aici pe bandă? Ba da. Și nici o încredere în oamenii care ne asfaltează drumuri. Dar, iarăși, nici o speranță în privința acordării banilor publici pentru repararea drumurilor – și în acordarea banilor în general. Omul simplu de la noi are toate motivele să se blazeze imediat: cum să mai ai încredere că drumurile publice vor mai fi reparate vreodată? Și, mai ales, că acest lucru va fi făcut așa cum trebuie? Nu, în fiecare an se va arunca o pojghiță de bitum, pentru ca un

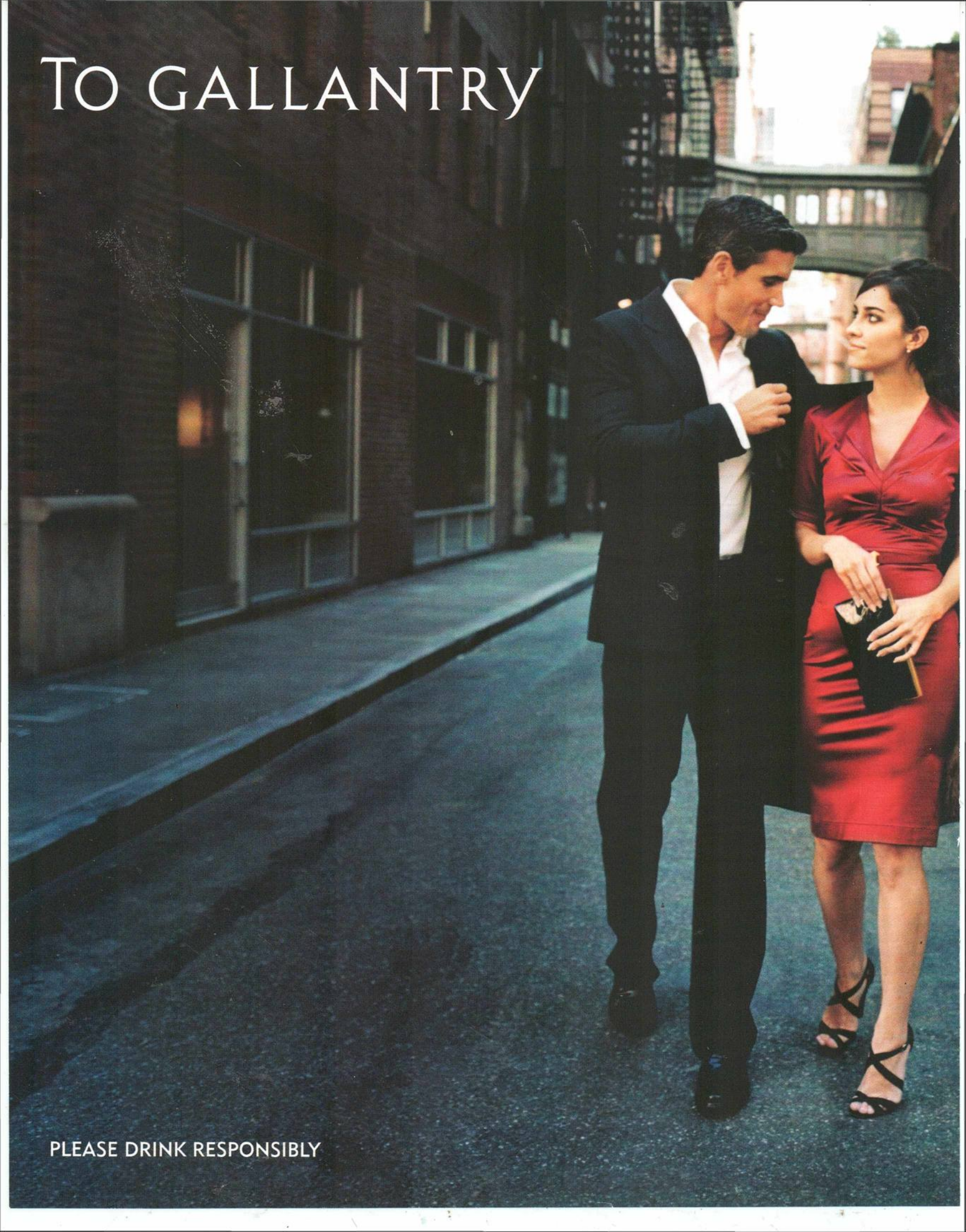
REGE AL ASFALTULUI să primească o cărămidă de bani. Un pavaj, o bordură, uite-așa trece viața! De-aia avem drumurile pe care le avem (și le merităm), d-aia n-avem infrastructură, d-aia n-avem autostrăzi – sau amenințăm să avem autostrăzile cele mai scumpe din lume. Dar celelalte administrații anterioare ale drumului nu au făcut, oare, la fel? Nu ar trebui să îi luăm și pe aceia în târbacă? Ba bine că nu.

Și, nu în ultimul rând, omul simplu se va gândi la CLASA POLITICĂ. Și pe bună dreptate. Cum ai putea să nu o faci, când Cătălin Voicu, Mircea Geoană și ceilalți sunt „mostre” cât se poate de *neaoșe de clasă politică românească actuală*. O clasă politică dezinteresată total de viitorul României. De cum va arăta România în 2020. Interesată doar de profit. De un sereleu de genul „ȘOAPTE” sau, mă rog, „ȘOAPTE ACOLO SUS”. „Murmure” care ajung întotdeauna unde trebuie. Traficul de influență poate fi un business foarte veros. Rodește în toate societățile, dar cu precădere în cele corupte.

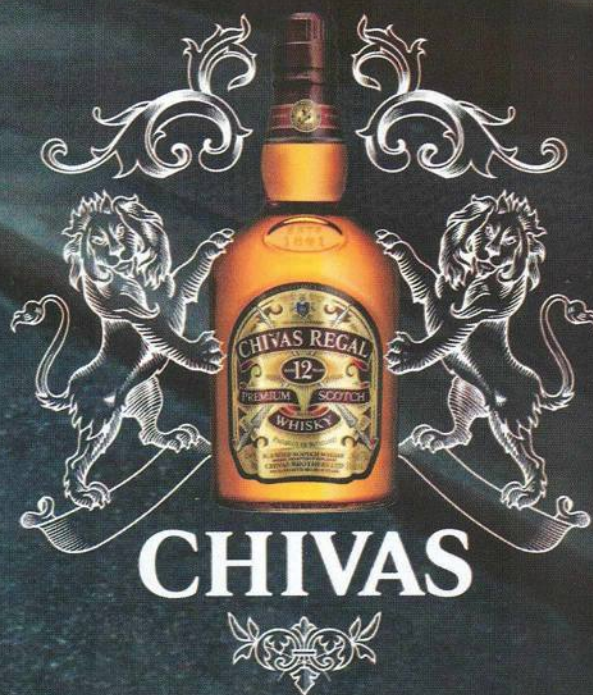
Și, la urma urmelor, cine trebuie să le descâlcească? Tot Justiția, nu? Că presa o fi încercând ea, dar merge până la un punct, după care își cam rupe dinții. Fiindcă trebuie să ai dinți ca să muști dintr-un astfel de vânat. INVESTIGAȚIA în CAZUL VOICU presimt că se va întinde pe multă vreme, foarte multă vreme. Deoarece este un proces intentat societății românești, tarelor ei, corupției – prin excelență și în mod efectiv.

CHIVAS CHIVAS CHIVAS

TO GALLANTRY

A man in a dark suit and a woman in a red dress are walking down a city street at night. The man is looking at the woman, and she is looking back at him. They are both smiling. The street is dark, and the buildings are lit up. The man is wearing a dark suit and a white shirt. The woman is wearing a red dress and black heels. They are walking on a sidewalk. The background shows city buildings and a bridge.

PLEASE DRINK RESPONSIBLY

CHIVAS

LIVE WITH CHIVALRY

Andra. Andra Măruță. O imagine specială în peisajul muzical românesc. O carieră ascendentă. O persoană echilibrată, ce pare uneori retrasă. O ardeleancă. Soția lui Cătălin Măruță.

interviu de Bogdan Hrib

Nu sunt un star de o vară

Înainte de orice, să vorbim despre copilărie. Care este cea mai puternică amintire, e legată de muzică?

Într-adevăr, amintirile despre muzică de multe ori tind să le eclipseze pe celelalte, așa că pot confirma, amintirea cea mai intensă datează din ziua când am debutat la *Tip Top Minitop*; eram o ghemotoacă în costum național, aveam șapte ani, am mai povestit și cu alte ocazii, am fost mai mândră ca niciodată, de fapt a fost prima dată când am simțit mândrie pură, în viața mea!

„Îmi doresc – și nu numai pentru mine, ci pentru orice artist bun din România – ca această țară să aibă șansa de a-și deschide granițele muzicale, să nu ne mai împiedicăm de veșnicul destin geografic (un exemplu bun – Eurovision). La ora asta, poți trece granițele cu muzica, dar – din păcate – doar cu piese mai degrabă comerciale decât bune, în adevăratul sens. Cu mici excepții, normal. Dar încerc să fiu optimistă. Iar ca om... îmi doresc să rămân cel puțin la fel de fericită ca acum.”

„Cel mai reprezentativ loc al Ardealului? Munții Apuseni. Fiindcă nu sunt numai loc de suflet, dar sunt creația naturii, sunt miracolul dăruit de Dumnezeu. În afară de munți, aş spune că există locuri legendare, fascinante, de exemplu Castelul Huniazilor, Cetatea Devei, nu mai spun de Castelul Bran. Iar cine a trecut prin Cheile Turzii, știe că locul acela e ca o catedrală naturală, ca un templu, păcat că puțină lume își mai face timp azi pentru asemenea splendori.”

■ *Care este cea mai frumoasă imagine a locurilor natale? A Ardealului?*

Imaginea liniștii, pur și simplu. Erau locuri pașnice, în Câmpia Turzii viața are alt ritm, nimeni nu e așa agitat și nerăbdător ca aici, în Capitală. Cea mai dragă amintire mi-e familia mea de ardeleni, alături de alte familii de ardeleni, unii rude, unii prieteni, adunați în jurul meselor sau bradului de Crăciun – sau, vara, la ceea ce azi numim „picnicuri”, care atunci erau, pur și simplu, mese la iarbă verde... și parcă și iarbă era mai verde...

■ *Într-o lume atât de agitată – mă refer la cea a showbiz-ului suprapusă peste cea a Capitalei – cum reușești să-ți găsești liniștea?*

De multe ori, chiar nu-mi găsesc liniștea, dar m-am obișnuit să consider asta un lucru bun. Prea multă liniște dăunează creației, artiștii în general au o agitație care le e specifică. Am un program foarte încărcat, uneori mă disperă ritmul în care alerg, dar liniștea adevărată o găsesc acasă, în fiecare seară, în living-ul meu, lângă soțul meu. Sau în vacanțe, în călătorii...

■ *Cariera ta muzicală este într-o continuă și constantă creștere – unde dorești sau speri că vei ajunge?*

Îmi doresc să ajung în punctul în care să știu că las ceva în urma mea, că nu sunt un star de o vară sau, mă rog, de mai multe veri. Planeta e plină de cântăreți meteorici, de *Macarene* de-un sezon, de lovituri financiare care asigură un trai cald și soliștilor, dar cam atât, ei intră în umbră la scurt timp după ce hitul lor se prăfuiește. Eu nu-mi doresc ascensiuni rapide și precare, prefer să conving încet, frumos, să lansez piese și albume noi

„Îmi doresc să mă trezesc într-o zi și să pot spune «azi nu-mi deschid celularul». Sau să merg într-o călătorie în jurul lumii, dar asta ar lua timp și ajungem iarăși la sacrificarea carierei. Și, nu în ultimul rând, îmi doresc să fiu mamă – dar sunt sigură că Dumnezeu știe cel mai bine când vine momentul. Aștept cu bucurie și emoție, îmi doresc din tot sufletul.”

atunci când știu că e momentul. Și cred că stilul meu dă roade și asta mă bucură enorm; publicul meu agreează acest stil și mă susține întotdeauna.

■ Cum reușești să echilibrezi cariera și viața personală?

E foarte important să nu fii slab și să nu-l lași pe alții să-ți facă program, să te hărțuiască și să te priveze de micile tale bucurii. Eu, de exemplu, am decis să nu cânt de Sărbători și să le petrec cu familia mea. E doar una dintre măsurile pe care le-am luat. Și apoi, îmi las întotdeauna timp și de vacanțe; eu nu-i înțeleg pe cei care spun că, de nu știu câți ani, nu și-au mai luat concediu. Așa ceva e inuman și cred că e și inutil. Și, la nivel de zi cu zi, păstrez niște ceasuri importante pentru căsnicia mea, nu sacrific totul prosteste, n-ar avea sens. Dacă știi să te organizezi, poți să te fii și de carieră, și de casă, cu atât mai mult cu cât și Cătălin e la fel de ocupat și înțelege perfect situația.

■ Te-ai gândit vreodată să predai? Să scrii? Să joci într-un film?

M-am gândit, îmi trec tot felul de lucruri prin cap, dar nimic n-a fost atât de puternic, încât să-mi distragă atenția de la muzică. Sunt cântăreață și asta e prioritatea mea. Iar în măsura în care mai apar și alte proiecte, cum e cel actual cu emisiunea de la Antena 1, le dau curs. Însă, repet, numai în măsura în care nu-mi afectează profesia actuală. Am refuzat propunerea (tentantă financiar) de a juca într-o telenovelă, fiindcă mi-am dat seama că aș fi sacrificat prea multe ore în platou și îmi puneam în pericol cariera muzicală.

■ Cum e viața lângă o altă vedetă – de televiziune? E mai ușor, mai greu?

Nu e nici mai ușor, nici mai greu, dar de un lucru sunt sigură: e mai interesant. În cazul nostru concret, amândoi suntem persoane publice și știm ce presupune asta, de-aia ne și înțelegem atât de bine. Aș zice că suntem enervanți pentru ceilalți, mai degrabă, de exemplu nouă ne sună telefoanele continuu, iar asta îi scoate din minți pe cei din jur, ne scuzăm cât putem, dar prietenii ne înțeleg până la urmă, că nu avem încotro, pentru că asta e meseria.

■ Care a fost cea mai frecventă întrebare care ți-a fost adresată? Și ce ai răspuns? Răspunsul s-a modificat în timp?

În ultima vreme, asta e cea mai frecventă: „Când crezi că vei fi mamă?” Noi suntem pregătiți să devenim părinți, de-acum încolo e chestiune de soartă. Și nu, răspunsul nu s-a modificat. Și mai sunt întrebată foarte, foarte des dacă nu prefer cariera în televiziune sau în muzică... Și, iarăși, răspunsul nu s-a schimbat și nu se va schimba: prefer muzica.

■ Ce întrebare nu ți-a fost adresată niciodată?

Exact asta pe care mi-ai adresat-o acum! Și, desigur, ar mai fi câteva miliarde de întrebări care nu mi-au fost adresate niciodată, dar fiindcă și asta e o întrebare nouă, m-a luat prin surprindere. De exemplu, nu m-a întrebat nimeni formula chimică a zahărului industrial. Glumesc. Dar mai e timp, am viața înaintea.

Geolog, cameraman cu premii APTR, instructor alpin internațional, Ticu Lăcătușu a pornit, alături de Cornel Coman, în cea mai mare expediție românească din toate timpurile: *Eco-Greenland Romania 2010*, traversarea completă a calotei glaciare a Groenlandei, pe la Cercul Polar de Nord.

text Corina Anghel
foto arhiva personală

Ticu Lăcătușu, între verde vertical și alb orizontal

T

| Ticu Lăcătușu, cum i se pare unui alpinist, obișnuit cu verdele și verticalul muntelui, ideea „evoluarii” la albul orizontal al calotei glaciare?

Este tot o provocare, poate chiar mai mare, cu atât mai mult cu cât anul trecut, din 15 expediții similare organizate de țări cu tradiție (cele scandinave, Marea Britanie, Germania), au reușit doar două. În rest, e tot lupta cu tine, cu forțele naturii, diferă doar peisajul.

| Ce parte a organismului începe să cedeze, într-o astfel de expediție?

Dacă vorbim despre Groenlanda, încercarea mare este cea psihică: să fii izolat de lume, să nu vezi altceva decât un platou alb total, de jur împrejur, săptămâni întregi, uneori și fără soare, asta te scoate din minți. Fizic, depinde de organismul fiecăruia; poate fi stomacul – din cauza hranei, plămânii – pentru că aerul este și rarefiat, și foarte rece. Dar mai ales suferă mușchii, încheieturile, din cauza efortului de a merge pe schiuri în plan orizontal, sute de kilometri, cărând după tine și săniile cu provizii și cu echipamente.

| Câte ore veți dormi pe noapte, în expediție?

Normal, 7 – 8 ore. Dar, dacă vremea, acele furtuni și vânturi năprasnice de peste 100 km/oră ne împiedică să ieșim din cort o zi sau mai multe, timpul trebuie recuperat din orele de somn. Și atunci, când pornim din nou la drum, strângem din dinți, turăm motoarele de rezervă și dormim mult mai puțin.

| Mai există școală de alpinism în România?

Da, dar mai ales de escaladă. Este și mai apropiat de sport, de „divertisment”, cu o componentă comercială, se poate practica mai simplu, inclusiv în sală.

| Ce vă împinge să mergeți mai departe când nu se poate mai departe?

Eu nu cred că nu se poate mai departe. Dacă aș crede asta, nu mi-aș mai propune să ajung acolo, departe. Cum spunea Nansen, „Ai reușit, continuă. N-ai reușit, continuă”. Chiar dacă ai un moment dificil, e doar o etapă. Țelul final contează și asta te ține să mergi mai departe. Mie mi-e greu să accept că ceva nu este posibil.

| Când v-ați gândit prima oară că ați putea încerca să cuceriți Everestul?

După ce am urcat pe Broad Peak (8.047 m, atins de Ticu Lăcătușu în 1992 – a fost primul român care a atins un vârf de peste 8.000 de metri, n.r.), mi-am dat seama că pot să ajung și

„Când e vorba despre mine, nu menționez riscul pentru că nu îmi place să impresionez, ar suna ca și când numai eu înving riscul, numai eu fac și dreg... Nu-mi place asta, de felul meu sunt un om modest în exprimare. Iar lucrurile sunt oricum interesante, spectaculoase, pentru că asta este ocupația noastră și nu mai este nevoie să le înfloresci prin vorbe.”

pe Everest, ceea ce s-a întâmplat în '95. Dar pentru mine, adevărata victorie a fost Broad Peak, nu Everestul. Pentru că am depășit o barieră, pragul critic al celor 8.000 de metri.

| Cu ce se compară sentimentul trăit când atingi vârful, cota finală?

Nu se poate compara cu nici un gen de bucurie omenească. Sau, nu știu, poate exagerez eu, poate că și în viața normală unii oameni au senzații, bucurii la fel de puternice, dar ce se întâmplă acolo sus, pentru mine este unic. Tot ce se petrece înainte de momentul propriu-zis implică un mare consum de timp, de efort, sunt pregătirile – și cele fizice, și cele birocratice –, apoi traseul în sine... toate își găsesc împlinirea în cele câteva secunde când în sfârșit ai ajuns sus. E o satisfacție care nu se poate exprima prin cuvinte. Ține puțin, atât doar cât să treci totul la categoria amintiri. Și, pentru că nu îmi place să trăiesc din amintiri, imediat îmi fuge gândul la următorul plan. Ca și în viață, e bine să știi ce ai de făcut pe termen mediu, lung...

| Pomeniți mereu de obstacolele, greutățile, condițiile vitrege de climă. Nu prea roștiți însă cuvântul „risc”. Chiar nu vă e frică?

Eu vorbesc mult despre riscuri la cursurile de alpinism, chiar insist, repet mereu să se țină cont de ele, este esențial pentru orice incursiune montană. Dar vorbesc despre riscurile altora. Pentru mine personal riscul nu se asociază cu frica, mai degrabă face parte din regulile jocului, care trebuie strict respectate, pentru siguranța ta.

| Se poate aplica lecția muntelui aici, jos, în haosul culturii urbane?

Da, și încă foarte bine. De-asta facem

acțiuni de team-building, în care multe dintre valorile, principiile, lecțiile învățate pe munte, pot fi adoptate ca stil de viață și aici, în traiul de zi cu zi: autodepășirea, răbdarea, a merge mai departe când totul pare imposibil, respectul pentru cei din jur și pentru natură, spiritul de echipă.

| Ca alpinist, aveți un vis al vieții? A fost atins, sau se află încă în față?

Pot spune că mi-am atins scopul, acel Top 7 – The Seven Summits – (Ticu Lăcătușu este singurul român care a atins cele mai înalte șapte vârfuri de pe fiecare continent, n.r.) dar visul vieții este întotdeauna visul imediat următor. Nu mi-ar plăcea să am un singur vis de-o viață.

| Vă așteptăm, așadar, la sfârșitul lui mai. Să vă întoarceți sănătoși și cu jurnalul expediției plin, pentru cititorii noștri.

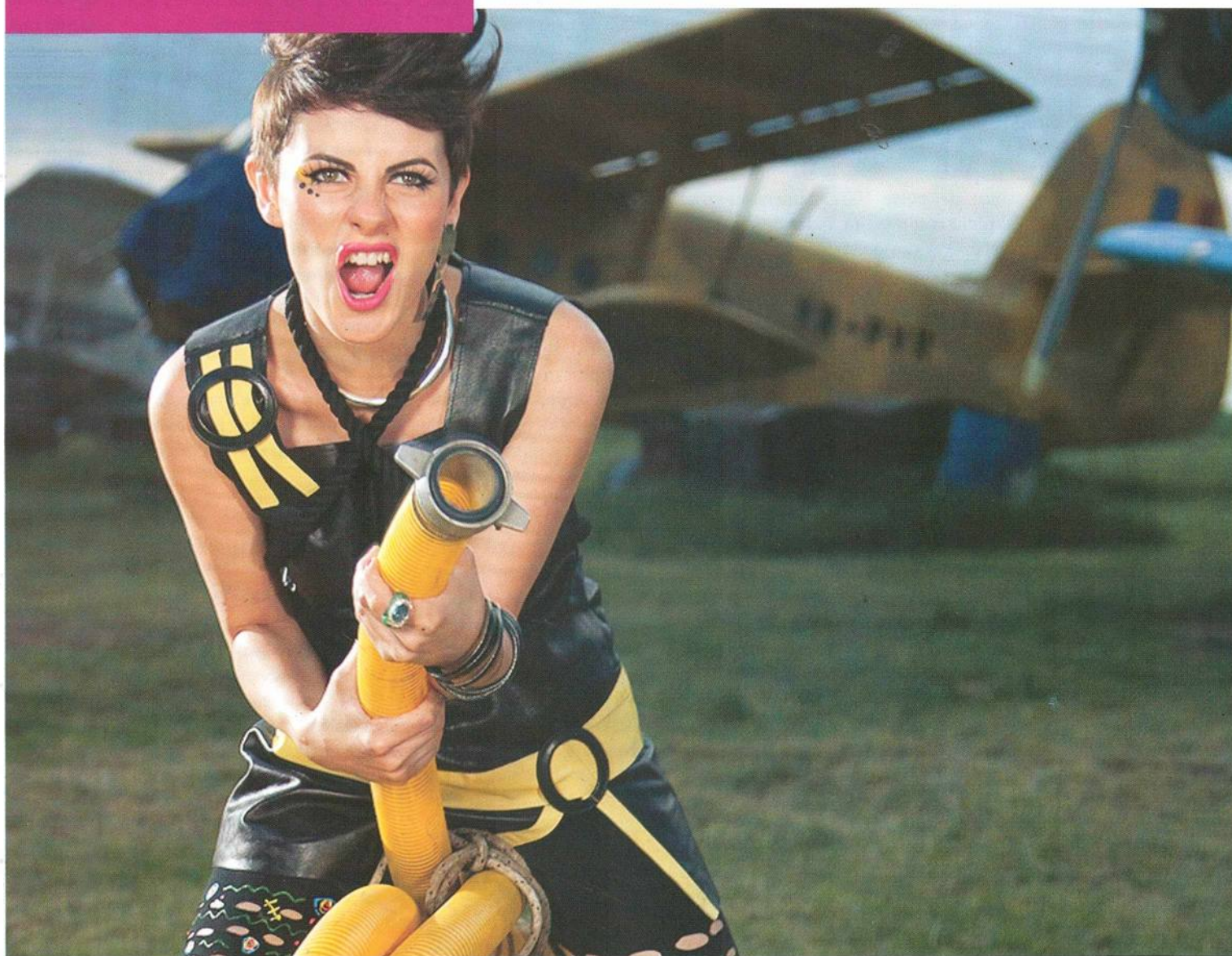
Eco-Greenland 2010 în cifre:

- 600 de kilometri de parcurs pe schiuri
- 30 de zile, durata expediției
- 250 de kilograme, greutatea săniilor trase de alpiști
- 2.500 de metri, altitudinea maximă a traversării
- 100 km/oră, viteza maximă a vântului
- - 20° Celsius, temperatura medie
- 2 ani – durata nopților petrecute în cort în zăpadă de cei doi
- 200 de sinonime în groenlandeză, pentru cuvântul zăpadă

Pe Tina o puteți vedea la dumneavoastră acasă la tv, alături de fantasticii actori din show-ul *În puii mei*. Nu numai că știe să joace și o face cu mare talent, dar și vocea ei este incredibilă. În țară, dar și în Capitală, Tina urcă pe scenă și ca MC. În premieră, o nouă stea în galaxia românească!

text Andrei Dimulescu

Ecaterina Geru: „Sunt cele două eu!”

■ Ce mai faci tu, Tina Geru?

E bine că știu în numele cui să-ți răspund... Trebuie să recunosc, fiind în zodia gemenilor, Tina și Ecaterina sunt cele două eu. Sunt din ce în ce mai bine. Îmi conturez un drum în viață. Simt că anul acesta a început o nouă etapă pentru mine. Am intrat în studioul am ieșit, m-am urcat pe câteva scene și iar m-am apucat de înregistrări. Sunt în continuare un fel de actriță-cântăreață la emisiunea *În puii mei* de pe Antena 1. Altfel, încerc să absorb cât mai multă voce bună și să o dau mai departe.

■ Ce îți place mai mult: scena sau studioul?

Îmi place să cânt oriunde. Ceea ce am concluzionat recent este că actul meu artistic depinde mult de energia pe care mi-o transmit cei prezenți. Am decis să nu mai demonstrez nimic nimănui. Nu știu de ce am încercat vreodată...

■ Care au fost ultimele trei CD-uri cumpărate și de ce?

I-am cumpărat nepotei mele CD-uri cu muzică pentru copii, ca să învețe câteva cântecele, însă ei îi place mai mult să le reinter-

preteze, adică să-și compună ea alte versuri mai frumoase. Eu fur muzica din Ipod-urile prietenilor mei. Ultima dată am copiat *Neon Indian* – o trupă britanică de electro-pop.

■ Care au fost ultimele trei cărți citite și de ce?

Nu știu ordinea: Cristophe Ono dit Boit – *Aventuri birmane*; Gabriel Garcia Marquez – *Un veac de singurătate*; George Orwell – 1984. Motivul este mereu același... Rog prietenii să-mi recomande cărți, căci am muuuulte de recuperat.

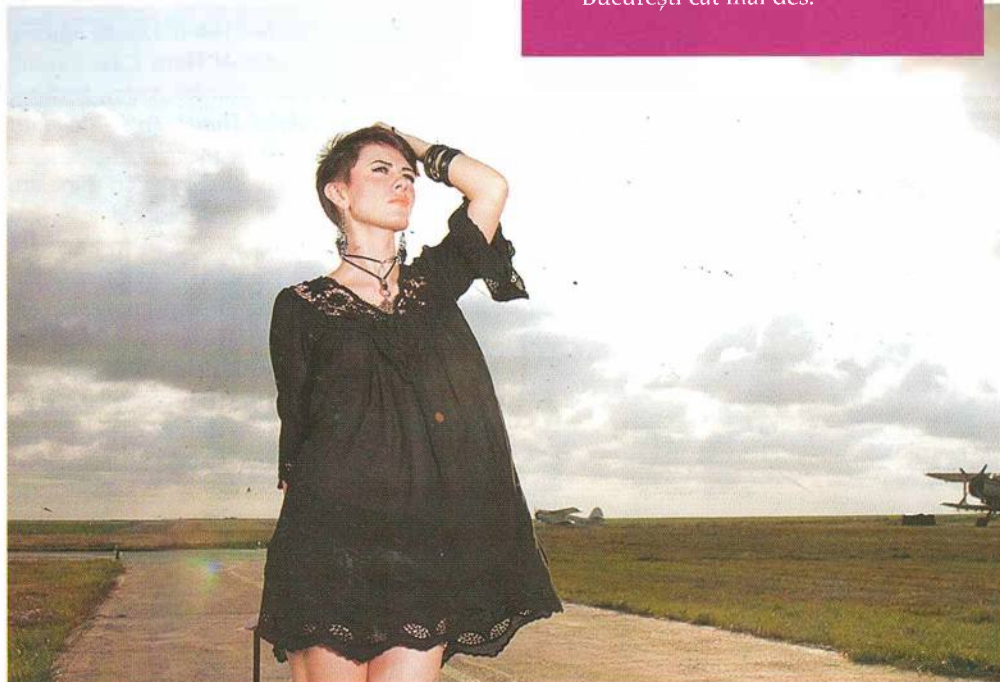
■ Ai văzut vreun film bun în ultimul timp?

Da. Am văzut *El Pasado*, de Hector Babenco. Un film care te face să vorbești cu televizorul.

■ Poți să ne descrii regimul tău alimentar?

Don't try this at home! Just kidin'. De regim nici vorbă. Încerc să nu mănânc noaptea. În schimb, dimineața e obligatoriu să am un mic dejun consistent, însă fără omlete sau orice altceva prăjit. Am deprins obiceiul cafelei dimineața, din agenția în care am lucrat. Masa principală constă cel mai des dintr-o salată cu muuuultă verdeață și o carne la grătar. Ador patiseria franceză și pe cea moldovenească. Îmi place vinul la cină și în general.

„Ultima vacanță – Londra. Un oraș în care îmi place să mă pierd. Îl descopăr de fiecare dată mai mult. Aș vrea să fac naveta București – Londra – București cât mai des.”

■ Cum ți-ai descrie garderoba actuală?

Haos! Nu le port pe toate. Noroc cu Mona – prietenă și stilistă. Poți regăsi mai multe stiluri la mine în dulap, însă nu te sfătuiesc să-l deschizi vreodată, pentru că vei fi „surprins” de o super-ordine.

■ Ai hobbyuri, pasiuni, manii?

Colecționez pachetele de zahăr. Am strâns ceva. Am redescoperit bicicleta. Am o manie despre care știu doar câteva persoane... Ai râde dacă ți-aș spune, dar nu... Am o plăcere vinovată... serialul tv *Heroes*. Ar mai fi și altele...

■ Joci jocuri de societate? Cu cine?

Extrem de rar. Nu că n-ar fi distractiv, doar că mi-am ocupat timpul altfel.

■ Acum ai ocazia: părerea ta sinceră despre prietenii tăi?

Prietenii mei sunt oameni frumoși, cu mesaj. Am ceva de învățat de la fiecare. Dar bineînțeles că și ei de la mine. Hahaha!

■ Despre cineva în mod anume?

Despre gașcă, numai bine!

■ Te uiți la ceva la televizor în mod constant?

Da. Nu vreau să mint. De o săptămână sunt hipnotizată de *Travel Channel*. E semn că trebuie să-mi organizez o escapadă.

■ Îți place politica?

Nu știu. Încerc să o asimilez treptat. N-aș putea să spun însă că nu-mi place. E un domeniu care poate crea sau distruge.

■ Dacă mâine ai câștiga la loterie o sumă imposibil de cheltuit într-o viață, ce ai face?

Aș da o petrecere mare. Aș lucra cu *The Neptunes* și cu *Andre 3000* la album. Aș dona o grămadă. Aș finanța un film moldovenesc.

■ Dacă lumea colapsează, pe cine suni?

Mai bine vorbesc cu toți pe îndelete în lumea de apoi. Nu?

■ Ce îți dorești de la 2010?

O revelație. Un hit. Șapte călătorii.

■ Câteva sfaturi de frumusețe?

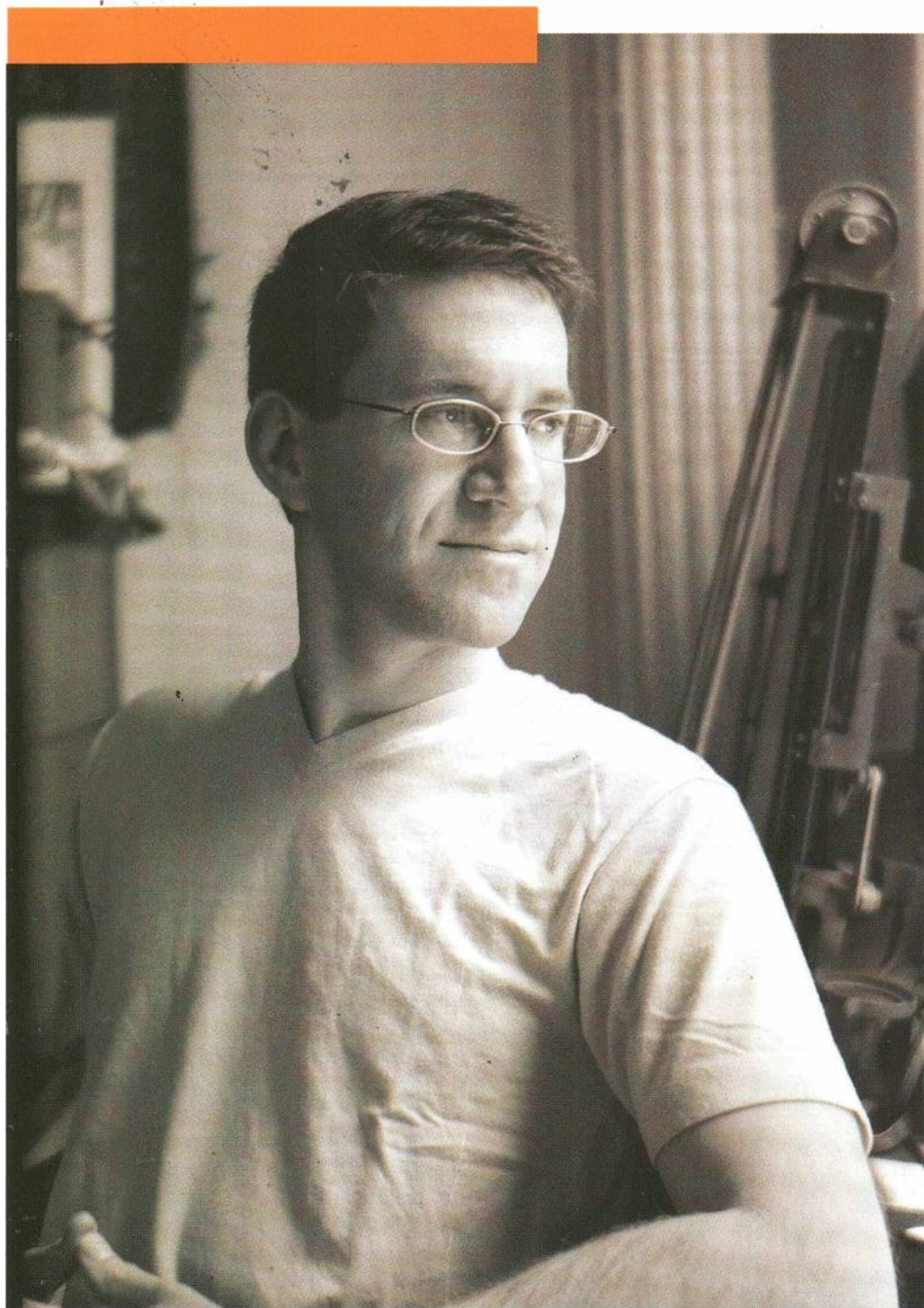
Un sfat, nu. Mai bine o părere... Trebuie să lucrăm la aprecierea de sine. Să ne învățăm pe dinafară. Să ascultăm muzică – muzica face bine la ten. Să ne mișcăm cumva, măcar. Să lăsăm nervii la o parte. Să dormim bine. Să iubim – cel mai bun remediu.

■ Un ultim cuvânt?

Zâmbiți, vă rog!

În exclusivitate pentru *Flacăra*, Charles Ardai, un american „3 în 1” povestește despre secretele unei edituri de succes, despre viitorul cărților pe hârtie și despre visul său secret.

interviu de Bogdan Hrib
foto arhiva personală

„Iubesc cărțile.

Nu doar poveștile conținute în ele, ci și obiectul fizic!”

Cine este Charles Ardai? Om de afaceri, editor (proprietar al *Hard Case Crime*) și... 3 scriitori – Charles Ardai, Richard Aleas și Gabriel Hunt? Toți într-unul! De ce atât de multe identități?

În 2001, când Max Phillips și cu mine am avut ideea de a fonda *Hard Case Crime*, visam că fiecare ar trebui să scrie cărți în acest stil (*hard-boiled* – n.r.). Ne născusem prea târziu pentru a publica în marile imprinturi *pulp* ale anilor '40 sau '50, așa încât aceasta ar fi fost singura șansă de a o face. Dar am simțit că trebuia să separ identitatea mea de editor al seriei de cea de autor al seriei – de aceea s-a născut „Charles Ardai”. (O anagramă a numelui meu real – Richard Aleas / Charles Ardai – se pronunță „Alias”, ceea ce înseamnă „nume fals” (pseudonim) în engleză. Există o lungă tradiție *pulp* în a scrie folosind pseudonime. Lawrence Sanders a scris ca Paul Kavanagh, Sheldon Lord, Chip Harrison și Andrew Shaw. E notoriu că Donald Westlake a semnat ca Richard Stark și

La *Crime Scene Publishing* au apărut *Fabrica de păcate* și *Final Exit*, volume semnate cu pseudonimul Richard Aleas.

mai puțin cunoscut ca Tucker Coe și Alan Marshall. Evan Hunter a scris ca Ed McBain și nici măcar „Evan Hunter” nu a fost numele său de botez, ci Salvatore Lombino. Astfel am considerat că ar fi simpatic să scriu sub pseudonim chiar și eu. Am semnat primele mele patru romane cu trei nume diferite și asta mi-a creat o mare plăcere. Pare ca un joc, un set de identități diferite pe care le pun și le dau jos ca pe măști.

Cum este viața unui editor care publică volume pe hârtie? Mai există un viitor pentru asta?

Iubesc cărțile. Nu doar poveștile care sunt conținute în ele, ci chiar obiectul fizic. Îmi place să le țin în mâini, îmi place să le port cu mine, îmi place să mă uit la ele pe un raft. Îmi place mirosul lor. Nu am același sentiment pentru cărțile digitale pe care le citești pe un ecran. Deci sper foarte mult că există un viitor pentru cărțile pe hârtie. Au supraviețuit sute de ani, vreau să cred că nu vor dispărea acum. Realizez că apare o nouă generație care se obișnuiește să facă orice pe un ecran de computer – dar așteaptă până mor bateriile, până ecranul se stinge sau curentul se oprește din cine știe ce motiv. Cărțile tale vechi încă „lucrează” în momentele grele – în cele mai critice sau nefericite situații poți lua o carte și poți citi. O carte poate supraviețui războiului sau foametei sau suferințelor. O carte electronică? Nu neapărat. În consecință, duc mai departe această meserie de modă veche, sperând că vor mai fi cititori pentru asta. Și pentru timpul ce vine încă pare că mai sunt.

Care este visul secret al lui Charles Ardai? O carte, o casă, un contract, altceva? Următorul proiect?

Iubesc filmele și iubesc televiziunea – a fost un vis al meu, o vreme, să am ocazia să scriu pentru Hollywood. Chiar dacă ai auzit tot felul de lucruri înfricoșătoare despre cât de neplăcut este să muncești pentru Hollywood... e ceva ce mi-am dorit întotdeauna. Și anul acesta am, în fine, șansa, pentru că un serial tv numit *HAVEN* intră în producție. Este bazat pe cartea pe care Stephen King a scris-o pentru *Hard Case Crime*, iar eu sunt scenaristul și producătorul filmului. Este o experiență teribilă și, cine știe, poate este începutul unei noi cariere în lumea filmului.

Care este rețeta secretă a reușitei unei edituri de mystery & crime?

Secretul este de a publica volume pe care lumea iubește să le citească lună după lună... Pare simplu, dar nu e. E destul de greu să găsești chiar și o singură carte bună, darmite zece sau douăzeci pe an. Iar cărțile nu trebuie să fie numai foarte bune ca stil, ele trebuie să fie consistente ca acțiune – trebuie să aibă aproximativ aceeași abordare ca personajele și

Richard Aleas este pseudonimul lui Charles Ardai, născut în 1969, editor și scriitor. Este cunoscut ca director general executiv al companiei *Juno*, furnizoare de servicii de internet și ca director și fondator al editurii *Hard Case Crime*, specializată în romane polițiste.

S-a născut în New York, fiind fiul a doi supraviețuitori ai Holocaustului. Într-un interviu acordat postului național de radio, Ardai spunea că poveștile pe care le-a auzit de la părinții săi atunci când era copil erau cele mai înspăimântătoare cu putință și i-au dat impresia că un punct mic de lumină era înconjurat de foarte mult întuneric. El recunoaște că acele povești i-au influențat creația și capacitatea de a-și impregna personajele cu suferință.

Ardai este autorul volumelor de nuvele *The Return of the Black Widowers*, *Great Tales of Madness and the Macabre* și *Futurecrime*.

Romanul *Fabrica de păcate* (*Little girl lost*) a fost publicat în 2004 și a fost nominalizat pentru *Edgar Allan Poe Award* și pentru *Shamus Award*, al doilea roman al său, *Songs of Innocence* (*Final Exit*, în ediția română), a câștigat *Shamus Award* pentru cel mai bun roman al anului. *Fabrica de păcate* a apărut în noiembrie 2009 la Editura *Crime Scene*. Romanul *Final Exit* a fost publicat în ianuarie 2010.

Alte volume publicate: *Fifty-to-One* în 2008 și *Hunt Through the Cradle of Fear* în 2009.

<http://www.hardcasecrime.com/about.shtml>

poveste, astfel încât un cititor să aibă deja o imagine despre conținutul cărții chiar din momentul în care o cumpără. Dacă una dintre cărțile tale este un roman polițist, iar următoarea este un roman de dragoste și următoarea un SF și următoarea o carte de bucate, cititorul nu va reveni la raftul tău pentru că nu va ști ce ar putea găsi luna viitoare. Dar dacă în fiecare lună editezi romane polițiste excelente, cititorul va înțelege că editura ta este cea de la care trebuie să cumpere dacă îi plac romanele polițiste. Acesta este secretul longevității și succesului de la *Hard Case Crime*: noi publicăm un singur gen, dar facem acest lucru extrem de bine, iar cititorii de oriunde din America știu că dacă își doresc cea mai bună ficțiune mystery & thriller, *Hard Case Crime* este locul unde o vor găsi. E lume care ne spune: „Citesc orice carte care are sigla *Hard Case Crime* pe cotor!” Astfel știm că am reușit: cititorii asociază calitatea numelui nostru.

Știi ceva despre autorii români?

Din nefericire, nu știu prea mult – familia mea este din acea parte de lume (părinții mei au venit din Ungaria în 1956), dar nu am citit prea mulți autori români. Bineînțeles, orice student, chiar și în America, știe despre Ionescu. Dar mai mult de atât, nu-mi amintesc să fi citit volume integrale de autori români. Sunt sigur că am citit schițe sau poeme fraduse, de-a lungul anilor, dar nu volume întregi.

Cum este viața lângă un autor de fantasy? Tu sau ea amestecați poveștile unde va între fantasy și crime?

Da, soția mea, Naomi Novik, este un scriitor de succes de romane fantasy – seria *Temeraire*, care cred că este publicată în România de *Nemira*. Este o mare plăcere să lucrez cu ea. Împărțim o încăpere și scriem cărțile noastre la mai puțin de trei metri unul de celălalt. Discutăm despre firul epic al fiecăruia și citim unul altuia ceea ce scriem. Nu am colaborat încă într-o poveste care să amestece *fantasy* și *crime*, dar cândva poate că o vom face. (E probabil un lucru bun că volumele pe care le scriu eu sunt atât de diferite de cele ale ei. Astfel nu suntem deloc în competiție. Dacă aș scrie o carte despre dragoni, nu știu dacă ar fi o idee chiar atât de bună...)

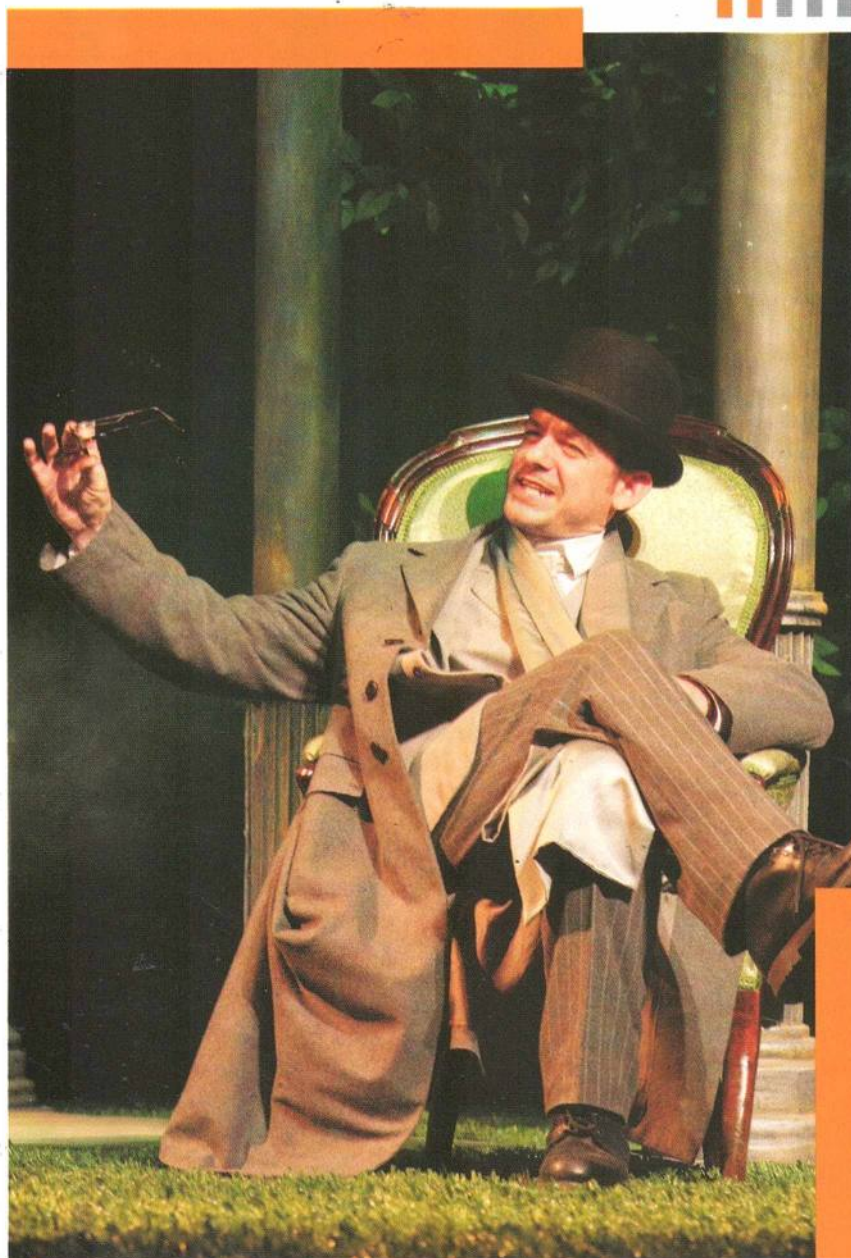
Un mesaj pentru cititorii români?

Vreau să vă spun mulțumesc pentru că ați cumpărat și citiți cărțile mele. Ca scriitor, vrei ca vorbele tale, personajele tale, poveștile tale să ajungă la cât mai multă lume, în pofida barierelor de limbă sau geografie. Și sunt foarte recunoscător pentru șansa de a vedea cuvintele mele traduse într-o nouă limbă și astfel să ajungă la noi cititori care nu ar fi avut altfel cum să se bucure de ele. Sper să vă bucurați de ele – dacă da, mi-am îndeplinit misiunea.

Voiajul domnului Perichon de Eugène Labiche, traducere Luminița Răuț, regia Dinu Cernescu, scenografia Maria Miu, muzica Adrian Enescu, lighting design Alexandru Darie, cu: Virgil Ogășanu (Domnul Perichon), Manuela Ciucur (Doamna Perichon), Ilinca Manolache (Henriette), Ion Cocieru (Comandantul Mathieu). Teatrul *Bulandra*, durata: 1h 50 min.

text Claudia Nedelcu Duca
foto www.bulandra.ro

Voiajul domnului Perichon

Distanța de la textul savuros al autorului francez și montarea trenantă de pe scena Teatrului *Bulandra* este uriașă. Dinu Cernescu nu reușește să găsească tonul potrivit unui spectacol de comedie. Ritmul este lent de cele mai multe ori, iar personajele secundare lăsate pe scenă fără vreun scop dramaturgic clar definit nu fac decât să lungească inutil spectacolul. Regizorul vizualizează personajele lui Labiche în tonuri grosiere și o parte din distribuție apelează la rețete facile cu speranța că jocul caricatural ar putea naște comedie. Vlad Zamfirescu și Virgil Ogășanu știu că adevărata comedie este jucată cu seriozitate și reușesc să ridice nivelul spectacolului. Scenografia Mariei Miu aduce și ea un plus comediei. Gara în care se întâlnesc personajele lui Labiche se transformă în partea a doua a spectacolului în camera de zi a familiei Perichon unde cei doi tineri își dispută pentru ultima oară mâna tinerei Henriette. Aceleași elemente de decor sunt speculate de scenografă și pentru locul disputatului duel între lașul Perichon și comandantul Mathieu. Costumele personajelor completează elementele de decor de secol XIX. Lumea lui Labiche se poate reconstitui prin viziunea scenografică a Mariei Miu. Din păcate, mica burghezie cu minusurile ei atât de explozate la începutul realismului francez nu este evidențiată regizoral, iar umorul, ironia, ritmul alert, gag-urile bine gândite care definesc spectacolele acestui dramaturg lipsesc din rețeta improvizată a lui Dinu Cernescu.

Labiche îl trimite pe domnul Perichon împreună cu soția și fiica într-o călătorie prin Europa. Emoțiile personajelor sunt puternice pentru că o călătorie cu trenul și cu multe bagaje este o aventură pentru mijlocul secolului al XIX-lea. În tren vor fi și doi tineri care vor să cucerească, amândoi, inima lui Henriette – unica fiică a comerciantului Perichon. Rivalitatea celor doi, burghezul Perichon orgolios și ridicolul comandant Mathieu aduc în piesă o serie de situații comice și personaje surpriza care fac din Labiche unul dintre cei mai valoroși autori de comedii boulevardiere.

Oscar și tanti Roz după Eric Emmanuel Schmitt, dramatizarea și regia Chris Simion, scenografia Adina Mastalier, lighting design Alexandru Darie, cu: Oana Pellea (Tanti Roz), Marius Manole (Oscar), Antoaneta Cojocar (Peggy Blu), Cristina Cassian (Bacon).
Teatrul Bulandra, durata: 2h 30 min.

Oscar și tanti Roz

Actorii au reușit să transforme universul lui Oscar într-un spectacol cald și frumos despre suflet, viață, Dumnezeu. Melodramaticul se pierde între minuțiozitatea gesturilor lui Marius Manole atunci când construiește un Oscar de 10 ani temător, jucăuș, ezitant în mișcare, mirat de reacțiile oamenilor mari. Marius Manole își împrietenește personajul cu Dumnezeu folosind tonalitățile cele mai firești cu putință. Patetismul este camuflat cu mult talent de Oana Pellea care îi dă lui Tanti Roz accentele potrivite de umor și aparentă nepăsare atunci când vorbește despre moarte și Dumnezeu. Peggy Blu devine la Antoaneta Cojocar o prințesă delicată care reușește să transmită emoție fără să se sprijine pe replici, ci doar pe mimică și frânturi de dialoguri. Aparițiile năstrușnicului Bacon (construit și el impecabil de Cristina Cassian) aduc un respiro în povestea tristă despre iubire și nedreptate.

Adina Mastalier desenează un univers în alb cu accente pastelate în care se poate respira, iubi, în care drumul către Dumnezeu este posibil. Camera, ferestrele, ușile sunt supradimensionate pentru a putea accepta cu mai multă ușurință convenția actorilor maturi care interpretează niște copii.

Spectacolul începe pe întuneric, când Oscar și Bacon își fac curaj să înfrunte posibilele fantome care s-ar putea ascunde prin spital. Intensitatea luminii crește spre finalul spectacolului, când lui Peggy îi reușește operația și poate pleca spre casă, iar Oscar se împrietenește cu Dumnezeu.

Mergeți să vedeți spectacolul de la Bulandra. Nu e un spectacol comod... și asta nu din cauza lui Oscar, a lui Peggy și a lui Bacon,

Citind povestea lui Oscar și a lui Tanti Roz m-am temut că spectacolul montat pe scena Teatrului Bulandra ar putea să cadă în melodramatic și patetism. Temele porneau din emoționanta poveste a lui Schmitt – un băiețel de 10 ani bolnav de cancer, însoțit în ultimele lui zile prin viață de o infirmieră care îl îndeamnă să trăiască 10 ani în fiecare zi din cele 12 câte i-au mai rămas până la moarte și să alunge singurătatea trimițând scrisori către Dumnezeu. Viața lui se colorează cu iubirea pentru Peggy Blu – fetița albastră din cauza unei boli grave – și cu ciudănelile cu Yves, poreclit Bacon pentru că în urma unei asuri spatele lui arăta ca o bucată de șuncă prăjită.

ci pentru că e vorba despre fiecare dintre noi, despre cât de puțin trăim, cât de puțin vedem, cât de rar încercăm să ne împrietenim cu Dumnezeu, despre cât de greu găsim oameni frumoși pentru care merită să trăim frumos.

Și încă ceva... Să priviți cu sufletul acest

spectacol, să ascultați cu inima și să vă ștergeți lacrimile cu gesturi mici, în liniște, pentru că Oscar, înainte să moară, a scris pe o pancartă de la capul patului că numai Dumnezeu are voie să îl trezească.

text Andrei Ichim

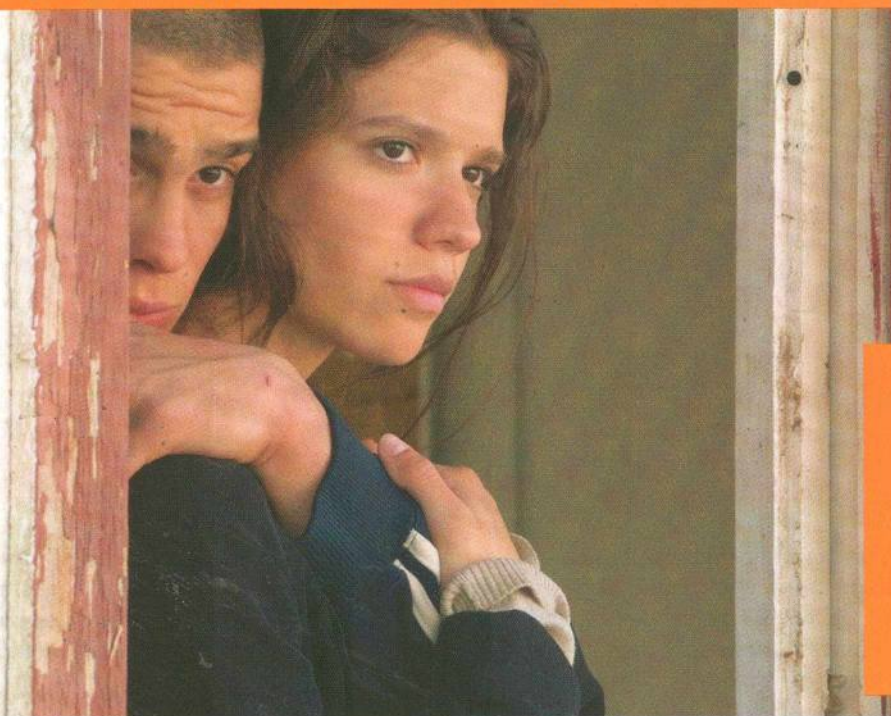
Eu când vreau să fluier, fluier

Te ține în scaun de la început până la sfârșit. Este extrem de credibil. Jocul actoricesc este fabulos. Un film de public, așa cum s-au exprimat și regizorul Florin Șerban și Cătălin Mitulescu, producătorul și scenaristul peliculei. Cei doi termeni care ar putea descrie ce a făcut Florin Șerban sunt: autentic și credibil. Este o bucătică ruptă din realitate: de la cum este filmat, la cum este jucat și la atmosferă. Personajele au viață și-ți pasă de ele. După patru ani petrecuți într-un penitenciar pe malul Dunării, Silviu (interpretat de George

Piștereanu) a avansat în ierarhia de dormitor, devenind Jupân. Cu două săptămâni înainte de eliberare, primește o vizită neașteptată. El află că mama lui s-a întors acasă după mult timp din Italia și vrea să îl ia pe fratele lui mai mic. Silviu are cinci zile să găsească o soluție. Cele cinci zile devin o eternitate când Silviu se îndrăgostește de o frumoasă studentă la Sociologie, Ana (Ada Condeescu), venită în practică la penitenciar. Aflat sub presiune, umilit de un coleg pentru că urma să se elibereze și nu putea riposta, Silviu lovește un gardian al închisorii și o sechestrează pe Ana. Povestea filmului este mișcată pe cele două coordonate: capacitatea lui Silviu de a schimba destinul fratelui mic, pe care îl vrea scos de sub tutela mamei, și relația lui cu Ana. Pe amândouă le face amanetându-și

viitorul. Oricum, nu le-ar fi putut face altfel. Dacă pe unul dintre obiective reușește să-l îndeplinească, relația lui cu Ana este marea miză a filmului. Legați la mână, ei se bariadează împreună, pleacă împreună și beau cafeaua dezlegați, tot împreună. Tu, privitorul, trebuie să găsești legătura dintre ei. Este sau nu este? Jocul propus e extrem de captivant. Rămâne Ana doar o victimă și un personaj spre care se îndreaptă speranțele și frustrările lui Silviu? Acest tip de ambiguitate este poate cel mai interesant lucru la un film. George Piștereanu și Lucia Vodă țin pe umeri o bună bucată din film. Pur și simplu uiți că ești într-o sală de cinematograful. Ca să parafrazez replica genială a filmului: Și mie cel mai mult îmi place să mănânc pizza. Mergeți la acest film!

Un prim thriller postdecembrist de excepție

Regizor: Florin Șerban
Actori: George Piștereanu, Lucia Vodă, Ada Condeescu
Genul: thriller
Durata: 94 de minute

Recomandare: Filmul lui Jacques Audiard, prezentat în numărul trecut, *Un profet*, încă mai rulează în cinematografe. Filmele seamănă, doar că filmul francez este mai stilizat și mai complex, iar cel românesc este apropiat de realitate și mizele lui sunt mult mai puternice. Ar trebui să le vedeți pe amândouă.

Drumul

Homo homini lupus

Regizor: **John Hillcoat**
Actori: **Viggo Mortensen, Charlize Theron**
Genul: **dramă**
Durata: **112 minute**

Recomandare: Filmul la care m-am gândit a fost *Children of Men*, de Alfonso Cuarón, deși nu este în aceeași categorie. Aici singurătatea nu este atât de apăsătoare, iar povestea are ceva mai multă speranță.

Tatăl, interpretat de Viggo Mortensen, încearcă să-și ducă tânărul fiu într-un loc protejat, departe de lumea-apocalipsă în care se găesc. Probabil a ajuns așa după un război, un dezastru ecologic, nici măcar nu mai contează. Mama (Charlize Theron) se sinucide, refuzând

să mai trăiască în acest coșmar, așa că misiunea supraviețuirii și educării rămâne doar în mâinile lui. Ce lecție de umanitate îi poate oferi el copilului într-o lume caracterizată prin lupta pentru supraviețuire și unde canibalismul nu este ceva atât de neobișnuit? Puștiul trebuie învățat să se dezbrace de orice formă de milă pentru a rămâne în viață, un paradox de altfel: un părinte care trebuie să-i arate un alt tip de valori, într-o lume fără căpătâi. Sună cunoscut?

Scenariul este adaptat după romanul cu același titlu de Cormack McCarthy, care a mai avut cărți ecranizate, cum ar fi *Nu există țară pentru bătrâni*, doar că, de această dată, autorul a renunțat la ironia neagră. Peisajul este dezolant, iar clipele de speranță și confort sunt o raritate.

Poker

Nu se mai fac filme bune ca înainte. Păcat!

Regizor: **Sergiu Nicolaescu**
Actori: **Valentin Teodosiu, Mircea Diaconu, Horațiu Mălăele**
Genul: **comedie**
Durata: **112 minute**

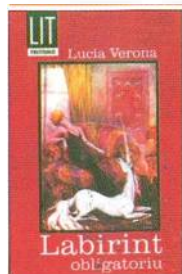
Ei bine, filme bune se mai fac și azi, doar că în cazul lui *Poker* replica din subtitlul recenziei este adevărată. Ironia face ca replica să fie extrasă tot din filmul analizat. Poate că s-a vrut un atac la filmele regizorilor tineri dar, din păcate, ultima peliculă a lui Sergiu Nicolaescu o merită cel mai mult. Dacă în filmele făcute înainte de 1989 de popularul regizor român mai puteai găsi unele elemente de competență (în special în zona tehnică unde se vedea edu-

cația și rigoarea inginerască), în cazul producțiilor postdecembriste acestea lipsesc cu desăvârșire. În special *Carol I* și *Poker*. Povestea, imaginea, montajul, toate sunt executate prost. Filmul se vrea o comedie, dar în loc să fie o imagine a României contemporane, este un kitsch ordinar. În loc să arate prostul gust, este prost gust proiectat. Actori buni de film ca Mircea Diaconu sunt de nerecunoscut, dar nici Horațiu Mălăele și Valentin Teodosiu nu reușesc să sară prea departe de mlaștina impusă de peliculă. Filmul e plin de fracturi logice în desfășurarea evenimentelor (ceva

teribil s-a întâmplat la montaj), de replici și glume proaste, unele auto referențiale (mă refer la celelalte creații nicolaesciene) ca „Nu trageți, domn, Semaca, sunt eu Lăscărică” sau din *Nașul*. Probabil că regizorul a vrut să transpună această stare legată de noi, aceea că la porțile Orientului totul este tratat cu ușurință, numai că, în acest film, totul este superfluu: de la scenele de violență caraghioase, la scenele de sex scârboase și supraexpunerea goliciunii lui Jojo. Filmul în sine este inutil dar e, deja, cea mai vizionată producție românească în cinematografe. Probabil că succesul i se datorează bunului renume al actorilor veterani de film anterior menționați și nudității lui Jojo, mult promovată. Mă întristează acest succes. Păcat!

Recomandare: În aceeași categorie cu acest dezastru nu ar putea intra decât un alt film românesc prost: *Despre morți numai de bine*, o peliculă politistă după un scenariu literar de Stelian Tănase. Vom regăsi aceeași muzică slabă, interpretare mediocră și poveste slabă.

LITERATURĂ

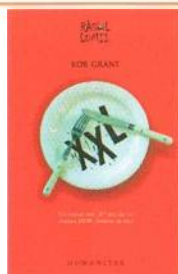
LABIRINT
OBLIGATORIU

Autor Lucia Verona, Tritonic

Lit, 196 pagini, 13 x 20 cm.

„Dinamism narativ, umor subtil, de limbaj și de situații... Cortina cade

întotdeauna la timp, astfel încât, cu puțină imaginație, putem auzi și furtuna de aplauze care urmează.” (Alex Stănescu) Romanul Luciei Verona se încheie cu „Va urma”. Am citit și acum așteptăm. Nerăbdători!

XXL

Autor Rob Grant,

Humanitas, Râsul lumii, 344

pagini, 13 x 20 cm.

Romanul satirizează graba cu care devorăm teoriile scrise pe genunchi, naivi-

tatea patologică a unora dintre semeni și ipocrizia celor care țin cursuri despre alimentația rațională cu mormanul de gogoși alături. Un volum fără „E”-uri, dar cu enzima HDR (hohote de râs!)

MAESTRUL DIN PETERSBURG

Autor J.M. Coetzee, Humanitas Fiction, Raftul Denisei, 224 pagini, 13 x 20 cm.

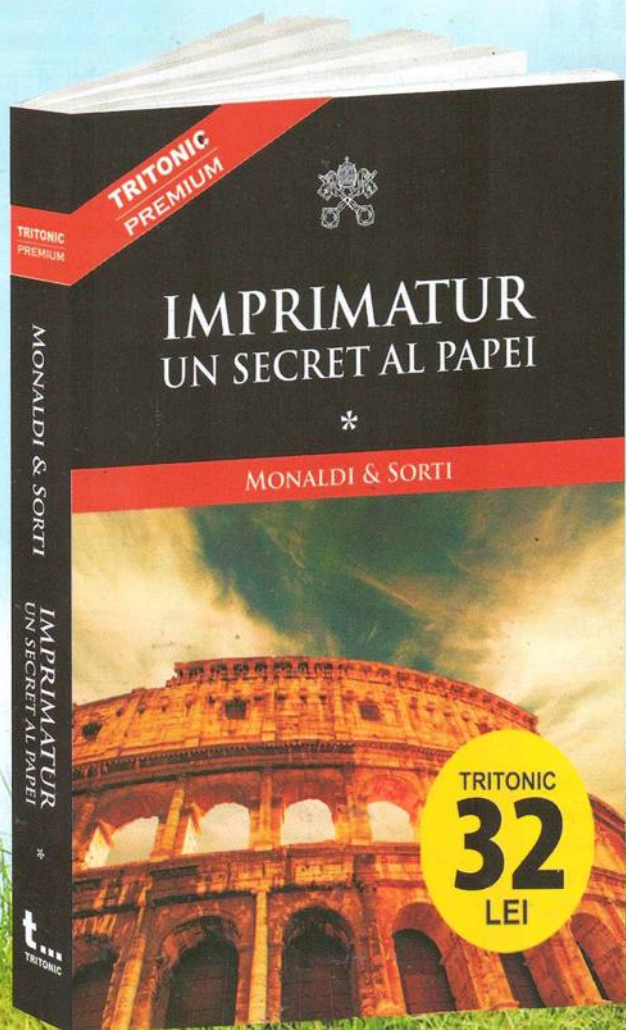
„Un studiu extraordinar al misterelor întunecate ale creativității, durerii și relației dintre tați și fii, ca și al marilor teme rusești: dragostea și moartea.” (The Wall Street Journal) Un Coetzee veritabil despre un Dostoievski altfel decât cel pe care îl cunoaștem...

Top 10 FLACĂRA

1. Gargui, autor Andrew Davidson, ALLFA
2. Încă de pe atunci vulpea era vânătorul, autor Herta Müller, Raftul Denisei, Humanitas fiction.
3. Jurnalul Bolivian, autor Ernesto Che Guevara, Polirom, Proza XX.
4. Maestrul din Petersburg, autor J.M. Coetzee, Raftul Denisei, Humanitas Fiction.
5. 100 de zile, autor Stela Popa, Tritonic.
6. Urechile pisicii Olga, autor Oana Dușmănescu, Tritonic Cașmir.
7. Scrisori către o necunoscută, autor Antoine de Saint-Exupéry, Biblioteca Rao.
8. Labirint obligatoriu, autor Lucia Verona, Tritonic Lit.
9. Omul duplicat, autor Jose Saramago, Biblioteca Polirom.
10. XXL, autor Rob Grant, Râsul Lumii, Humanitas.

Caută bulina galbenă!

50

5

10

35

3

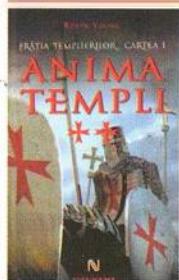
 TRITONIC
32
LEI

www.tritonic.ro

Cititul nu dăunează sănătății.

www.tritonic.ro/blog

MYSTERY & CRIME

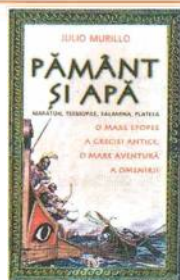
ANIMA TEMPLI

Autor Robyn Young, Nemira Suspans, vol. I 308 pagini + vol. II 582 pagini, 11 x 18 cm.

Cartea 1 din Frăția Templierilor. „Combinând

detaliile istorice bogate, întriga imprevizibilă și personaje ce «sar din pagină», Young a realizat un thriller istoric ce stârnește nevoia irepresibilă să citești următoarele volume din trilogie.” (Publishers Weekly)

PĂMÂNT ȘI APĂ

Autor Julio Murillo, Nemira Suspans, 546 pagini, 11 x 18 cm.

De la atacul legendar de pe nisipurile Maratonului, până la îndârjita apărare a trecătorii Termopile, de la apele înroșite ale Salaminei, până la izbânda finală de pe câmpiile Plateei, cel mai mare război al Antichității și soarta eroilor care l-au purtat.

CĂDEREA ROMEI

Autor Michael Curtis Ford, Allfa, Roman istoric, 468 pagini, 11 x 18 cm.

Anul 476 d.Hr. Imperiul Roman, măcinat de corupție și ciuruit secole de-a rândul de atacurile violente ale barbarilor, se află acum în fața celei mai mari provocări – nu doar în privința bogăției și renumelui său – ci a însăși existenței sale. Cititorii se vor simți ei înșiși combatanți!

Top 10 FLACĂRA

1. Simbolul pierdut, autor Dan Brown, Rao Class.
2. Marioneta, autor Robert Harris, ALLFA.
3. Crime sofisticate, autor George Arion, Crime Scene Premium.
4. Anima Templi, autor Robyn Young, vol I și II, Nemira Suspans.
5. Dulcele sărut al Daliei, autor James Ellroy.
6. Somalia, Mon Amour, autori Bogdan Hrib și Sofia Matei, Tritonic.
7. Pământ și apă, autor Julio Murillo, Nemira.
8. Omul dispărut, autor Jeffery Deaver, Polirom.
9. Papa trebuie să moară, autor Luis Miguel Rocha, Tritonic Premium.
10. Fabrica de păcate, autor Richard Aleas, Crime Scene nr. 19.

un imprint al grupurilor FLACĂRA și

t...
TRITONIC

crime scene

Ofertă specială!

- CS 3 - Filiera grecească - B. Hrib - 5 lei
- CS 5 - În gura presei - Robert B. Parker - 5 lei
- CS 6 - Sunetele morții - Alex Mihalcea - 5 lei
- CS 7 - Atac în bibliotecă - George Arion - 5 lei
- CS 8 - Masca Morții Roșii - Edgar A. Poe - 5 lei
- CS 9 - Câinele din Baskerville - Sir Arthur Conan Doyle - 5 lei
- CS 10 - Spada - Bogdan Teodorescu - 5 lei
- CS 11 - Atingerea Sultanului - Hakan Yel - 5 lei
- CS 13 - Dreptate fără lege - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 14 - Crima Lordului Savile... - Oscar Wilde - 5 lei
- CS 15 - Indicii anatomice - Oana Stoica Mujea - 15 lei
- CS 16 - Ziua Lupului - Carlo Lucarelli - 5 lei
- CS 17 - Casa secretă - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 18 - Plăceri nevinovate - VT Morogan - 15 lei
- CS 19 - Fabrica de păcate - Richard Aleas - 15 lei
- CS 20 - Consiliul justiției - Edgar Wallace - 9,9 lei
- CS 21 - Cameleonul - George Arion - 9,9 lei
- CS 22 - Pactul roșu - Olivier Descosse - 20 lei
- CS 23 - Final Exit - Richard Aleas - 9,9 lei
- CS 24 - Parfumul văduvei negre - Oana Stoica Mujea - 9,9 lei
- CS 25 - Strada șobolanilor - François Forestier - 9,9 lei

TALON DE COMANDĂ (cu plata ramburs)

cod carte

Nume prenume localitatea strada nr. bloc sc. ap. județ/sector cod telefon

Trimiteți talonul la: **S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.** Menționați pe plic: **CRIME SCENE.** Pentru orice detalii legate de comanda dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, persoană de contact: Robert Pandealea, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro Ofertă valabilă până la 28.05.2010 data poștei.

Comanda minimă 15 lei.

Taxele poștale sunt suportate de editură.

NON – FICTION

SEX, DROGURI
ȘI CIOCOLATĂ

Autor Paul Martin, Nemira
Psihologie, 352 pagini,
13 x 20 cm.

Ce este plăcerea? Când este bună și când devine dăunătoare? Cum se poate obține și până unde suntem dispuși să mergem? Îmbinând cunoștințele și intuițiile oferite de știință, istorie și literatură, acest eseu nu doar informează, ci și... dăruiește plăcere!

54+1/24

Autor Bogdan Teodorescu,
Tritonic, Serie de autor, 288
pagini, 14 x 20,5 cm.

54+1 de locuri de vizitat din 24 de țări – „Vă urez mai degrabă «Drum bun!» decât «Lectură plăcută!». Și dacă vreuna dintre povești v-a inspirat și v-a îndreptat spre colțul acela de lume, vă mulțumesc pentru încredere.” (Bogdan Teodorescu) Un bestseller aflat deja la a treia ediție!

ABEGEDARUL JAPONIEI

Autor Moriyama Takashi, Humanitas, Nipponica, 172 pagini, 13 x 20 cm.
Un fel de „Totul despre Japonia în 63 de noțiuni fundamentale”! O carte plină de umor și autoironie în care poți afla ce înseamnă pentru japonezi vacanța sau politica, giri sau yakuza, alcoolul sau automobilul. Deși o lucrare de non-fiction, se citește ca un roman!

Top 10 FLACĂRA

1. Gabriel Garcia Marques. *O viață*, autor Gerald Martin, Litera Internațional.
2. Jurnal 2003-2009, autor Oana Pellea, Humanitas, Memorii/jurnale.
3. *Prețuiește viața*, co-autor Andreea Marin-Bănică, seria *Albumele Andreei*, Tritonic.
4. 69 AD – anul celor patru împărați, autor Gwen Morgan, Allfa.
5. 54+1/24, autor Bogdan Teodorescu, Tritonic.
6. *Abecedarul Japoniei*, autor Moriyama Takashi, Humanitas, Nipponica.
7. „Germanofilii”, autor Lucian Boia, Humanitas.
8. *Nu vedeți nimic*, autor Daniel Arasse, Art.
9. *Prin perdea*, autor Aurora Liiceanu, Polirom, Ego-grafii.
10. *Istoria Rusiei 882-1996*, autor Paul Dukes, Allfa.

ABONAMENT LA REVISTA FLACĂRA

ABONEAZĂ-TE DIRECT la noua revistă FLACĂRA.

Ofertă specială

NUMAI 80 lei

■ 10 reviste FLACĂRA

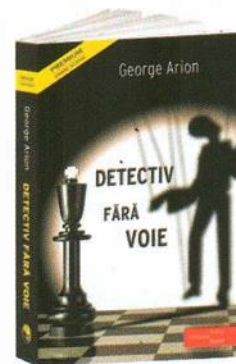
■ 10 cărți din colecția CRIME-SCENE

■ **BONUS:** pachet special, două cărți CRIME-SCENE,
(la alegere, din cele oferite cu edițiile precedente ale revistei Flacăra)

Toate taxele de expediție sunt suportate de editură.

PRIMII ZECE ABONAȚI
primesc romanul
„DETECTIV FĂRĂ
VOIE”,
de GEORGE ARION,
cel mai bun autor român
al genului.
Cu autograf de la autor.

www.revistaflacara.ro

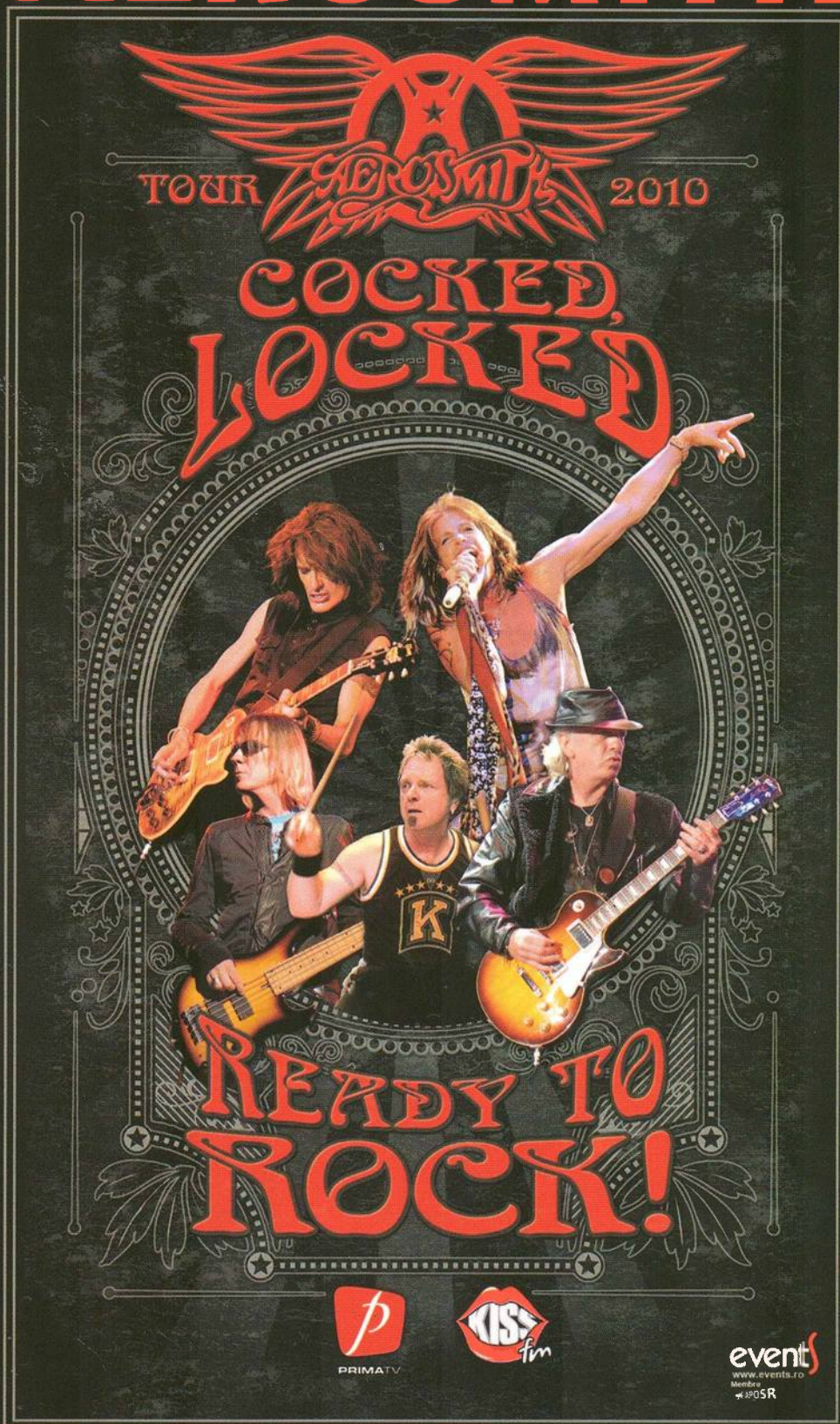
Crimescene Publishing
FLACĂRA t...
TRITONIC

FLACĂRA TALON de ABONARE

Număr apariții: ☐ 10; începând cu luna..... Am achitat cu: ☐ mandat poștal ☐ cec bancar ☐ ordin de plată; nr..... din data.....
Nume..... Prenume..... Localitatea..... Str.....
Nr..... Bl..... Sc..... Ap..... Județ/Sector..... Cod..... Oficiul Poștal..... Telefon.....

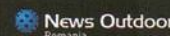
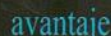
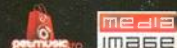
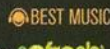
Trimiteți talonul și copia după documentul de plată la S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33-C.P. 12. Menționați pe plic: ABONAMENT. Cont bancar deschis la Banca Românească - Filiala Băneasa: RO64BRMA0720072654400000 - RON (lei)
Pentru România: expediere poștală simplă, imprimat. Vă rugăm să vă asigurați cutia poștală și să o dimensionați corespunzător publicației.
Pentru orice detalii legate de abonamentul Dvs. vă rugăm să ne contactați la tel: +40/ 21/ 317.91.37, persoană de contact Robert Pandelea,
e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro

AEROSMITH

ROMEXPO/PARCAREA C - 18 IUNIE - ORA 18:00

Bilete: eventim.ro, magazinele Germanos, Vodafone, librăriile Humanitas și Cărturești și în rate prin

WWW.AEROSMITH.COM

*Pentru pachete VIP și alte informații, accesați WWW.AEROFORCEONE.COM

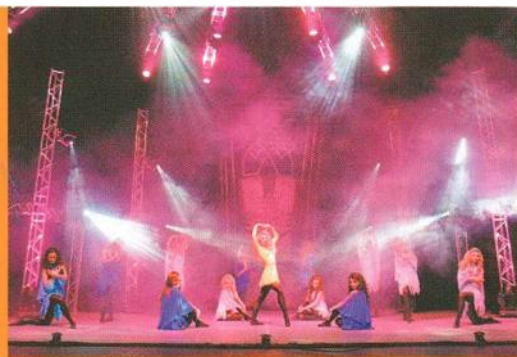
Stradivarius, „arma” lui Joshua Bell în Cruciada Culturii

Cruciada Culturii, proiect al Agenției de Vise, continuă în Sala Mare a Ateneului Român, unde, pe 11 mai, ora 20:00, Joshua Bell, unul dintre cei mai mari violoniști ai lumii, și pianistul Sam Haywood, vor repune în drepturi Frumosul, printr-un recital extraordinar. „Arma” lui Bell va fi faimosul *Stradivarius* supranumit *Gibson ex Huberman*, vioară care, vreme de 300 de ani, n-a pierdut nici o bătălie împotriva Urâtului. Aliați le sunt Mozart, Beethoven, Ravel, Ceaikovski și Sarasate. Celebru încă de la 14 ani, Joshua Bell a scris partitura filmului *The Red Violin* pentru care John Corigliano a câștigat un Oscar, a semnat coloana sonoră de la *Îngeri și Demoni*, dar mai ales a cântat cu cele mai mari orchestre ale lumii. La rândul său, Sam Haywood a susținut de-a lungul timpului recitaluri pe pianul *Pleyel*, care i-a aparținut lui Frédéric Chopin, și a compus o serie de lucrări scurte pentru pian incluzând *Cântecul Pinguinilor*, parte din coloana sonoră a filmului *Marșul pinguinilor*.

Promenada Operei – stele și voci strălucind la unison

E lucevan le stelle... și vor străluci încă, la *Promenada Operei*, un concert în aer liber desfășurat pe esplanada Operei Naționale București, în data de 9 mai, la orele 19:00. Aflat la cea de-a patra ediție, evenimentul sărbătorește în același timp Ziua Europeană a Operei și Ziua Europei și aduce pe scenă cele mai frumoase voci românești interpretând arii celebre din operele lui Verdi, Puccini, Bellini, Saint-Saëns, Ceaikovski și Bizet. În partea a doua veți asculta un adevărat regal: cantata *Carmina Burana*, de Carl Orff. Orchestra și Corul ONB evoluează sub bagheta dirijorului Iurie Florea. Edițiile precedente au adus alături peste 1.500 de melomani, atrași deopotrivă de farmecul muzicii și de parfumul unic al serilor petrecute într-un parc.

Poveste irlandeză, în pași de dans

Lord Of The Dance, cel mai vizionat spectacol de dans din toate timpurile, ajunge din nou pe scena Sălii Palatului, luni, 31 mai, cu un basm din folclorul irlandez, aducând, în pași de dans, confruntarea clasică dintre Bine și Rău. O aventură magică, desfășurată într-un timp mitic și beneficiind de toate formele de exprimare artistică: muzică, dans, lumini și decoruri, costume viu colorate, ba chiar și efecte pirotehnice. Duhul Little – un spiriduş strălucitor, călătorește în timp pentru a-l ajuta pe apărătorul Binelui – *Lord Of The Dance* să-și protejeze poporul de Don Dorcha, lordul Întunericului. Biletele se găsesc la Sala Palatului, Magazinele Diverta, Muzica, Germanos și Vodafone, Librăriile Cărturești, Humanitas și online pe myticket.ro, eventim.ro, bilete.ro, ticketpoint.ro, blt.ro, vreaubilet.ro și biletoo.ro.

Goran Bregovic și a sa muzică balcanică

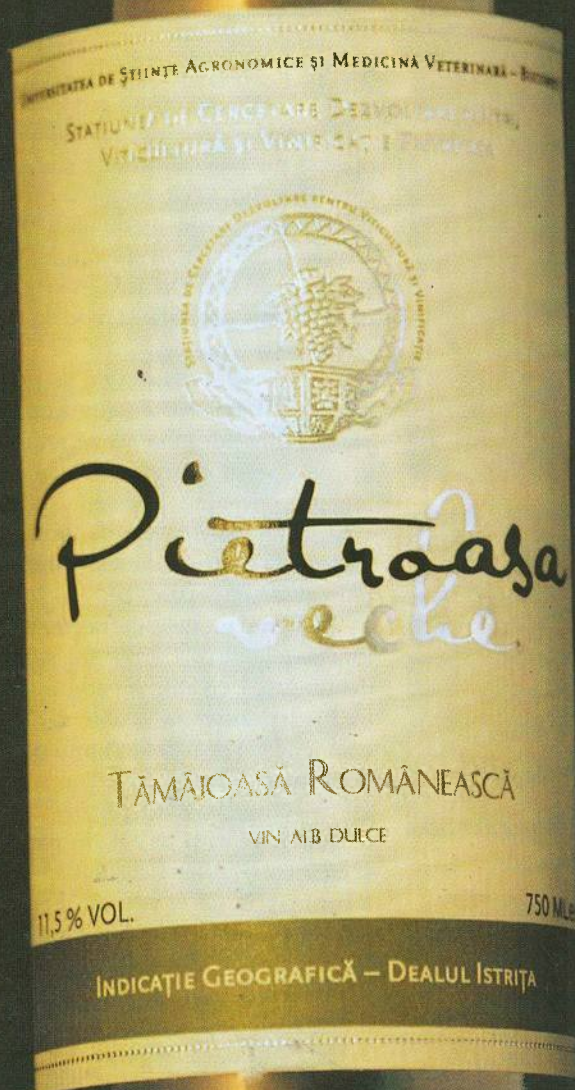
Goran Bregovic, celebru pentru muzica din *Vremea Țiganilor*, al lui Emir Kusturica, este bun de ascultat atât la nunți, cât și la înmormântări. Cel puțin asta vrea să ne dovedească prin concertul de la București, din Zone Arena, pe data de 20 mai, orele 19:30. Va cânta acompaniat de *Goran Bregovic Wedding and Funeral Orchestra*, compusă din suflători Țigani, voci tradiționale bulgărești, chitară electrică, percuție tradițională, coarde și cor bisericesc și interpretând de la cântecele nunților evreiești și Țigănești până la incantații din muzica bisericească, ortodoxă și catolică și invocații musulmane. Pe scenă vor urca, alături de Bregovic, Viorica și Ioniță din Clejani, depozitarii unui patrimoniu lăutăresc complex, ale cărui farmec și autenticitate l-au fascinat și pe Copolla, marele regizor american.

Pietroasa

Singurul vin... universitar din România!

Aromă de tezaur

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ – BUCUREȘTI

S.C.D.V.V. Pietroasa
Pietroasele – 127470, jud. Buzău
telefon +40(238)512317 fax +40(238)512318

www.usamv.ro

Cu formele sale neobișnuite, care ascund un spațiu greu de imaginat din exterior, *Citroën C3 Picasso* este o opțiune interesantă pentru familiile tinere și nonconformiste.

text Mugurel Mărgărit-Enescu

Sunt eu, Picasso!

**Nu știu
dacă se poate spune
despre C3 Picasso**
că este o mașină
frumoasă, dar se
poate spune cu
siguranță că este
deosebită.

Orice designer de automobile știe că o mașină nu poate întruni toate dezideratele clienților din zilele noastre. El știe că nu poate construi un automobil care să fie și spațios și mic și înalt și frumos și confortabil și economic și... De aceea, există o mulțime de segmente de piață și modele pentru toate gusturile și familiile.

La *Citroën*, lucrurile nu se petrec însă la fel ca la alți constructori. Francezii parcă și-au propus dintotdeauna să fie altfel și să plece la conceperea designului unei mașini fără idei preconceptuate. Așa se face că *C3 Picasso* vrea să fie mașina care să îndeplinească tot mai multe dintre dorințele cumpărătorilor și reușește să impresioneze.

Designul modelului francez a plecat de la funcționalitate și *Citroën* nu se ferește să-și denumească creația „Spacebox” – ceea ce tradus ar însemna „cutie spațioasă”. Dar, cum în zilele noastre designul este extrem de important, o mână de francezi talentați au întors cutiuța pe toate părțile, i-au mai trasat niște linii pe ici și pe colo în părțile esențiale și au creat o mașină absolut specială. *Citroën* a îmbinat în *C3 Picasso* calitățile în antiteză: rotund vs. pătrat, forță vs. șarm, modern vs. retro și volum generos vs. linii fluide, totul pentru a crea un vehicul cu un stil amețitor și o personalitate aparte și atrăgătoare.

Nu știu dacă se poate spune despre *C3 Picasso* că este o mașină frumoasă, dar se poate spune cu siguranță că este deosebită. Iar părerile celor care au văzut-o în perioada de teste au fost la unison îndreptate în aceas-

tă direcție. Ba chiar mai mult, i s-a pus și o poreclă născută din formele neobișnuite și caracterul jucăuș: *Pokemon*. Iar porecla i se potrivește de minune pentru că, asemenea personajelor din desene animate, și *Picasso* este capabil de transformarea dintr-o mașină mică în una foarte mare. Ca să vă faceți o idee de dimensiuni trebuie spus că *C3 Picasso* este comparabil la exterior cu o mașină de oraș. Dacă ar fi să-l comparăm cu *Renault Clio*, atunci este cu 5-6 cm mai lung (4,08 m), mai lat cu vreo 2 cm (1,73 m) și doar semnificativ mai înalt (1,62 m).

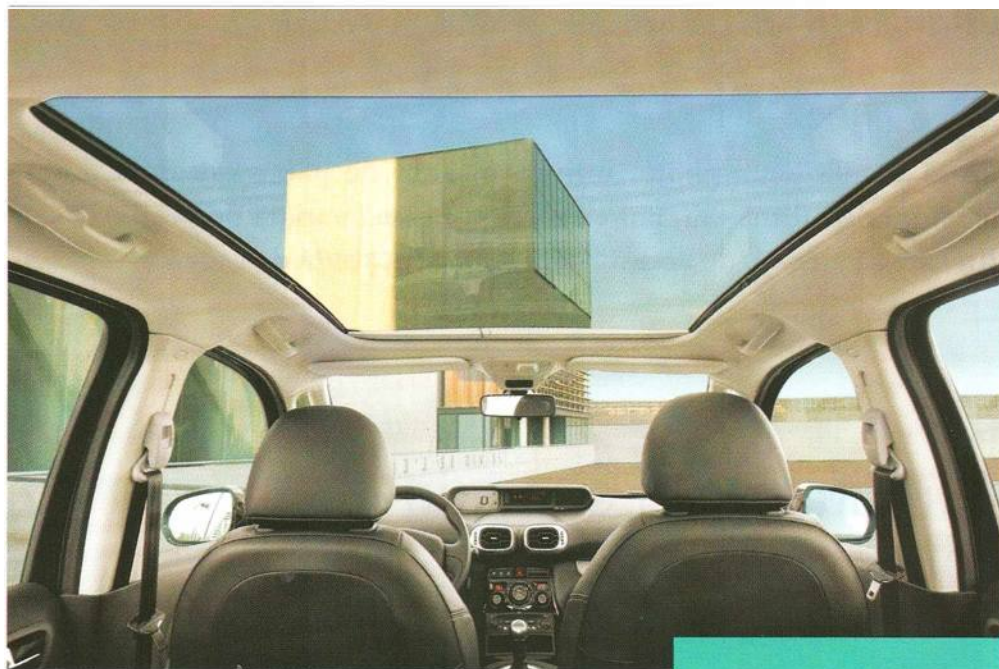
La interior, senzația de spațiu generos este întărită de așezarea centrală a afișajului instrumentelor, asemănător monovolumelor mai mari, dar și de plafonul înalt. În plus, modelul testat avea plafonul în întregime din sticlă ceea ce a creat un adevărat spectacol de încântare, dar și nesiguranță inițială pentru pasagerii din spate. Ca să fiu un pic mai clar, locurile din spate sunt mai sus poziționate decât cele din față, iar pasagerii văd peste șofer și însoțitor. Cuplați asta la pavilionul vitrat și punctele de sprijin parcă se evaporă. De aceea, în spate, ai impresia că ești complet expus și îți trebuie timp ca să te obișnuiești cu o senzație complet nouă, dar încântătoare.

Poziția la condus este înaltă și, chiar dacă scaunul se mai poate coborî, nu te vei simți niciodată ca într-o mașină cu valențe sportive. Materialele sunt de bună calitate, iar ergonomia este bună, cu câteva excepții enervante. În primul rând, este vorba despre frâna de mână. Plasat central, pe canalul median, mânerul este foarte jos și greu accesibil de la „înălțimea scaunului”. La asta se adaugă și o cotieră cam neinspirată și deja accesul este blocat. La fel de jos sunt și suporturile de pahare precum și priza de curent și intrarea auxiliară pentru instalația audio.

Restul de comenzi sunt facil de accesat și identificat, iar afișajul este foarte generos și ușor de citit. Făcut să folosească lumina solară, acesta este transparent și are cifre de dimensiuni generoase.

Portbagajul este foarte încăpător cu ai săi 500 de litri și se poate extinde cu ușurință prin rabatarea banchetelor din spate sau culisarea lor independentă.

Mașina testată, în echiparea de top Exclusive, era motorizată de un diesel de 1,6 litri și 110 CP. Deși acesta nu mai este o noutate, merită laudat pentru caracteristicile sale foarte bune atât în ceea ce privește forța și cuplul cât și consumul redus. De altfel, același motor se regăsește și sub capota celor de la *Ford* sau *Volvo*, iar dimensiunile sale au lansat un nou trend în scăderea litrajului motoarelor diesel. *Citroën* susține că *Spacebox* consumă 6,5 l/100 km în oraș și 4,2 în extraurban. Noi am obținut cam 7,8 în regim urban și 5,6 în extraurban, dar valorile diferă mult de la șofer la șofer. Accelerația de la 0 la

Modelul testat avea plafonul în întregime din sticlă ceea ce a creat un adevărat spectacol de încântare, dar și nesiguranță inițială pentru pasagerii din spate.

100 km se face în 12,4 secunde și, deși asta nu este deloc o valoare sportivă, mașina se avântă foarte bine în depășirile de pe șosea. Două chestiuni ar putea fi reproșate inginerilor *Citroën*. Pe de-o parte, cutia de viteze precisă, dar cam dură și cu o cursă destul de lungă între trepte și, pe de altă parte, suspensia tare. Ambele își au explicația în economia de carburant și respectiv ținuta de drum foarte bună pentru o mașină înaltă și ambele sunt compromisuri greu de evitat.

În echiparea de top (climatizare cu două

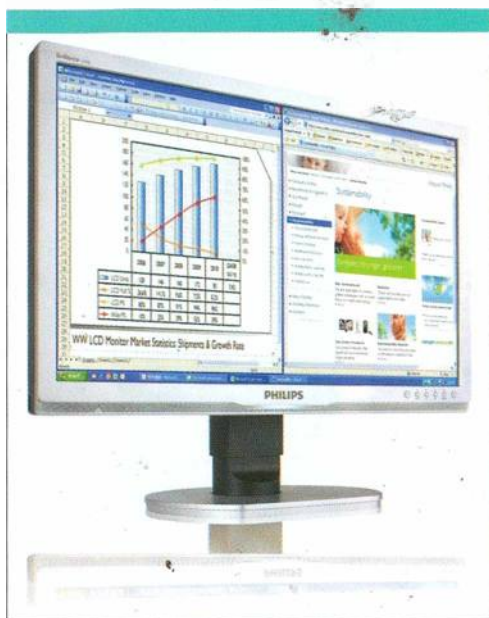
zone, oglinzi rabatabile electric, senzori de ploaie și lumină etc.) la care se adaugă jantele de 17 inch și pavilionul vitrat, *C3 Picasso* are un discount de 2.500 euro și costă 16.880 euro. Mult sau puțin, este greu de estimat în lipsa unui concurent real. *Skoda Roomster* este mai mult o utilitară, iar *Nissan Note* sau *Opel Meriva* nu sunt la fel de spațioase sau de arătoase...

Fie că vă doriți un cuptor universal, unul de pâine sau doar o tastatură de ultimă oră, noi vă oferim o gamă variată de produse din care să alegeți, de această dată și în cunoștință de cauză.

text Andrei Ioan Dimulescu

Jumătate din energia convențională

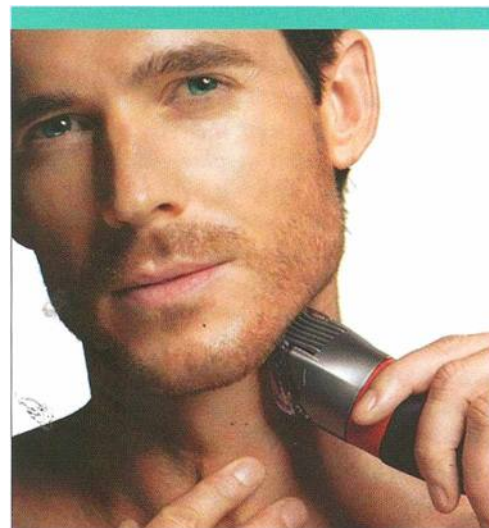

Philips anunță lansarea celui mai nou model din gama de monitoare LCD, 240B1CS. Acesta oferă imagini dinamice și clare, folosind mai puțin de jumătate din energia utilizată de modelele din generația anterioară.

Philips 240B1CS are un ecran de 24 inch, dimensiune care se va transforma rapid în noul standard de performanță pentru mediul de afaceri. Aceasta le permite utilizatorilor să acceseze simultan două documente A4 de o parte și de alta a ecranului.

O ajustare generoasă de 70 mm în înălțime, funcții pentru înclinare și rotație atât pentru bază cât și pentru ecran, dar și unghi de vizualizare vertical și orizontal de 178°. Sistem audio stereo integrat și un conector de cască, esențial pentru comunicarea online, inclusiv conferințele video și mesagerie. Port USB pe monitor, extrem de practic utilizatorilor care își plasează unitatea centrală sub birou.

Pentru el

Bărbații ar fi fericiți să aibă un aparat eficient de tuns barba. Să nimerești lungimea potrivită este o artă și o provocare, doar e vorba de aspectul de bărbat adevărat pe care oricine și-l dorește, iar barba de trei zile se încadrează perfect în aceste tipare. Nu poate fi atât de complicat, mai ales acum când unul dintre marii producători de produse de îngrijire personală a venit pe piață cu o nouă mașină de tuns barba. E Philips QT4021 care, da, oferă barba perfectă de trei zile. Cu noua mașină de tuns barba Philips QT4021 părul poate fi tuns oricât de scurt pentru că designul unic al pieptenului evită contactul între lame și piele. Astfel, precizia este maximă, pentru orice lungime. Are 9 programări blocabile pentru lungimi între 1 și 18 mm și siguranță pentru reglarea precisă a lungimii. Lamele Steelwave sunt mai ascuțite decât cele din titan, cu ascuțire automată pentru o durată lungă de viață. Pieptenele special urmărește conturul, adaptându-se fiecărei linii pentru rezultate rapide și comode. Poate fi utilizat cu și fără fir (35 min.), pentru putere și libertate maximă de mișcare. Preț QT4021: 174 lei.

Cuptor cu tehnologie unică

Samsung Electronics va lansa în România, în luna iulie, revoluționarul cuptor cu microunde OmniPro. Cuptorul, prezentat în premieră publicului în urmă cu o săptămână, atunci când a ajuns și în România showroom-ul mobil Samsung, va costa aproximativ 1.800 lei. Prevăzut cu o tehnologie unică multi-senzor și înglobând un nou senzor remarcabil de greutate, cuptorul poate să stabilească și să monitorizeze întregul proces de gătit pentru utilizator. Perfect pentru aceia dintre noi care au foarte puțin timp la dispoziție, cuptorul cu convecție OmniPro este unul dintre cele mai inteligente dispozitive de acest gen de pe piață. În timp ce majoritatea cuptoarelor cu microunde dispun de o serie limitată de opțiuni, modelul OmniPro oferă gurmanzilor 35 de

funcții proiectate să desăvârșesc orice meniu. Fie că preferi friptura fragedă sau bine pătrunsă, legumele moi sau „al dente”, OmniPro îți oferă posibilitatea de a alege programul potrivit, pentru că atunci când așezi mâncarea înăuntru, acesta o cântărește și îți sugerează timpul ideal pentru gătit. Pe parcursul acestui proces, un senzor de umiditate funcționează simultan pentru a realiza o cină perfect gătită și aromată.

Jocuri iluminate

Tastatura de gaming Logitech G110 este disponibilă de luna aceasta în România, la un preț de 339 lei. Logitech® Gaming Keyboard G110 îți oferă exact ceea ce ai nevoie pentru a personaliza setup-ul tău, pentru a comunica mai eficient și a executa cu ușurință comenzi complexe. Iluminarea din spate cu culori personalizabile îți permite să găsești tastele corecte – chiar și în întuneric. În plus, poți configura până la 36 de comenzi unice sau macro-uri complicate pe tastele G programabile. Poți folosi tasta MR pentru a înregistra din mers macro-uri noi. Sistemul audio integrat prin USB te ajută să detaliezi strategia cu coechipierii sau să comunici cu inamicii. Portul USB 2.0 de mare viteză permite conectarea mouse-ului de joc preferat sau a altor periferice, direct la tastatură. Și, pentru a evita ieșirea accidentală din joc, poți dezactiva tastele Windows/Context Menu cu modul de comutare game/desktop.

IMAX la tine acasă!

În doar câteva zile, televizoarele 3D Samsung vor ajunge în magazinele din România. Nu numai că vom avea posibilitatea să aducem acasă fascinantă lume Samsung IMAX, dar vom putea să privim 3D toate posturile de televiziune. Aceasta, datorită conversiei 2D->3D care va suplini lipsa unui volum masiv de conținut 3D. Sistemul Samsung televizor 3D + Blu Ray Player 3D + ochelari va costa aproximativ 8.000 de lei.

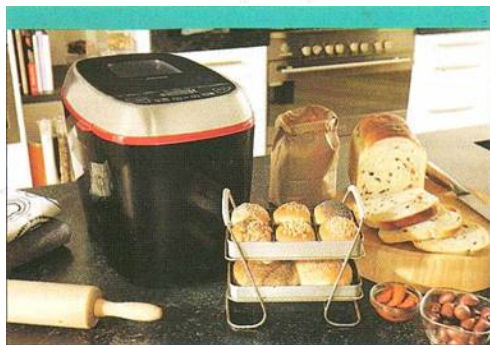
Noua jucărie Made in Romania

Proiectul **Noua Jucărie**, special conceput pentru lansarea și prezentarea pe piața din România a camerei foto compacte Samsung ST550, este prezent pe shortlist-ul SABRE AWARDS, cea mai prestigioasă competiție internațională de PR. Proiectul a fost dezvoltat de către Fast Forward Communications și Millenium Communications, două agenții parte-

nere, care împreună gestionează contul de comunicare al Samsung Electronics România. Proiectul **Noua Jucărie** a fost nominalizat în cadrul categoriei *Technology – Consumer Tech*.

Campania de comunicare a fost desfășurată în parteneriat cu fotografii Cornel Lazia, unul dintre cei mai cunoscuți fotografi români. „Proiectul **Noua Jucărie** este unul dintre cele mai interesante și perfecte job-uri. Este, pentru mine cel puțin, un exemplu de win-win combination. Prin fotografiile pe care le-am făcut am descoperit încă o dată că sunt înconjurat de oameni speciali și frumoși. Sper ca prin imaginile făcute în cadrul proiectului și ei să fi descoperit același lucru. Un cadou superb pentru ziua mea la care am putut să lucrez cu o plăcere deosebită. Acest cadou special a reprezentat de fapt posibilitatea de a împărtăși niște momente plăcute,” a precizat Lazia.

Dacă pită nu e...

Noile mașini de pâine de la Philips, HD9040 și HD9020, dispun de mai multe funcții inteligente, care vă ajută să vă bucurați de o pâine proaspătă și sănătoasă în fiecare zi. Aparatele vă permit să adăugați ingrediente pe lângă amestecul tradițional, ceea ce înseamnă că puteți crea noi arome și prepara tipurile favorite de pâine sau puteți încerca

feluri noi. Puteți folosi busuioc pentru a da pâinii o aromă siciliană; adăugați mirodenii marocane ca să simțiți imediat că vă aflați într-un souk; puneți mărșoare și stafide pentru a experimenta un gust dulce sau turnați un pic de ulei de chili dacă doriți un gust picant. Puteți adăuga gust, textură și aromă pâinilor pentru ca acestea să se potrivească gusturilor dorite. Având la dispoziție mai multe niveluri de coacere, pâinea va fi rumenită de fiecare dată, exact așa cum vă doriți.

Foto-grama

Nikon
COOLPIX S3000.

Carcasa foarte îngustă a noului aparat Nikon COOLPIX S3000, cu grosimea de numai 19 mm, încorporează un obiectiv NIKKOR de 12 megapixeli, cu unghi larg și zoom de 4x – o combinație perfectă atunci când doriți să vă fotografiați toți prietenii într-un cadru sau când doriți să-i încadrați de aproape, și un monitor de 6,7 cm (2,7 inch) care vă permite

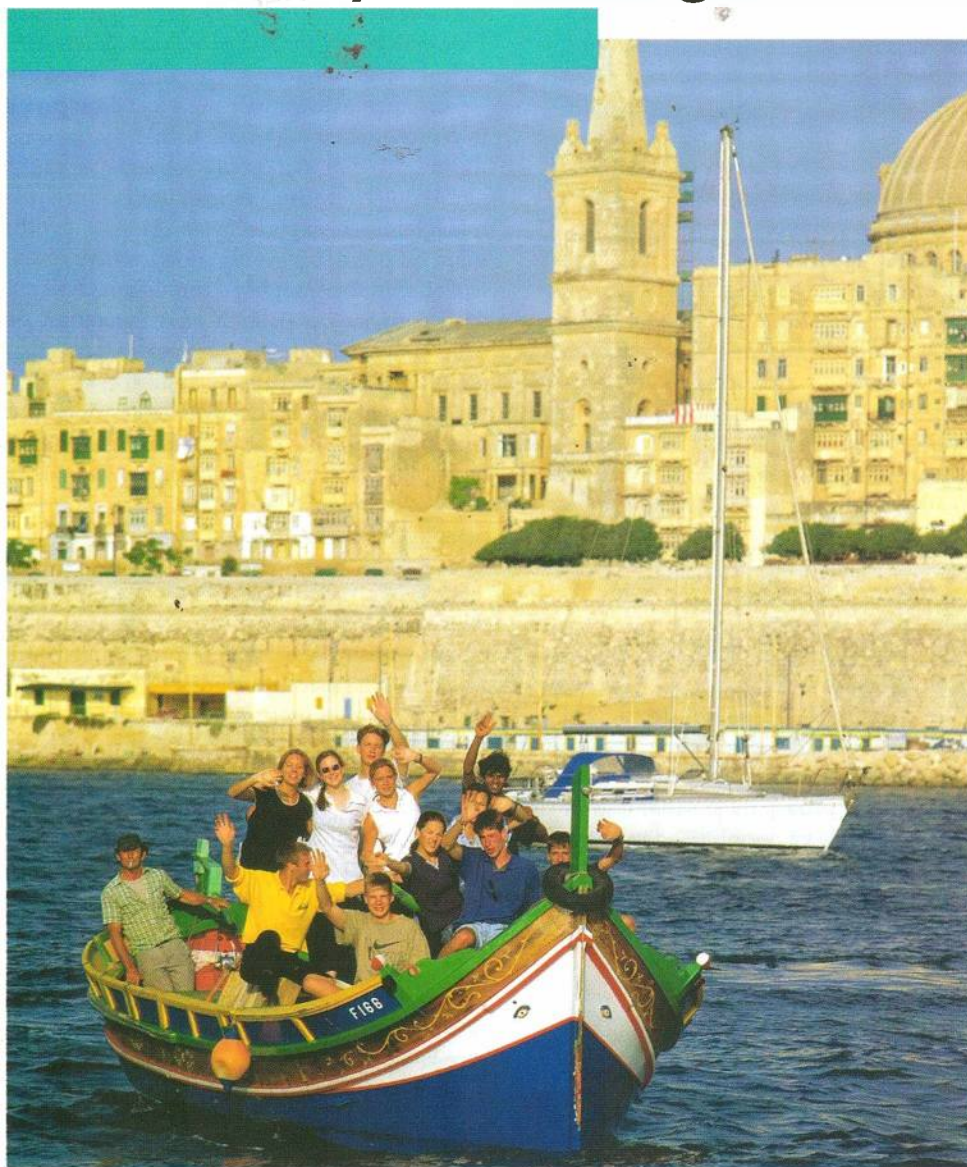
să vizualizați toate fotografiile minunate pe care le-ați realizat.

Nikon COOLPIX S3000 vă pune la dispoziție o serie de opțiuni avansate de fotografiere, precum cele patru funcții de stabilizare a imaginii, inclusiv reducerea electronică a vibrațiilor (eVR), pentru realizarea unor imagini clare. Și, indiferent dacă sunteți pe plajă, pe pârție sau în oraș, selectorul automat de scene cu 16 moduri îl va selecta automat pe cel mai adecvat pentru a vă permite să realizați fotografii deosebite mai repede și mai ușor.

Călătorești în Malta pentru că vrei să vizitezi Valletta, orașul-cetate, locuit chiar și în secolul XXI. Te duci să vezi frumoasele biserici și clădiri ridicate de cavalerii iogați în orașele Mdina, Rabat, Mgarr... Mergi acolo să te scalzi în *Laguna albastră* și să cauți peștii pe fundul Mediteranei. Totul pentru că Malta e unică în lume.

text Alice-Claudia Gherman
foto arhiva Malta Travel

Malta: Țara legendelor

Aflat în nordul capitalei Valletta, Marsamxett este cel de-al doilea port al insulei Malta, după Marele Port. Spre deosebire de acesta din urmă, Marsamxett se adresează turiștilor care pot face croaziere cu barca sau cu iahtul admirând orașul de pe mare.

Sase insule alcătuiesc arhipelagul maltez: Malta, Gozo, Comino, Filfla, Saint Paul și Cominotto. Primele două sunt cele mai importante și mai mari, fiind despărțite de apele Mediteranei pe o porțiune de numai un kilometru, pe care-l străbați lejer cu feribotul trecând pe lângă cea de-a treia insulă ca mărime, Comino. Dar, deși aproape lipite una de alta, fiecare insulă ascunde propriile comori. În Malta se află Valletta, cea mai fortificată capitală din lume, cu grădinile Barrakka, Marele Port, co-catedrala Sf. Ioan, capela Fecioara Victorioasă, Palatul Marilor Maeștri care astăzi găzduiește Parlamentul maltez. Îți trebuie măcar două zile să o vizitezi. În oratoriul co-catedralei Sf. Ioan, Caravaggio, exilat din Italia fiindcă era acuzat de omor și viol, a pictat faimosul tablou *Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul*, o imensă pânză de 361 x 520 cm. Este singura lucrare pe care Caravaggio a semnat-o, restul picturilor sale fiind recunoscute după clar-obscurul inimitabil și triunghiul echilateral prezent pe fiecare pânză. Legenda spune că italianul ar fi pictat tabloul în semn de mulțumire pentru că a fost primit pe insulă. Cum însă era foarte impulsiv, Caravaggio i-a jignit pe binefăcătorii săi, iar aceștia l-au prins cu ajutorul gărzilor. Pictorul a reușit să scape, dar a fost rănit. Și de aici legenda că și-ar fi semnat atunci, cu sânge, pânza *Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul*.

Comino, o insulă micuță între Malta și Gozo, are doar cinci locuitori și 3,5 kmp, dar este vestită pentru *Laguna albastră*, considerat locul cu cea mai limpede apă din Mediterana.

În Gozo se află cel mai vechi templu megalitic, Ggantija, cu peste 7 000 de ani vechime, dar și unicul semafor din insulă, la intersecția drumurilor dintre localitățile Rabat, Xewkija și Xaghra. Tot pe Gozo se află basilica Ta' Pinu (Biserica Miracolelor) și Citadela, cel mai înalt punct de pe insulă.

Insula Filfla (ardei iute, în traducere), deși nelocuită și stingheră în largul mării, își are și ea legendele sale. Se spune despre ea că se mișcă. Ceea ce este adevărat: se deplasează spre Vest. Se mai spune despre ea că este perfect simetrică, adică atât cât se vede la suprafața apei, atât se află și sub apă. Și, din nou, este adevărat. O legendă spune că în Filfla exista pe vremuri un sat de oameni foarte, foarte răi pe care Dumnezeu nu a reușit să-i aducă nicicum pe calea binelui. În consecință, a decis trimiterea lor și a insulei în Iad. Scaraoschi a fost inițial încântat de oaspeți de un așa calibru, însă, după o perioadă, a constatat că respectivii oameni erau prea răi chiar și pentru Infern. Așa că a hotărât să scape de ei și a răsturnat insula din Iad pe mare, lăsându-i în voia sortii. Numai că Scaraoschi a confundat fețele insulei simetrice și, când a aruncat-o în Mediterana, aceasta a căzut cu susul în jos, astfel că oamenii cei răi au rămas în apă, iar deasupra a apărut Filfla.

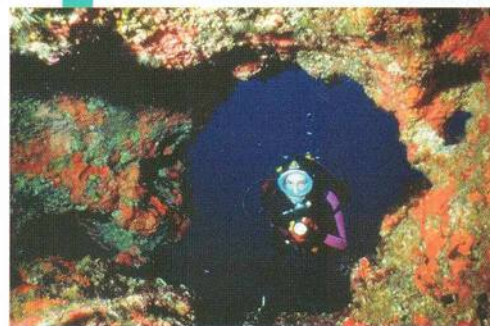
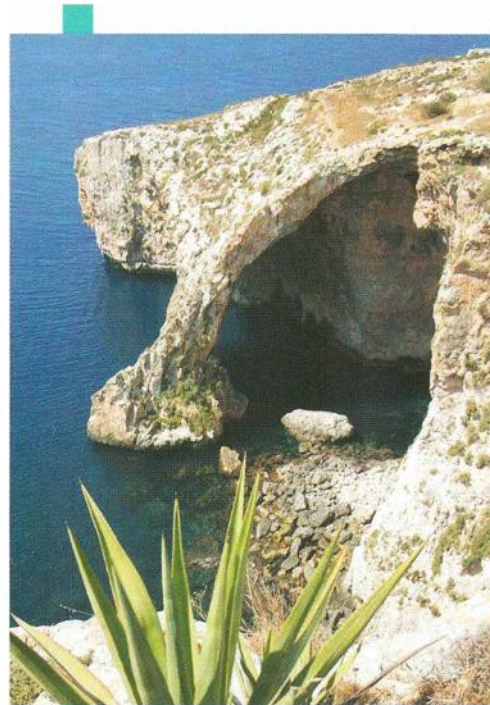
Micuța insulă Saint Paul își trage denumirea de la faptul că aici se presupune că a naufragiat Sf. Pavel, apostolul care i-a creștinat pe maltezi.

Fungus Rock, sau *Insula Ciupercii*, este o stâncă micuță în apropiere de Gozo care își trage denumirea de la faptul că pe vremea cavalerilor de Malta creștea pe ea o specie de ciupercă având proprietăți curative în special în combaterea guturaiului și a bolilor de stomac. Ciuperca era atât de apreciată încât cavalerii ioaniți o protejau, nu aveau voie să o culeagă decât medicii și vracii, iar cei care nu se supuneau interdicției erau aspru pedepsiți: li se tăia capul. Ciuperca era oferită în dar nobililor care se remarcaseră prin fapte deosebite.

Despre istoria Maltei și a cavalerilor săi află din cărți, din poveștile ghizilor locali sau pur

și simplu uitându-te în jurul tău, la arhitectura clădirilor din roca galbenă ca mierea, pe care geologii o numesc globicerină. Despre spiritul Maltei și comorile ei ascunse rămâne la latitudinea ta să vrei să le descoperi. Nu e un efort prea mare! Aceste mici comori sunt, în fapt, sarea și piperul arhipelagului cu un trecut fabulos. Colindând piețele și magazinele de suveniruri nu se poate să ratezi una dintre cele trei băuturi tradiționale în arhipelag: *bajtra* (lichior de culoare roz din fructe de cactus numite *prickly pear*/pere țepoase, care ți dau băuturii o aromă deosebită), *anisette* (un lichior incolor, făcut din fructe de anason) și așa-numitul *honey liqueur* (lichior de miere).

De asemenea, când mergi pe insula Gozo merită să încerci *gbejna* (brânză de capră) specifică regiunii. Și, dacă tot ești în Gozo și vizitezi Citadela cu a sa impresionantă catedrală, trebuie neapărat să iei masa la restaurantul *Ta' Rikardu*. Aici e musai să încerci preparatele tradiționale malteze, mai ales salată gozitană cu brânză de capră sau iepure cu usturoi. Localul e ușor de găsit, trebuie doar să te uiți după un butoi de vin, amplasat pe o străduță îngustă, în apropierea bisericii Ta' Pinu. Pe butoi sunt aranjate frumos produsele malteze: roșii uscate la borcan, pâinea de Gozo, capere, ciuperci la saramură, miere și vin. Apropo de vin! În Malta vinurile sunt albe și roșii, seci ca și solul din care își extrag strugurii seva. Vinurile se numesc de obicei *La Vallette Palazzo Verdala* alb/roșu, sunt bune și ieftine. Podgoriile se găsesc pe insula Malta, în sud, lângă Marsaxlokk, în nord la San Pawl și pe insula Gozo. De obicei sunt podgorii mici, aparținând fermierilor din zonă. La Marsaxlokk – cel mai mare port pescăresc din Malta – există zilnic târg de pește și de produse locale de unde îți poți cumpăra diverse suveniruri cu crucea malteză, ciuperci și roșii preparate tradițional, nuga într-un curcubeu de culori, lichioruri și vinuri malteze. Comercianții îți oferă spre degustare câte un pahărel din vinul produs în via proprie, iar dacă deguști de la fiecare dintre ei s-ar putea să rățăcești drumul spre hotel.

Arhipelagul maltez e renumit și pentru Laguna Albastră și multe alte grote cu nume necunoscute, dar nu mai puțin frumoase, pentru apusurile de soare pe Mediterana, pentru snorkeling, scubadiving, windsurfing, croaziere, focuri de artificii, numeroasele fiesta, pentru numărul mare de specii de pești din apele care înconjoară insulele și pentru recifurile de anemone portocalii și corali mov.

Butoiul cu produse tradiționale malteze de la restaurantul Ta' Rikardu: roșii uscate la borcan, pâinea de Gozo, capere, ciuperci la saramură, miere și vin.

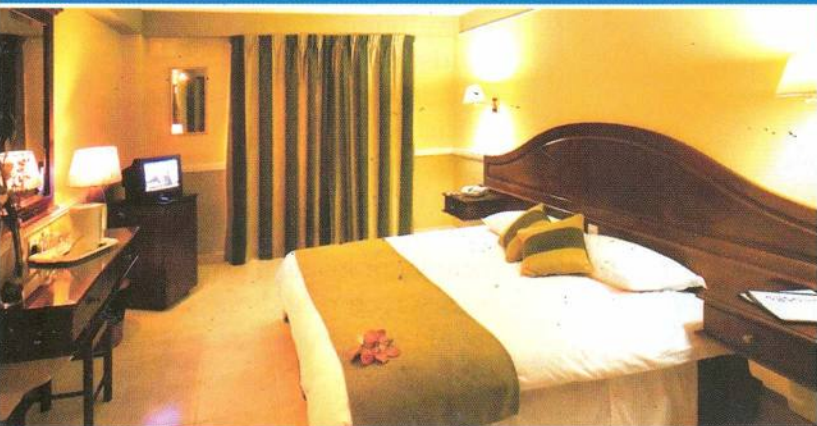
BONUS: CROAZIERĂ

Vara ma

zbor de zi

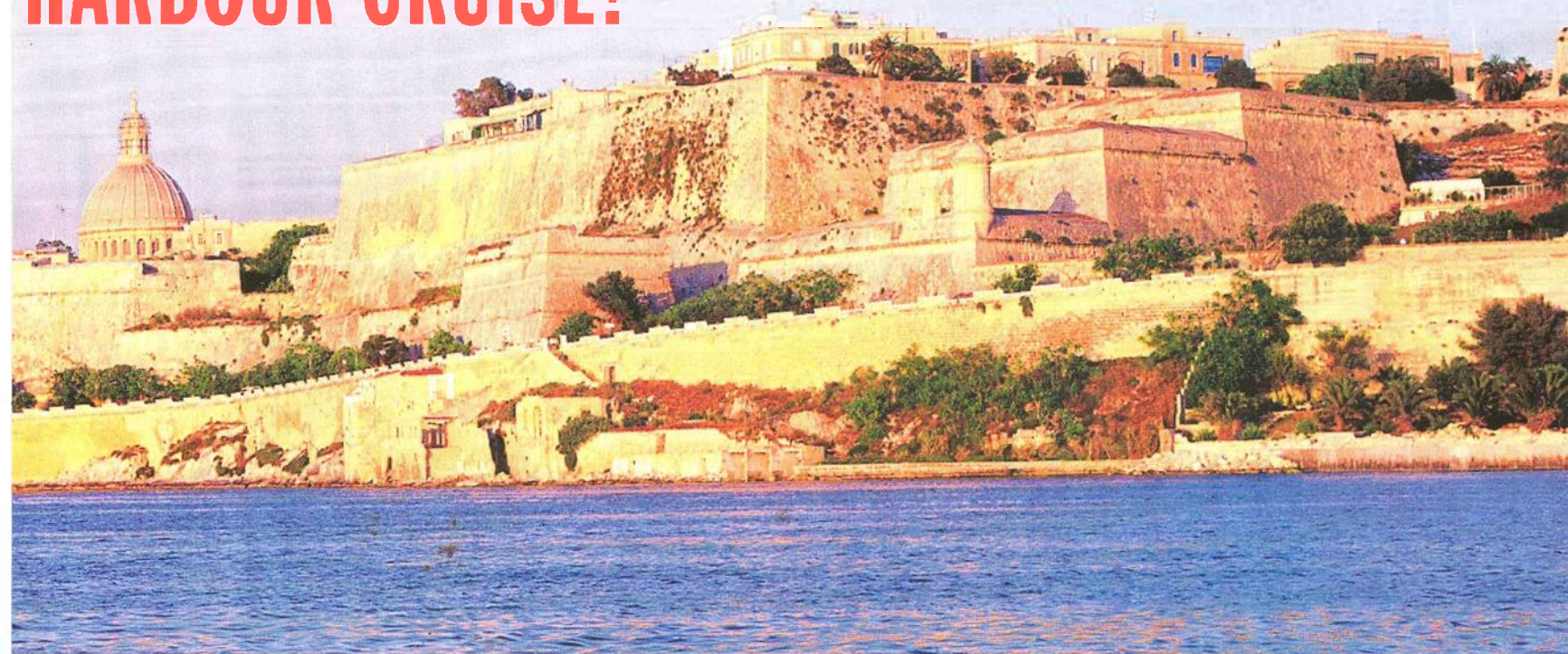

SOREDA 3* - de la **429** euro/pers
avion + 7 nopți cazare **ALL INCLUSIVE**

Malta Travel • str. Pitar Moș nr. 29, et.1, ap. 23, sect.1,
tel./fax: 318.59.92 • tel: 318.59.93, 0722.626.903

HARBOUR CRUISE!

Malta 2010

București (în spatele Cinematografului Patria)
maltald@malta.ro • www.malta.ro

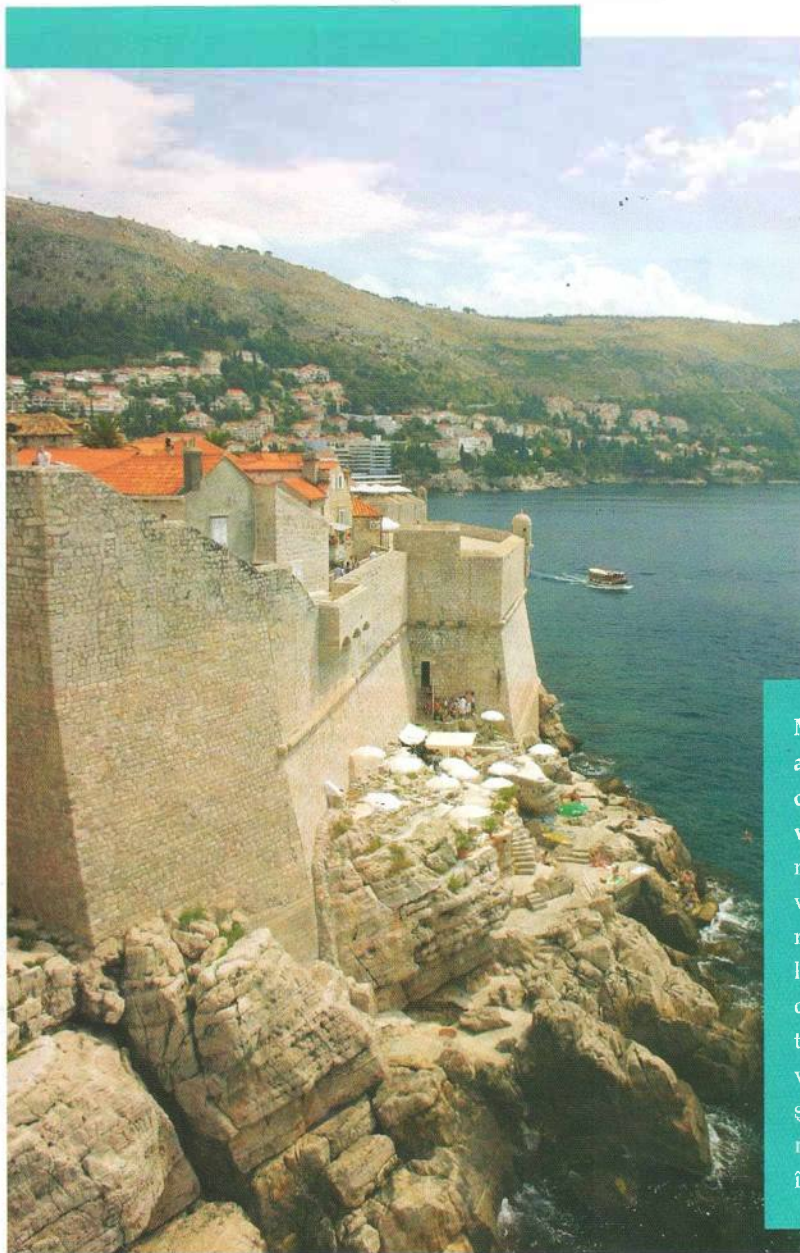

SUNCREST 4* - de la **499** euro/pers
avion + 7 nopți cazare **ALL INCLUSIVE**

Te fascinează cu plajele superbe care nu primesc norii deasupra lor și numai la Marea Adriatică ai parte de cea mai frumoasă combinație de albastru de mare cu albastru de cer. „Cine caută Raiul pe Pământ, trebuie să viziteze orașul Dubrovnik!” (Bernard Shaw).

text Steluța Năstase
www.besttourism.ro

Dubrovnik, perla Adriaticii

Marea este când albastră, când ciclam sau verde, iar acoperișurile caselor variază de la roșu-aprins până la maro cărămiziu. În timpul plimbării vei avea de urcat și coborât numeroase scări înguste.

Adorat de regele Iordaniei și de Papa Ioan Paul al II-lea, bijuteria Adriaticii poate fi considerată Veneția Europei de Est. Nu are parte de inundații, însă arhitectura se aseamănă cu aceea din orașul italian. Este unul dintre centrele de dezvoltare a limbii și literaturii croate și orașul în care s-au născut poeți celebri, dramaturgi, pictori și matematicieni. Din 1979 orașul vechi face parte din Patrimoniul Mondial UNESCO, iar farmecul său atrage turiștii care vor să simtă gustul Mediteranei. Vei avea parte de plimbări pe străduțe serpuite, de plaje încântătoare, iar noaptea este plină de viață.

Savurează o cafea și un delicios pateu cu brânză și stafide la una dintre cafenelele aflate pe Stradun – strada principală din Dubrovnik. Este locul perfect pentru a te odihni după ce ai colindat pe străzile orașului. Aici vei găsi haine din piele de calitate superioară și la prețuri bune. Tot aici se află și Mănăstirea Franciscană, iar lângă ea descoperi o farmacie de unde poți cumpăra creme și infuzii de trandafir sau levănțică, făcute după rețete originale din 1317.

* **Palatul Sponza** a fost construit în 1552 ca un centru comercial, unde comercianții aduceau bunuri de pe întreg mapamondul și plăteau taxe înainte de tranzacționare. Palatul este un exemplu al arhitecturii croate definită prin simplitate și rafinament. Acum, Palatul este folosit pentru a găzdui arhivele orașului, și îl poți vizita oricând. Vei descoperi un loc frumos, unde umbra te protejează de soarele dogoritor al verii. Construcția gotică și ferestrele în stil renesanțist nu pot trece neobservate. 45 de zile pe an, de la jumătatea lunii iulie până la sfârșitul lui august, curtea palatului este locul oficial unde se desfășoară Festivalul de Vară din Dubrovnik, cu muzică și dans.

La Palatul Sponza vin actori care vor să distreze publicul în timpul Festivalului de Vară. După demonstrații în fața Rectorului și Consiliului Minor, artiștii primesc cheile orașului pentru a începe show-urile.

Oferte turistice

Christian Tour,
www.christiantour.ro,
tel. 021 369 98 35

Circuit Croația, Hoteluri 2* – 4* – de la 429 de euro/pers., transport cu autocar 4*, 9 nopți cazare cu mic dejun, vizitele cuprinse în program, ghid însoțitor din partea agenției. Itinerariu: Zagreb, Parcul Național Plitvice, Split, Dubrovnik, Coasta Dalmației, Zadar, Opatija, Insula Krk, Peninsula Istria, Postojna, Ljubljana.

Paralela 45,
www.paralela45.ro,
tel. 021 212 28 94

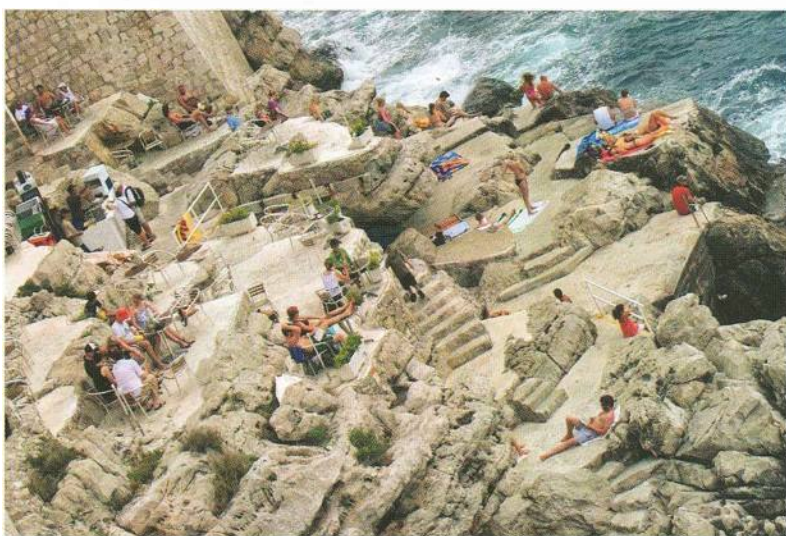
Hotel Astarea 3* – de la 526 de euro/pers., transport cu avionul, transferuri, 7 nopți cazare cu demipensiune, asistență turistică.

Dacă vrei câteva clipe de repaus departe de razele soarelui, alege Catedrala Adormirea Maicii Domnului și lucrările sale interesante de artă. A fost construită în 1673, de arhitectul roman Andrea Buffalini, pentru a înlocui catedrala originală din secolul XII, care a fost distrusă de cutremur. Include tabloul poliptic al lui Tițian, fresca cu scena Adormirii Maicii Domnului, precum și craniul Sf. Blaise, îmbrăcat într-o bijuterie încrustată. După cutremurul din 1979, săpăturile de sub catedrală au evidențiat o catedrală romanică. Sub catedrala romanică s-a descoperit o altă biserică, datând din secolul VI. În apropiere de catedrală, poți bea apă de la Fântâna Onofrio, o reprezentare rustică a arhitecturii vechi, specifice orașului Dubrovnik, care face parte din rețeaua de apă a orașului construită în secolul XV.

Pentru o relaxare pe malul mării, *Banje Beach* este chiar aproape de Orașul Vechi și de aici poți admira zidurile orașului. Dacă vrei

doar să lenevești, poți închiria scaune și umbrele de la clubul din apropiere, Eastwest, sau renunți la convențional, așezi un prosop și te bucuri de razele soarelui de la Marea Mediterană. *Copacabana Beach* este o plajă plăcută și perfectă pentru familii, o găsești în peninsula Babin Ćuk. Apa are o adâncime mică, copiii se bucură de tobogane, iar adulții practică windsurfing și ski nautic. În peninsula Lapad vei găsi plaje cu prundiș, aflate chiar în fața marilor hoteluri.

Dubrovnik ți-a pregătit o selecție de baruri de noapte în aer liber, pline de viață, muzică live și spectacole, la fel ca în Veneția. Străzile înguste ale Orașului Vechi oferă o atmosferă primitoare. Dacă vrei ceva diferit, alege *Buza Bar* chiar la apusul soarelui: e un bar suspendat deasupra stâncilor, care îți oferă cele mai frumoase priveliști la asfințit. *Hemingway* este un cocktail bar cu scaune confortabile și un meniu de 30 de pagini numai cu savuroase cocktailuri.

Orologiul bate miezul nopții, vântul și lupii urlă prelung. Un coșciug se deschide. Din el se ridică un conte cadaveric cu un sfeșnic în mână și băntuie saloanele în căutarea unei domnițe pe care să o transforme în vampir. E Dracula însuși, sosit la București la *Count Dracula Club*.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

La masă cu Dracula

Contele Dracula e viu și, acum 13 ani, și-a cumpărat o casă în vechiul Târg al Bucureștilor, pe cheiul Dâmboviței. Nu-l găsiți acasă decât marțea și vinerea. Atunci vine actorul Petre Moraru de la *Teatrul Mic* să interpreteze rolul sângerosului conte în cadrul spectacolului *Contele Dracula la București*. În nopțile cu lună plină, în solitudinea încăperilor secrete ale noii sale reședințe, contele bea vin roșu meditănd la noi poțiuni magice pe care le prepară în *Barul alchimic*. Contele adoră vânatul... vânatul de la miezul nopții, desigur! Totuși s-a mai cizelat, nu-și mai devorează oaspeții ca altădată, mulțumindu-se doar cu trofee din *Salonul Vânătoresc*. În *Salonul Transilvănean* lupii – copiii nopții, credincioșii

servitori ai contelui – privesc din spatele zidurilor oaspeții de la mese. *Salonul Medieval* face saltul în urmă cu 500 de ani, în vremea lui Vlad Țepeș, ruda apropiată a contelui. *Salonul Capela* reprezintă punctul de trezire din somn al sângerosului vampir. După ce trece în revistă întreaga adunare se retrage în *Pivniță*, unde, printr-o ușă secretă, coboară pe sub arcade, adăpostindu-se în cuferele cu pământ, aduse din criptele Castelului Dracula din Transilvania.

Indiferent dacă îl întâlniți pe conte sau nu, bucătarul contelui vă servește un meniu compus din peste 20 de preparate tradiționale românești. Pentru că oaspeții contelui sunt cu precădere anglo-saxoni, preparatele poartă nume englezești, amintind de personajele lui Bram Stocker. Vă recomandăm *Cina lui Renfield* (șobolan pe pat de paie) – 30 lei/200 g, un preparat strict secret servit în *Capela* alături de sânge

proaspăt de *Castel Bolovanu* sau încercați un *Platou Van Helsing* (brrrr... carne de om) – 30 lei/200 g, un platou cu pastramă de vacă, brânză, busuioc, usturoi și ulei de măsline servit eventual cu un vin de Segarcea. *Mușchiulețul de vită Contele Dracula* – 50 lei/200 g și *salata Răului* – 16 lei/200 g asociate cu un vin de Sâmburești servite în *Salonul Vânătoresc* vă vor pune sângele în mișcare pregătindu-vă să îl întâlniți pe conte. S-ar putea să vă invite în *Barul alchimic* și să vă servească unul dintre cocktail-urile sale preferate: *Crucifixul* (vodcă, lichior de cafea, frișcă și lichior de mentă), sau, mai rău, *Elixirul Dracula* (rom negru, tequila, mallibu și lichior de cafea). Prețul e același pentru orice cocktail – 15 lei.

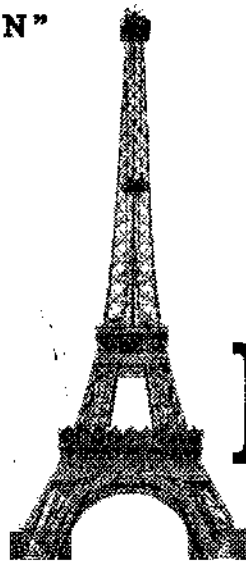
La capitolul desert, contele dovedește gusturi rafinate: cupa *Pasul Bârgăului* e delicioasă, iar *Pasiunii Contelui* pur și simplu e dificil să-i rezistați. În rest, rețineți deviza *Count Dracula Club*: *Bine ați venit în casa mea! Intrati liberi și din propria voastră inițiativă. Că de ieșit... s-ar putea să ieșiți vampiri.*

În curând la TEATRUL NAȚIONAL DE OPERETĂ
"ION DACIAN"

TNO

Paris, Mon Amour

Colaj de musicaluri

UN SPECTACOL DE RĂZVAN IOAN DINCĂ

DIRIJOR: LUCIAN VLĂDESCU

COREGRAFIA: FLORIN FIEROTU

DECOR: SABINA SPATARU

COSTUME: OANA BOTEZ

DIRIJOR COR: GABRIEL POPESCU

Director General: RĂZVAN IOAN DINCĂ

Proiect dezvoltat în cadrul programului Music-hall – Punte peste culturi

Parteneri:
CONSILIUL GENERAL AL MUNICIPIULUI IACOV DĂBĂLA

Teatrul Național de Operetă "Ion Dăciac" este o instituție publică de cultură finanțată de către Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național

Co-sponsor:
MUNICIPIUL BUCUREȘTI
PRIMĂRIA
SECTORULUI 1

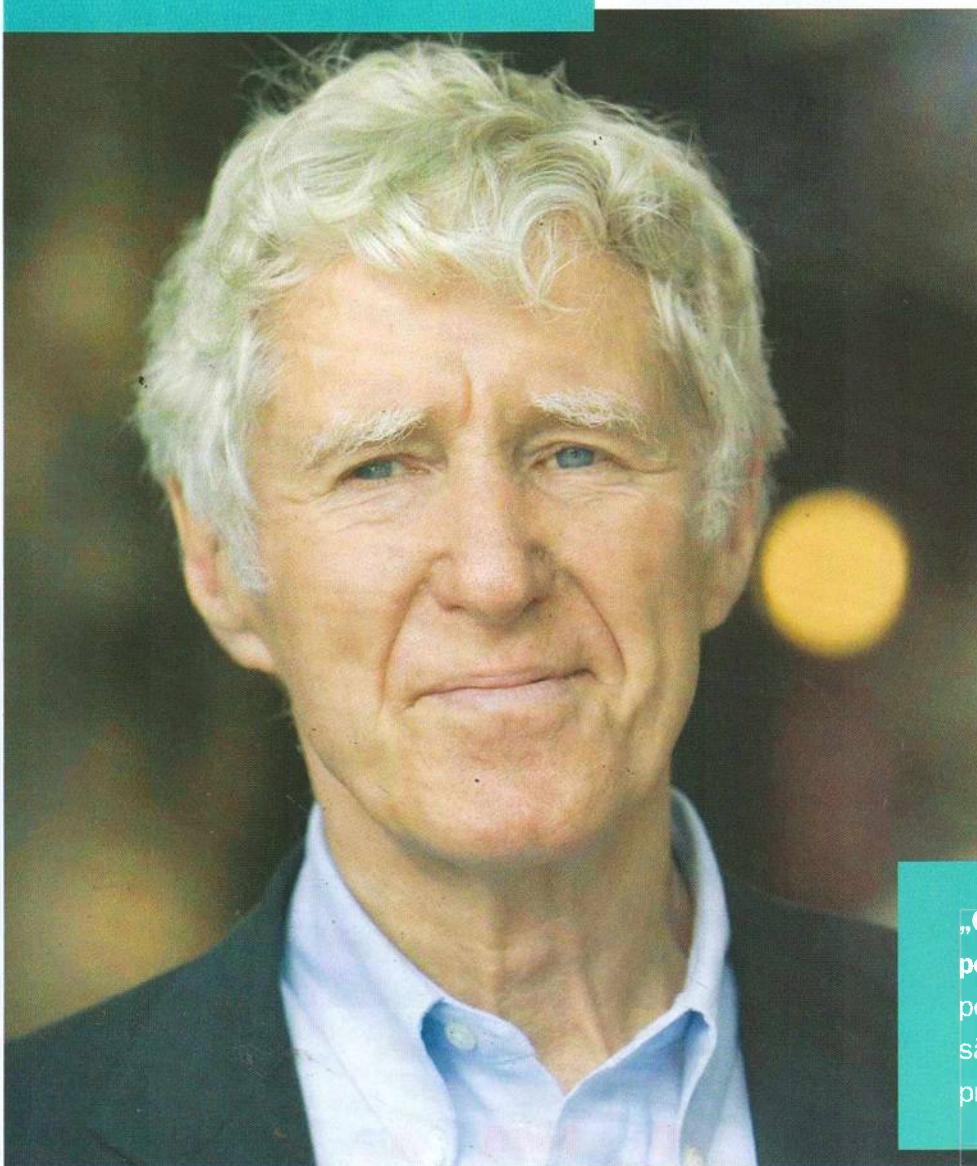
Parteneri media:
JURNALUL NAȚIONAL
FLACĂRA
GLAMOUR
Prevention
GQ
MAGAZINUL DE MUZICALĂ
Radio România
107.3
affichage
Yacht
AutoExpert
2004
PORT-FO
OOPS
monopolymania
acasa.ro
LiterNet.ro
24 FUN
Parteneri:
ANOFM
World Class
Bistro
cultur.ro
Bellini Universitate
müller

Lester Brown, unul dintre cei mai cunoscuți promotori internaționali ai ecologiei ca știință și militant pentru protecția factorilor de mediu, vine în România, la invitația *Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din București*. Fondatorului *World Watch Institute* și *Earth Policy Institute* îi va fi acordat titlul de *Doctor Honoris Causa* de către Senatul USAMVB.

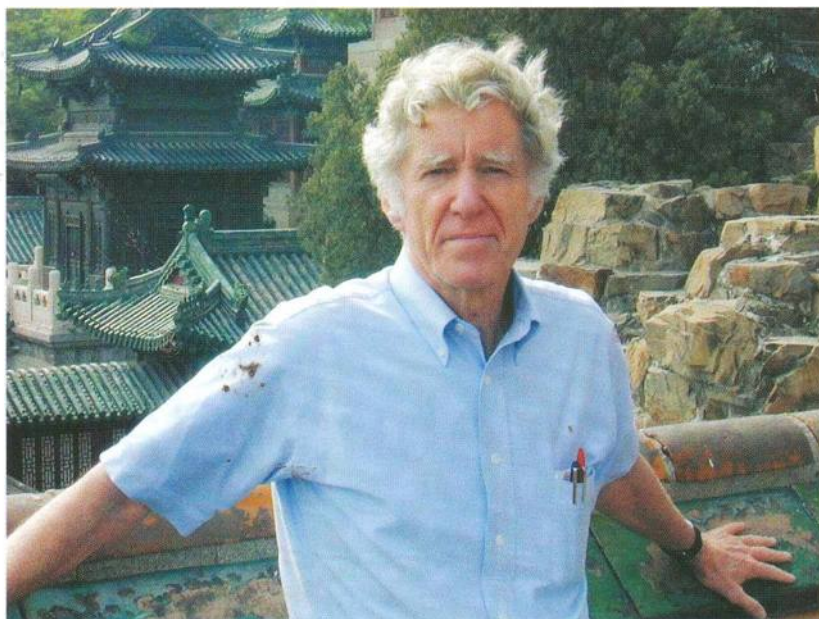
text Alice-Claudia Gherman

La invitația USAMVB prof. Lester Brown vizitează România

„Împreună cu Grupul de inițiativă ecologică și dezvoltare durabilă, universitatea noastră l-a invitat pe profesorul Lester Brown să susțină o prelegere cu prilejul celui de-al X-lea simpozion internațional cu tema *Perspective ale dezvoltării agriculturii și zonelor rurale în contextul schimbărilor climatice globale* organizat de Facultatea de Management, Inginerie Economică în Agricultură și Dezvoltare Rurală, din cadrul USAMVB. Este extrem de onorant să-l avem printre noi pe profesorul Brown, cel care va susține o conferință privind problemele legate de încălzirea globală. Cu acest prilej îi va fi acordat dlui Brown titlul de *Doctor Honoris Causa*. Suntem astfel conectați la viața internațională și la ceea ce se întâmplă pe plan internațional legat de problema încălzirii globale. În plus, prezența profesorului Lester Brown în cadrul USAMVB este motivată și prin faptul că dl Brown este de formație agronom”, a precizat

„Cea mai mare provocare pentru stabilitatea globală este potențiala criză alimentară din țările sărace... Aceasta ar putea duce la prăbușirea civilizației” – Lester Brown.

Pentru activitatea sa Lester Brown a primit, în 1987, Premiul Națiunile Unite pentru Mediu; Medalia de Aur a Fondului World Wide pentru Natură, în 1989; Premiul *Planeta Albastră* pentru contribuții la soluționarea problemelor globale ale mediului. Lester Brown a vizitat de două ori România: cu prilejul lansării cărții sale *Cine va hrăni China – în secolul 21* respectiv cel al lansării *Planului B 2*.

prof. dr. Dinu Toma, decanul FMIEADR.

„Tematica întâlnirilor noastre din cadrul ediției cu numărul zece a simpozionului se referă la încălzirea globală și acțiunile omenirii în ansamblul său, dar și ceea ce putem face pentru a preîntâmpina efectele încălzirii globale. Profesorul Lester Brown consideră încălzirea planetei cel mai distructiv fenomen al Terrei, aceasta constituind sursa catastrofelor naturale – incendii de păduri, uragane, furtuni, inundații – care provoacă pierderi de vieți omenești și pierderi materiale uriașe. În aceste condiții se impune găsirea unor soluții pentru restructurarea economiei mondiale prin trecerea de la economia risipei de resurse energetice la reciclarea acestora, restructurarea mijloacelor de transport cu consum mare de energie, reducerea emisiilor de carbon etc. Astfel riscăm ca temperatura globului să crească în medie cu câteva grade, ceea ce va duce la topirea calotei glaciare și, pe principiul dominoului, la creșterea nivelului apelor care se traduce prin inundarea unor țări precum Bangladesh, Olanda ș.a.”, a adăugat dl Dinu Toma.

Profesorul Lester Brown este specialist în problemele dezvoltării societății contemporane, fondator și conducător, din 1974, al *World Watch Institute (WWI)* și, din 2001, al *Earth Policy Institute*, autor a peste 50 de lucrări de specialitate, parțial traduse și în limba română. În anul 2003, Brown a publicat o carte-manifest, intitulată *Planul B*, pentru salvarea unei planete sub presiune și a unei civilizații în impas, considerată de specialiști de aceeași

anvergură ca primul Raport al Clubului de la Roma din 1974, prin care s-a încercat avertizarea comunității mondiale asupra pericolelor majore care amenință omenirea și natura. Pentru a se evita distrugerea planetei, Lester Brown a propus un buget pentru redresarea planetei prin ONU și organismele sale financiare, folosirea tehnicilor actuale pentru apărarea și reconstrucția mediului, trecerea de la folosirea resurselor fosile la utilizarea resurselor regenerabile (eolian, biomasa, hidrogen, fotovoltaic, maree) într-o etapă scurtă.

Dacă în 1974 Lester Brown înființa *WWI* cu scopul de a contribui la ameliorarea problemelor de mediu la nivel planetar, în 2001 a părăsit *WWI*, rămânând totuși colaborator, și a pus bazele unui nou institut, *Earth Policy Institute*. În motivația sa Brown și-a exprimat dezamăgirea pentru slabul ecou al concluziilor și insistențelor comunității științifice asupra gravității problemelor globale ale mediului în acțiunea factorilor de decizie guvernamentală, atât la nivel local cât și internațional. Prin activitatea *EPI*, profesorul american și-a propus să intensifice presiunile asupra guvernelor statelor lumii în a lua decizii corecte privind grija pentru mediul înconjurător. Sub egida noului institut, Lester Brown a publicat seria de proiecte *Planul B* (de la 1 la 4) și o lucrare apărută în 2004 și intitulată *Outgrowing the Earth* (Depășind resursele planetei). *Planurile B 1, 2 și 3* au fost traduse și la noi, la Editura *Tehnică*, urmând ca anul acesta să fie tradus și *Planul B 4*.

Prin acest Plan B, în variantele sale succesive, Lester Brown se consacră mobilizării generale pentru salvarea civilizației pornind de la agravarea continuă a problemelor globale: deteriorarea securității energetice și alimentare, schimbările climatice și efectele încălzirii globale, acutizarea problemelor resurselor de apă, efectele marilor decalaje economice. Creșterea economică dinamică a unor țări precum India sau China ridică o problemă de fond, și anume: modelul occidental – bazat pe combustibili fosili, centrat în jurul automobilului și care reflectă o economie risipitoare – nu poate funcționa în țări ca India și China sau în țările în curs de dezvoltare. *Planul B 3* și *Planul B 4* (apărut anul trecut) are în vedere patru scopuri: stabilizarea cliimei, stabilizarea populației, eradicarea sărăciei și refacerea ecosistemelor Pământului. L. Brown a sugerat și un posibil buget anual pentru susținerea acțiunilor necesare, urmărind două obiective: obiectivele sociale de bază – estimându-se un necesar de 77 mld de dolari anual și obiectivele privind refacerea Pământului – estimându-se a fi necesare 110 mld de dolari.

Cu zahăr, lapte, frișcă, scorțișoară sau cu ingrediente ciudate ca anasonul, cafeaua este o obișnuință, dar și un moment de plăcere, mai ales când o servim alături de prieteni.

text Raluca Spătăreanu

Istoria cafelei

de la bob la ceașca aburindă

tem deshidratați, iar, uneori, un consum ridicat de cofeină ne poate face să fim prost-dispuși sau chiar să clacăm. Există, totuși, și o parte bună a acestei obicei: antioxidanții din cafea ne apără de bolile de inimă, amână semnele îmbătrânirii și ne ajută să ne refacem mai repede în urma răcelilor sau infecțiilor. Există și cafea decofeinizată pentru cei care au probleme cardiace.

Cu siguranță nu la asta s-a gândit, în secolul al IX-lea, păstorul etiopian Kaldi, care poate fi considerat descoperitorul cafelei. El a remarcat că turma sa de capre alerga voioasă după ce mâncase dintr-o tufă cu fructe mici și roșii. Planta s-a răspândit apoi în Yemen unde s-a făcut pentru prima dată o fiertură din boabele măcinate. Apoi băutura a ajuns în Egipt, pentru ca în secolul al XVI-lea să o găsim în Persia, Turcia și nordul Africii. Primul port european în care s-a descărcat cafea a fost Venetia și de aici a ajuns și în restul continentului. Cafeaua a devenit

cunoscută abia după ce Papa Clement al VIII-lea, în 1600, a numit-o „băutură creștină” în ciuda apelurilor de interdicere a „băuturii musulmane”. Ulterior, s-a dezvoltat o adevărată industrie care a devenit tot mai înfloritoare. În 1952 a apărut termenul de *coffee break*. Intens popularizat, a prins mai ales după ce în birourile din SUA au fost aduse automatele de cafea. Acestea au devenit din ce în ce mai prezente și în spațiile publice din România în ultimii ani.

Mult timp, la noi, a fost populară așa numita „cafea turcească”, făcută la ibric. Astăzi în multe case, în special în zona urbană, există cafetiere unde se prepară „cafeaua la filtru”. Unii spun că prima are un gust mai intens și e mai bună. Din păcate, în puține localuri cu specific turcesc din România se mai păstrează adevăratul meșteșug al preparării cafelei turcești. La Istanbul tradiția s-a păstrat, totuși. Prietenie, afecțiune și bucuria de a oferi, acestea sunt înțelesurile pe care o cană de cafea le are acolo. Întotdeauna se servește alături de ceva dulce: rahat, prăjituri sau halva. Și, dacă aveți poftă, puteți încerca și o narghilea.

Un alt obicei turcesc este ghicitul în cafea. Se spune că urmele lăsate de zaț pe pereții ceștii nu sunt întâmplătoare și acestea capătă o interpretare.

Turcii sunt adevărați maeștri în arta cafelei, știu cum să o prepare ca să obțină cel mai bun gust, iar servirea alături de ceva dulce este un adevărat festin.

Caffe espresso sau, pur și simplu, *espresso* este astăzi foarte popular în barurile și restaurantele de la noi. *Espresso latte*, *espresso macchiato* sau *espresso crema* sunt câteva variante realizate din espresso la care se adaugă lapte sau spumă de lapte. Cu un nume care se referă la culoarea hainelor călugărilor capucini, *cappuccino* este o băutură tot de origine italiană care a cucerit gusturile amatorilor de cafea din aproape întreaga lume, mai puțin Asia. Stratul de spumă de deasupra are rolul de a-l menține cald un timp mai îndelungat. Rețeta originală a fost creată prima dată la Milano în 1901, însă vienezii au ținut să fie originali și au schimbat-o un pic. Ei pun deasupra frișcă și un praf de scorțișoară iar câteodată adaugă un strop de rom. Și acasă puteți prepara o cafea-fantezie, care să vă meargă la inimă, într-un moment de relaxare. Totul este să dați frâu liber imaginației.

O întâlnire „la o cafea” cu prietenii este întotdeauna o plăcere. Pentru oamenii de afaceri este un motiv de socializare. Pentru cei care sunt certați, un prilej de împăcare. Pentru diplomații care negociază tratate este un moment de relaxare și de re poziționare, dacă este cazul.

Aș putea spune, fără să greșesc prea mult, că, în cultura modernă, cafeaua este un pretext de relaxare și ne oferă bună-dispoziție. Sigur, nu trebuie să exagerați și să consumați mai mult de o cană pe zi. Ne vom simți mai plini de energie și vom avea o stare bună la numai 20 de minute după ce am băut această doză recomandată. Dacă depășim, riscăm să fim nervoși, anxioși, ne doare capul sau sun-

Ornarea unei cafele cu spumă, care este la fel de importantă precum gustul, ține de fantezia fiecăruia: lebede, frunze, inimi, jocuri de forme...

MELI MELO-PARIS

Sărbătorește cu stil și fantezie trecerea la anotimpul verii. Înfrumusețează-te pentru zilele însorite și petrecerile incendiare care vor veni în sezonul estival. În magazinele *Meli Melo - Paris* te surprindem cu modele variate de bijuterii și accesorii fantezie.

Șapci
Preț 39,99 lei

Cercei
Preț 19,99 lei

Coliere
Preț 49,99 lei

Pălărie
Preț 59,99 lei

Ochelari
de soare
Preț 29,99 lei

Cercei
Preț 9,99 lei

Genți
Preț 99,99 lei

Brățară
Preț 39,99 lei

Inel
Preț 29,99 lei

Geantă
Preț 69,99 lei

Câștigătorii
concursurilor
din Flacăra
nr. 4/2010

Slow Fashion

Angheluță Simona,
Galați

Cărnaru Eugenia
Brăila

Hamaș Nicoleta,
Brașov

Tritonic

Ciorabai Daniela,
Techirghiol,
jud. Constanța

Dumitrache

Teodora Paula,
Timișoara

Sultan Mariana,
Timișoara

Maga Valeria,
Drobeta

Turnu-Severin,
jud. Mehedinți

Toader Ilie,
București.

CONCURS

La tușica Veta

PREMII

O eșarfă
și o bluză de damă

Tușica Veta te invită la concurs! Magazinul *Cadouri de la... tușica Veta* se află în Casa Presei, Piața Presei Libere nr.1, Corp C, etajul II (intrarea de la *România liberă*). Produse din bumbac, în sau lână: bluzițe, rochii, pulovere; accesorii: curele, poșete, mărgel, brățări; lenjerii de pat, cuverturi, pilote, fețe de pernă; flori artificiale, produse pentru aromoterapie etc., toate Made in India, toate se găsesc la tușica Veta. Și fiindcă tușica este darnică, ea vă invită să participați la un concurs cu premiu. Trebuie să răspundeți la următoarea întrebare:

Care este adresa magazinului Cadouri de la... tușica Veta?

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 28.05.2010

FENG SHUI WELLNESS

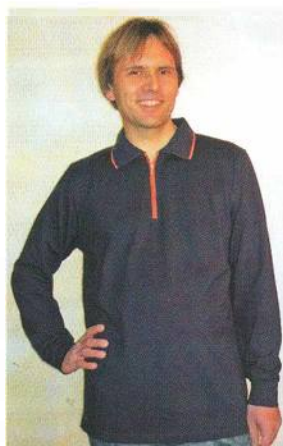
Feng Shui Wellness este un brand creat în Germania care aduce, acum și în România, produse din materiale 100% ecologice – materiale țesute din fir de bumbac și bambus, prelucrate natural în culori ayurveda. Calitatea texturii, a culorilor și abilitatea de a proteja corpul reprezintă un avantaj deosebit pentru purtător. Așa cum arta *Feng Shui* armonizează spațiile de locuit, îmbrăcămintea *Feng Shui* conferă trupului celor care le poartă armonie și bunădispoziție.

Maieu
Preț 124 lei

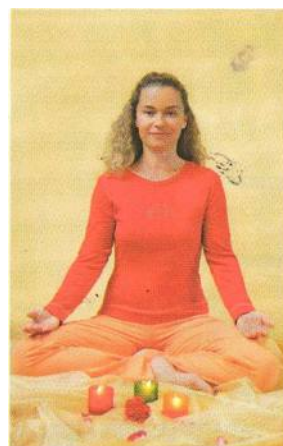
Tricou
Preț 192 lei

Bluză
bărbați
Preț 288 lei

Jachetă
Chakra
Preț 340 lei

Bluză
Preț 132 lei

Tricou
bărbătesc
Preț 208 lei

CONCURS

t...
TRITONIC

PREMII

Câte un exemplar din fiecare carte aflată în concurs

Editura Tritonic propune cinci titluri: *Urechile pisicii Olga* de Oana Dușmănescu, *Labirint obligatoriu* de Lucia Verona, *Stația pierzaniei* de China Mieville, *Cinci milenii de manipulare* respectiv *54+1/24* de Bogdan Teodorescu. Romanul *Urechile pisicii Olga* vorbește despre dragoste și despre drumul pe care alegem să îl urmăm. *Labirint obligatoriu* se remarcă prin dinamism narativ și printr-un umor subtil. *Stația pierzaniei* este o combinație între steampunk și fantasy. În *Cinci milenii de manipulare* omul modern este o victimă a propagandei și a manipulării. Apusuri, răsărituri, perdele de ploaie, ceruri pline de stele, orașe, pe scurt *54+1/24*. Răspunde la următoarea întrebare și poți câștiga unul din cele cinci exemplare oferite la concurs:

Cine sunt autorii romanelor prezentate mai sus?

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București, până la data de 28.05.2010

Derby Numai

DIGI
tv

 031 4004600

LIGA 1 - România • LA LIGA - Spania •
Plus: Handbal • MotoGP

-urile Ligii 1 la Digi Sport!

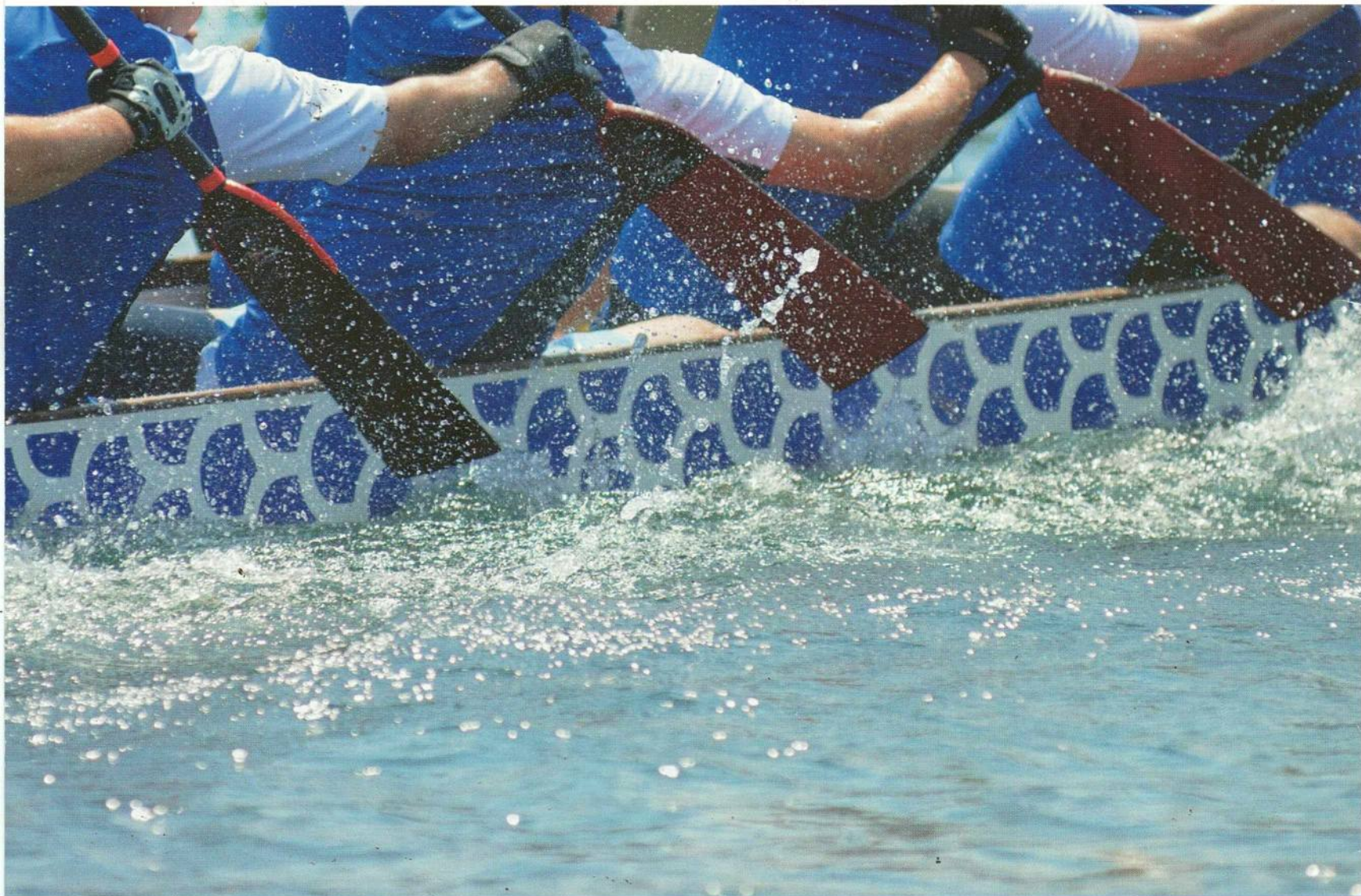
ERIE A - Italia • PREMIER LEAGUE - Anglia • BUNDESLIGA - Germania
NBA • Gimnastică • Judo • Atletism • Tenis Masculin

www.digisport.ro

ASSECO

ASSECO SEE

IT Solutions for the demanding

- System Integration, Infrastructure, Professional Services, Document Management
- Banking Software
- Mobile Banking & Authentication
- Card Business
- General Business & Telecom

www.asseco-see.com